

ИЗВЕШТАЈ

ЗА РАБОТАТА НА

ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛСТВА ВО РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

ВО
2015 ГОДИНА

Скопје, јуни 2016

ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ПОРАКА ОД ЈАВНИОТ ОБВИНИТЕЛ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Пред вас е извештајот за работата на јавните обвинителства и состојбата со криминалитетот во Република Македонија за 2015 година.

Во едно демократско општество како нашето, граѓаните очекуваат компетентно, професионално, политички неутрално, одговорно и транспарентно обвинителство. Јавното обвинителство во изминатиот период направи големи и важни реформски чекори, со цел да ги исполниме очекувањата на граѓаните и правните субјекти континуирано продолжуваме со темелна модернизација и развој на јавното обвинителство.

Со својата законска поставеност, Јавното обвинителство е значаен државен орган што ги остварува и заштитува темелните вредности на државата.

Законот за кривична постапка им овозможи на јавните обвинители да бидат *dominus litus* во постапката. Тие ја водат истрагата и секојдневно се соочуваат со тешки, сложени и одговорни задачи. Тие се заштитници на општеството од криминални и други противзаконски дејствија кои успешно и професионално ја извршуваат улогата која им е доверена. Подржани од стручните служби, тие се повеќе со својата работа предизвикуваат интерес во јавноста.

Сеопфатната реформа која се одвива во нашата земја не го заобиколува Јавното обвинителство на Република Македонија. Ние сме подготвени да се справиме со сите предизвици и новини што водат кон подигнување на ефикасноста и квалитетот на јавното обвинителство во целина и раководејќи се од професионалните и правни стандарди, јавното обвинителство ќе продолжи својата работа да ја темели на докази и важечките закони, не дозволувајќи во ниту еден момент било какво политичко влијание или притисок.

Во извештајната година, следејќи ги приоритети и целите со капацитетите со кои располагаме во Јавното обвинителство на Република Македонија, успеавме да ги одржиме нашите стратешки заложби, кои се и дел од Стратешкиот план на јавното обвинителство за периодот 2016-2018 година. Тие се:

- *Квалитетно управување со обвинителството;*
- *Стручно усовршување и развој на јавните обвинители и вработените;*
- *Блиска соработка со правосудната полиција.*

Би сакал да се заблагодарам на сите јавни обвинители и вработени за нивната напорна работа и посветеност во текот на годината, кои се клучен фактор за исполнување на јавнообвинителската функција.

**ЈАВЕН ОБВИНИТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Марко Зврлевски**

I. ВОВЕД

Јавното обвинителство, согласно чл.106 од Уставот на Република Македонија е единствен и самостоен државен орган кое ги гони сторителите на кривичните дела и на други со закон утврдени казниви дела и врши и други работи утврдени со закон.

Јавното обвинителство своите функции ги врши врз основа на Уставот, законите и меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот.

Функцијата на јавното обвинителство ја вршат Јавниот обвинител на Република Македонија и јавните обвинители.

II. МИСИЈА И ВРЕДНОСТИ

II.1 МИСИЈА

Мисија на Јавното обвинителство на Република Македонија е професионално, правично, чесно, непристрасно и транспарентно остварување и заштитување на темелните вредности на државата со доследна примена на највисоките национални норми и меѓународни стандарди при гонење на сторителите на кривичните дела и на други со закон утврдени казниви дела.

II.2 ВРЕДНОСТИ

При остварување на мисијата, Јавното обвинителство на Република Македонија се води од следниве вредности:

- **Почит**, градење на однос заснован на почит меѓу вработените и јавноста;
- **Интегритет**, мотивирање на вработените да при извршување на својата задача ги почитуваат највисоките етички и професионални стандарди;
- **Лидерство**, заложба на јавното обвинителство да се подобри кривично-правниот систем во Република Македонија.

III. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

Јавното обвинителство е организирано според принципите на хиерархија и субординација и тоа како Јавното обвинителство на Република Македонија, Вишо јавно обвинителство, Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и Основно јавно обвинителство.

Согласно Законот за јавното обвинителство основани се четири виши јавни обвинителства и 22 основни јавни обвинителства и тоа:

Вишо јавно обвинителство во Скопје со подрачни 6 основни јавни обвинителства од кои во Крива Паланка, Кавадарци и Гевгелија се со основна надлежност, а во Скопје, Куманово и Велес со проширена надлежност.

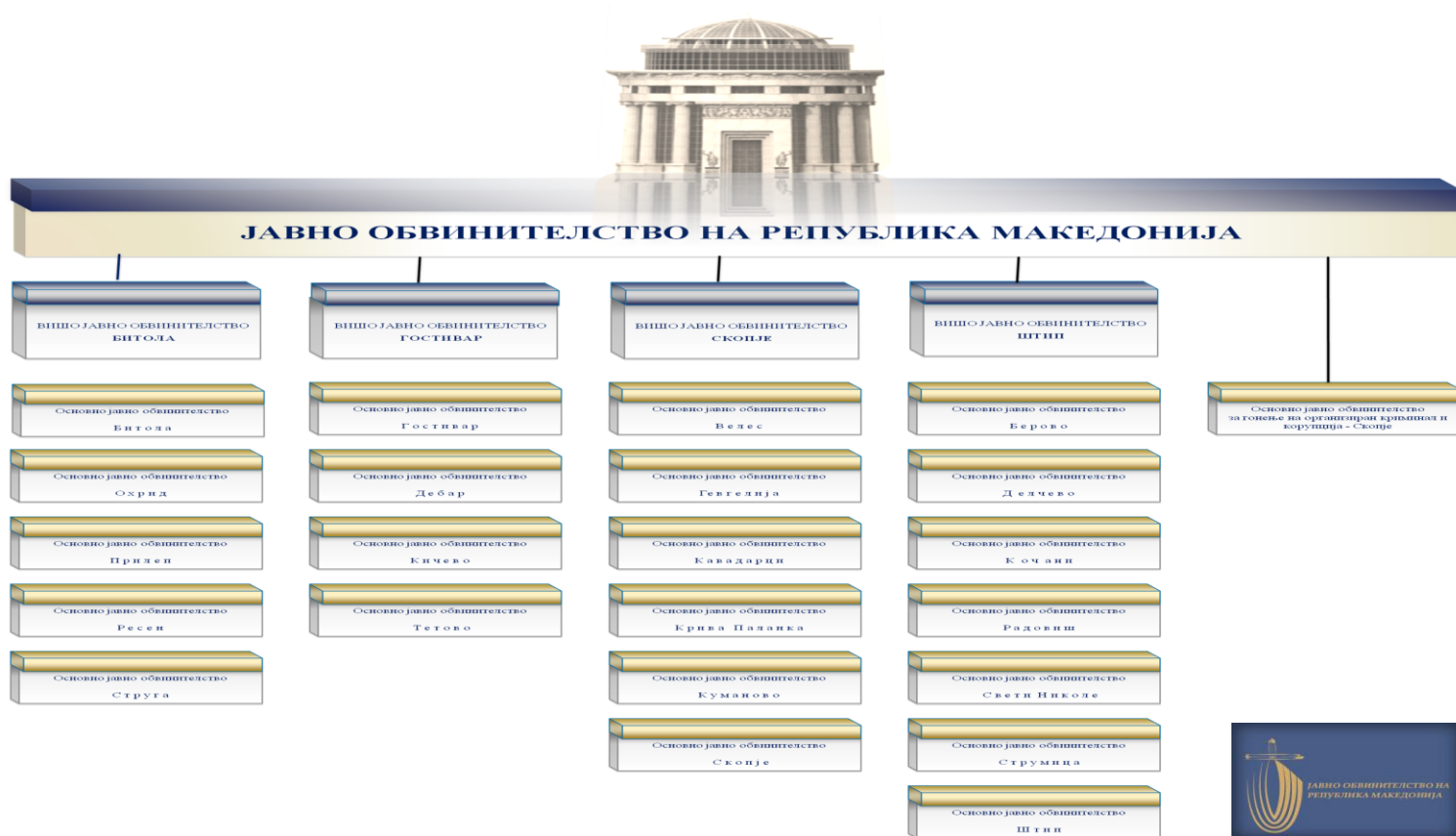
Вишо јавно обвинителство Битола со подрачни 5 основни јавни обвинителства од кои во Ресен е со основна надлежност, а во Охрид, Прилеп, Битола и Струга со проширена надлежност.

Вишо јавно обвинителство Штип со подрачни 7 основни јавни обвинителства од кои

во Делчево, Свети Николе, Радовиш и Берово се со основна надлежност, а во Штип, Кочани и Струмица со проширена надлежност.

Вишо јавно обвинителство Гостивар со подрачни 4 основни јавни обвинителства од кои во Кичево и Дебар се со основна надлежност, а во Гостивар и Тетово со проширена надлежност.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција има надлежност на целата територија на Република Македонија, а е со седиште во Скопје.

IV. НАДЛЕЖНОСТИ, ЗАДАЧИ И ОБВРСКИ НА ЈАВНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО И ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ

Надлежностите на јавните обвинители произлегуваат од Уставот на Република Македонија и одредбите содржани во Законот за јавното обвинителство и Законот за кривична постапка, а делумно и со законски одредби од други закони.

Во посебна глава (3) во Законот за јавното обвинителство се уредени надлежностите на јавното обвинителство и јавните обвинители. Според овој закон Јавното обвинителство постапува во границите на својата стварна и месна надлежност - Основните јавни обвинителства постапуваат пред основните судови, Вишите јавни обвинителства пред апелационите судови, Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција постапува пред основен суд со специјализирано судско одделение надлежно за судење на дела од областа на организираниот криминал, додека Јавното обвинителство на Република Македонија постапува пред Врховниот суд на Република Македонија.

Јавното обвинителство на Република Македонија во рамките на меѓународните договори остварува непосредна соработка со јавни обвинителства од другите држави, особено на планот на спречување и гонење на организираниот криминал и други тешки форми на криминал преку непосредна размена на податоци, непосредна соработка, едукација, специјализација на кадри и други форми на соработка.

При остварувањето на функцијата на гонење на сторителите на кривични дела и други казниви дела, јавните обвинители имаат овластувања покрај Министерството за внатрешни работи и другите државни органи во чиј делокруг на работа е и откривање на кривични дела и нивните сторители и на прибирање на докази заради кривично гонење на сторителите.

Јавните обвинители раководат со предистражната и истражната постапка, при им се обезбедуваат овластени службени лица од Министерството за внатрешни работи, Финансиската полиција и Царинската управа, имаат овластувања за издавање наредби за примена на посебните истражни мерки, за откривање на кривичното дело или негов сторител, доколку е неопходно можат сами да преземаат дејствија за кои со закон се овластени Министерството за внатрешни работи, Финансиската полиција и Царинската управа.

Јавното обвинителство се грижи за законитоста на мерките и дејствијата преземени во предистражната постапка и врши надзор над почитувањето на човековите права од страна на овластените службени лица во Министерството за внатрешни работи и други државни органи.

Јавните обвинители одлучуваат за преземање или продолжување на кривично гонење за сторителите на кривични дела, поднесуваат барање за поведување прекршочна постапка, поднесуваат и застапуваат обвиненија пред судовите, изјавуваат редовни или вонредни правни лекови против судските одлуки. Во граѓанската и други судски постапки, како и во управната постапка, јавните обвинители преземаат правни дејствија за кои се овластени со закон.

Јавните обвинители при извршувањето на своите надлежности имаат право да наредат доставување на податоци и известувања, документи, списи, предмети, банкарски сметки, како од државните органи, така и од други правни лица и граѓани за кои може основано да смета дека располагаат со такви податоци или информации.

При вршењето на своите надлежности јавните обвинители може да остваруваат консултации и да прибираат мислење од стручни лица од соодветна област, што се неопходни за донесување на соодветна јавнообвинителска одлука.

Новиот Закон за кривична постапка пропишува дека основно право и должност на јавниот обвинител е да ги гони сторителите на кривични дела за кои гонењето се презема по службена должност. Во однос на работата на јавното обвинителство, законот нуди поинакви решенија од досегашните, односно со Законот за кривична постапка, истражната постапка е доверена на јавните обвинители кои имаат право и должност да ги насочуваат дејствијата на органите надлежни за откривање и пријавување на кривичните дела и на нивните сторители, да пронаоѓаат, предлагаат и обезбедуваат докази, да предлагаат/издаваат наредби за преземање на посебни истражни мерки, за спроведување на истражна постапка, како и привремени мерки заради обезбедување на имот или предмети прибавени со кривично дело или заради извршување на мерката конфискација, да одлучуваат за одлагање на кривичното гонење, да предлагаат издавање на казнен налог, да преговараат и да се спогодуваат со обвинетите за признавање на вина, да поднесуваат и застапуваат обвиненија пред надлежниот суд, да поднесуваат жалби против неправосилни судски одлуки и вонредни правни лекови против правосилни судски одлуки, да одлучуваат по жалба на оштетениот.

V. ФУНКЦИЈА НА КРИВИЧНО ГОНЕЊЕ

Основно право и основна должност на јавниот обвинител е да ги гони сторителите на кривични дела. Во остварувањето на функцијата на гонење на сторителите на кривични дела и други казниви дела, јавниот обвинител ги има следните права и должности;

- ги насочува дејствијата на органите надлежни за откривање и пријавување на кривичните дела и на нивните сторители,
- предлага или издава наредба за преземање на посебни истражни мерки, под услови и на начин определени со закон,
- донесува наредба и спроведува истражна постапка,
- пронаоѓа, предлага и да обезбедува докази, под услови и на начин определени со закон,
- предлага привремени мерки заради обезбедување на имот или предмети прибавени со кривично дело или заради извршување на мерката конфискација,
- одлучува за одлагање на кривичното гонење под услови и на начин определени со закон,
- предлага издавање на казнен налог под услови определени со закон,
- преговара и се спогодува со обвинетиот за признавање на вина, на начин и под услови определени со закон,
- поднесува и застапува обвиненија пред надлежен суд,
- поднесува жалби против неправосилни судски одлуки и вонредни правни лекови против правосилни судски одлуки,
- одлучува по жалба на оштетениот во случаи утврдени со закон и
- презема и други дејствија утврдени со закон.

Иако на јавните обвинители со примената на новиот Закон за кривична постапка, им се зцврсти положбата и им се зголемија овластувањата, нивната практична имплементација бара и исполнување на други претпоставки.

Па така, јавното обвинителство втора година откако овој закон е во примена, работи не само со намален број на човечки ресурси, јавни обвинители и стручна служба, туку сеуште не е спроведено и зголемувањето на бројот на јавни обвинители од 30 %, кој беше важен преуслов за успешно спроведување на законските процесни обврски.

Имено, само за илустрација во 2015 година јавнообвинителската функција се извршуваше преку **179** јавни обвинители, од предвидените **251** јавен обвинител, во кои не е вкалкулирано предвиденото зголемување од 30 %, и со **392** вработени од вкупно предвидените **1031** вработен.

Но и покрај отежнатите услови за работа, човечки ресурси и просторни капацитети, кои подетално ќе бидат образложени во засебни глави од извештајот, во изминатата 2015 година јавното обвинителство работеше со засилен интензитет и ги постигати следниве резултати:

V.1 Обем на работа на основните јавни обвинителства

Основните јавни обвинителства, во текот на 2015 година постапуваа по новопримени кривични пријави против вкупно 31.486 сторители на кривични дела, од кои против 21.068 полнолетни, против 1.358 деца и против 9.060 непознати сторители на кривични дела.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во текот на 2015 година постапуваше по новопримени кривични пријави против вкупно 525 полнолетни сторители и 2 деца.

За компарација на обемот на работа на основните јавни обвинителства во 2015 година во следнава табела ви го прикажуваме и обемот на работа во 2013 и 2014 година.

Сторители - ОЈО	2013	2014	2015
Полнолетни	20.504	28.108	21.068
Деца	1.540	1.628	1.358
Непознати	21.291	19.728	9.060
Вкупно:	43.335	49.464	31.486

Сторители – ОЈО ГОКК	2013	2014	2015
Полнолетни	478	417	525
Деца	/	4	2
Вкупно:	478	421	527

Пред да дадеме кратка анализа на обемот на работа, која подетално ќе биде разработена во делот на заклучокот од овој извештај, мораме да напомене дека бројката на пријавени полнолетни лица во текот на 2014 година, и тоа 28.108 не ја отсликува правата слика за криминалот случен во 2014 година, ниту пак е реален одраз на обемот на работа на јавното обвинителство за таа година. Ова од причини што во текот на 2014 година до основните јавни обвинителства од Фондот за здравствено осигурување беа доставени преку 7000 кривични пријави, кои јавното обвинителство ги евидентираше и ги прикажа во извештајот за 2014 година, иако со нив неправилно беа пријавени толкав број на лица. Врз основа на реакцијата на јавното обвинителство, а во однос на содржината на кривичните пријави и делото кое им се ставаше на товар, беше донесен Закон за дополнување на Законот за здравствено осигурување (Службен весник на РМ бр.98/15) со кој се ослободија од гонење, се запреа постапките, потполно се ослободија од извршување на кзната, се избришаа осудите и се укинаат сите правни последици на осудата на лицата кои од Фондот беа пријавени поради основи на сомнение дека сториле кривично дело - Употреба на исправа со невинистата содржина од КЗ.

Од овие причини, анализирајќи ги податоците можеме да заклучиме дека обемот на работа на јавното обвинителство, односно состојбата со криминалитетот во Република Македонија, не бележи значајно отстапување во однос на негово намалување или зголемување.

Значајно е да се истакне и новиот начин на работа на јавните обвинителства кои беше имплементиран во текот на 2015 година, а кој е резултат на новините на Законот за кривична постапка. Имено, фактот дека согласно новиот Закон за кривична постапка јавниот обвинител раководи со предистражната постапка, односно за секој настан правосудната полиција мора да го извести јавниот обвинител кој потоа дава насоки и наредби за постапување доведе до водеување на нова регистрациона книга. На тој начин, се направи измена во начинот во регистрирањето на кривичните пријави во уписникот „КОН“, односно во самото евидентирање на непознатите сторители. Со новиот начин се обезбеди поголема ефикасност во работењето на јавниот обвинител, па така намалувањето на бројката на пријави против непознати сторители од 54,1 % од претходната година е резултат на различниот пристап на обработка на пријавите.

Од друга страна, видно е зголемувањето од 25,2 % на кривични пријави против познати сторители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција. Фокусирањето на јавното обвинителство кон сузбивање на поголеми и добро организирани криминални групи во кои членуваат поголем број на лица, доведе и до зголемување на бројот на познати сторители по кои постапуваше ова јавно обвинителство во извештајната 2015 година. Деталите од анализата за постапувањето на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција ќе бидат изложени во посебна глава од извештајот.

Во продолжение ќе биде дадена детална анализа на постапувањата на основните јавни обвинителства, и тоа по однос на подносител, видови на одлуки, пресудени предмети итн.

А. КРИВИЧНИ ДЕЛА ИЗВРШЕНИ ОД ПОЛНОЛЕТНИ СТОРИТЕЛИ

А.1. Постапување на основните јавни обвинителства

Основните јавните обвинителства во текот на 2015 година постапувале како по кривични пријави против 21.068 полнолетен сторител, така и по кривични пријави од претходната година против 12.337 лица кои во 2014 година биле во работа кај други органи или во работа кај јавните обвинители, така што вкупниот обем на работа на основните јавни обвинителства во 2014 година е постапување по кривични пријави против 33.405 полнолетни сторители на кривични дела.

Податоците за обемот на работа во 2015 година на основните јавни обвинителства прикажани по подрачја на виши јавни обвинителства и односот со обемот на работа во претходните години се искажани во следнава табела:

Вишо јавно обвинителство со подрачните основни обвинителства	2013	2014	2015	Разлика 2014/2015	Разлика 2013/2015
Скопје	18.817	20.332	17.423	-2.909	-1.394
Битола	4.613	6.881	7.229	+348	-2616
Штип	3.763	6.660	3.999	-2.661	+236
Гостивар	4.179	5.427	4.754	-673	+575
Вкупно:	31.372	39.300	33.405	-5.895	-2.033

Од изнесените податоци во табелата произлегува дека намалувањето во вкупен обем на работа од 5.895 лица, која разлика се должи на поднесените кривични пријави од Фондот за здравствено осигурување во текот на 2014 година и за кои дадовме своја анализа во точката “Обем на работа на основните јавни обвинителства”.

А.2. Подносителите на кривични пријави

Од вкупно поднесени кривични пријави против 21.068 полнолетни сторители на кривични дела, во 2015 година, најголемо учество со поднесени пријави против 14.360 лица или 69,5% зазема Министерството за внатрешни работи, од граѓаните се поднесени кривични пријави против 2.646 лица или 12,25%, од други државни органи 2.352 или 11,2%, а учеството на останатите субјекти прикажано е во табелата.

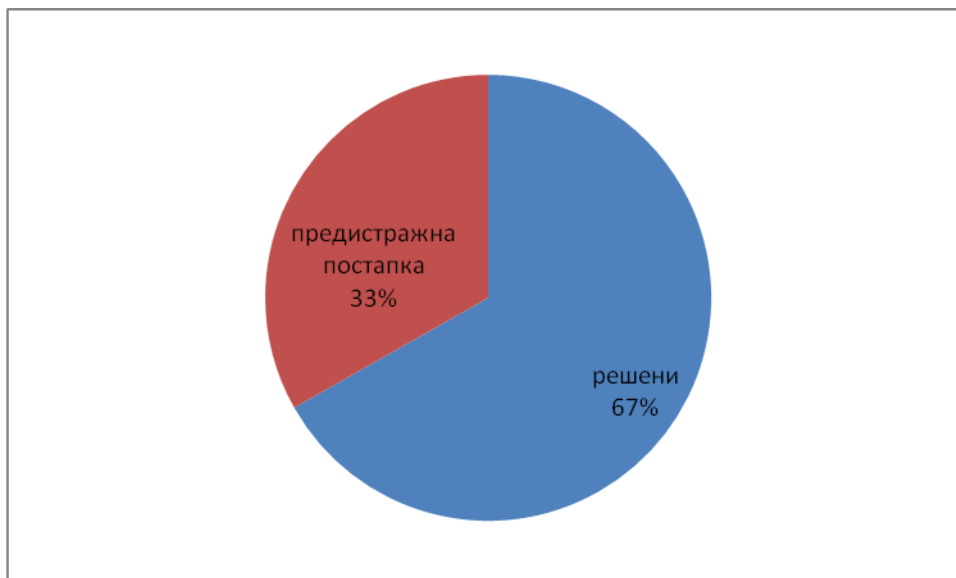
ВЈО	Вкупно пријави по лица	Подносителите					
		МВР	Граѓани	Оштетени правни лица	Други државни органи	Иницијатива на ЈО	Други
Скопје	9.941	7.666	1.091	416	554	107	7
Битола	4.727	2.559	525	148	1.371	124	/
Штип	3.365	2.275	506	150	140	146	148
Гостивар	3.035	2.136	424	66	287	122	/
	21.068	14.636	2.646	780	2.352	499	155
Вкупно	100%	69,5 %	12,25%	3,6%	11,2%	2,4 %	0,7%

Карактеристично во однос на подносителите на кривичните пријави, односно иницијативата за поведување/отварање на кривична постапка е процентот на поведени постапки по сопствена иницијатива на јавното обвинителство и тоа 2,4 % од вкупниот број на пријавени лица. Постепеното зголемување на бројот на постапки отворени по сопствена иницијатива на јавното обвинителство, покажува дека јавното обвинителство постојано ги следи дневните настани, објавите во печатените, електронските медиуми и др., и онаму каде што ќе оцени дека постојат основи на сомнение за сторено кривично дело, кое не е пријавено од надлежните институции или пак од страна на граѓани, врз основа на своите овластувања дадени со закон, по сопствена иницијатива поведува постапки.

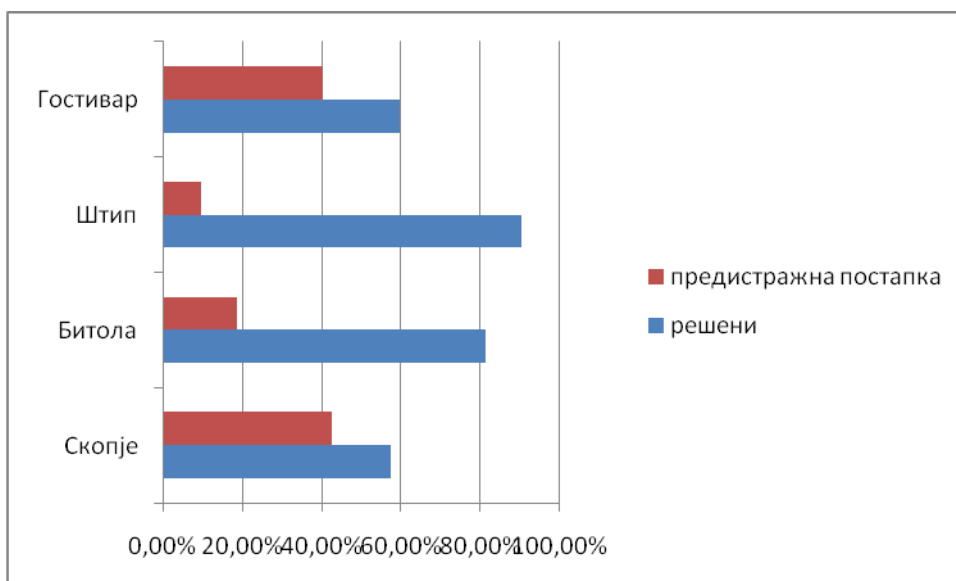
А.3. Постапување по кривични пријави

а) Обем и ажурност

Од вкупниот обем на постапување на основните јавни обвинителства во текот на 2015 година, и тоа ново примени кривични пријави против 21.068 лица и пренесените кривични пријави од 2014 година против 12.337 лица, за кои во тековната 2014 година не завршила предистражната постапка, или вкупно 33.405 лица, основните јавни обвинителства решиле кривични пријави против 22.323 лица или 66,8%, а на крајот на годината останале во работа кај други органи или во работа кај јавните обвинители кривични пријави против 11.082 лица или 33,2%.

Податоците за процентот на решени предмети и предмети кои се во работа, во 2015 година, по подрачја на виши јавни обвинителства искажани се на следниов во следниов графикон:

Анализирајќи ги податоците искажани во графикон може да се забележи дека на крајот на годината најголем број на предмети кои сеуште се во фаза на предистражна постапка, односно се во работа кај други органи или кај јавните обвинители се евидентирани на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје. Ваквата состојба е резултат на фактот што во вкупен обем на работа од 33.405 лица ова обвинителство учествува со 17.423 пријавени лица или 52,2%, меѓутоа причините за ваквата состојба не е само обемот на работа, туку и структура на криминалитетот, сложеноста на предметите, квалитетот на пријавите и објективни причини во примената на одредбите на ЗКП кои се во врска со раководната улога на јавниот обвинител во кривичната постапка.

Во поглед на овие кривични пријави, нужно е да се истакне дека исто така во најголем број случаи се работи за пријави поднесени од оштетени физички и правни лица, непоткрепени и без доволно основи на сомненија за да се иницира постапката пред суд, кое нешто пак директно влијае за примена на институтот собирање потребни известувања, било

непосредно од самите јавни обвинители, било преку Министерството за внатрешни работи и други органи.

На анализата се надополнува и фактот дека Основното јавно обвинителство Скопје, како основно обвинителство со најголем обем на работа, во 2015 година јавнообвинителската функција ја извршуваше преку 41 јавен обвинител од систематизираниите 62 јавни обвинители, кои дополнително како што истакнавме, а подоцна и ќе биде дел од анализата треба да се прошири за дополнителни 30 %.

б) Барање за собирање податоци и потребни известувања

Во 2015 година, основните јавни обвинителства постапувајќи по кривичните пријави презеле дејствија на собирање на потребни податоци и известувања во 13.370 случаи, од тоа на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје во 6.186 случаи, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола во 2.090 случаи, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип во 3.380 случаи и на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар во 1.714 случаи.

в) Истражни дејствија на јавниот обвинител во предистражна постапка

Во 2015 година во предистражна постапка од јавните обвинители биле преземени истражни дејствија против вкупно 9.794 лица, од тоа на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје издадени се наредби на истражни дејствија против 3.834 лица, Вишото јавно обвинителство Битола за 4.446 лица, Вишото јавно обвинителство Штип за 709 лица и Вишото јавно обвинителство Гостивар за 805 лица.

Во 2015 година основните јавни обвинители извршиле увид и издале наредби за вештачења во 1.959 случаи, а зеле учество при испитување на обвинет и сведоци во 7.805 случаи.

A.4. Одлуки по кривични пријави

а) Број и структура

Основните јавни обвинителства во извештајната година врз основа на прибавените потребни податоци и известување во 13.370 случаи, преземени истражни дејствија против вкупно 9.794 лица, издадените наредби за вештачења во 1.959 случаи и доказите прибавени со испитување на обвинет и сведоци во 7.805 случаи, донеле јавнообвинителски одлуки против 22.323 лица или го решиле вкупниот обем на работа во 66,8%.

Структурата на одлуките на решени кривични пријави против 22.323 лица покажува дека:

- 1) Отфрлени кривични пријави врз основа на чл.288 од ЗКП против 8.829 лица или 39%
- 2) Отфрлени кривични пријави врз основа на чл.43 и 44 од ЗКП против 1.370 лица или 6 %,
- 3) Поднесени се обвинителни предлози против 4.762 лица или 21,3%,
- 4) Поднесени се предлог за казнен налог против 5.292 лица или 23,7%,
- 5) Против 1.208 лица или 5,4% донесени се наредби за спроведување на истрага,
- 6) Против 642 лица или 2,9% пријавите се решени на друг начин, и
- 7) Предлог спогодба поднесена е против 300 лица или 1,3 %.

Преглед на одлуки по кривични пријави

б) Отфрлени кривични пријави

Од структурата на одлуките на решени кривични пријави во 2015 година, видно е дека во делот на кривични пријави кои резултирале со носење на решение за отфрлање на кривична пријава постојат два законски основи, чл.288 од ЗКП и чл.43 и чл.44 од ЗКП. Ваквото дистинкцирање на бројот на кривични пријави кои резултирале со носење решение за отфрлање на кривични пријави е битно од повеќе причини.

Имено, легалитетот во македонското казнено-процесно право е ограничен со принципот на опортунитет при примената на институтот условно одлагање на кривичната постапка (член 43 од ЗКП). Јавниот обвинител може условно со решение да го одложи кривичното гонење со согласност на оштетениот за гонење за кривично дело за кое е пропишана казна затвор до три години ако осомничениот е подготвен да се однесува според упатствата на јавниот обвинител и да ги исполни определените обврски со кои се намалуваат или отстрануваат штетните последици на кривичното дело, се става крај на вознемирувањето што е резултат на кривичното дело, односно се влијае со цел да се реинтегрира осомничениот. Од друга страна, јавниот обвинител согласно чл.44 од ЗКП не е должен да преземе кривично гонење, односно може да се откаже од гонењето, ако:

- во Кривичниот законик е утврдено дека судот може сторителот на кривично дело да го ослободи од казна и ако јавниот обвинител со оглед на конкретните околности на случајот ќе оцени дека самата пресуда без кривична санкција не е потребна

- во Кривичниот законик за кривичното дело е пропишана парична казна или казна затвор до три години, а осомничениот поради вистинско каење го спречил настанувањето на штетните последици или ја надоместил сета штета и ако јавниот обвинител со оглед на конкретните околности на случајот ќе оцени дека кривичната санкција не е основана или

- осомничениот како член на организирана група, банда или друго злосторничко здружение доброволно соработува пред или по откривањето или во текот на кривичната постапка и ако таквата соработка и изјава на тоа лице е од суштествено значење за кривичната постапка.

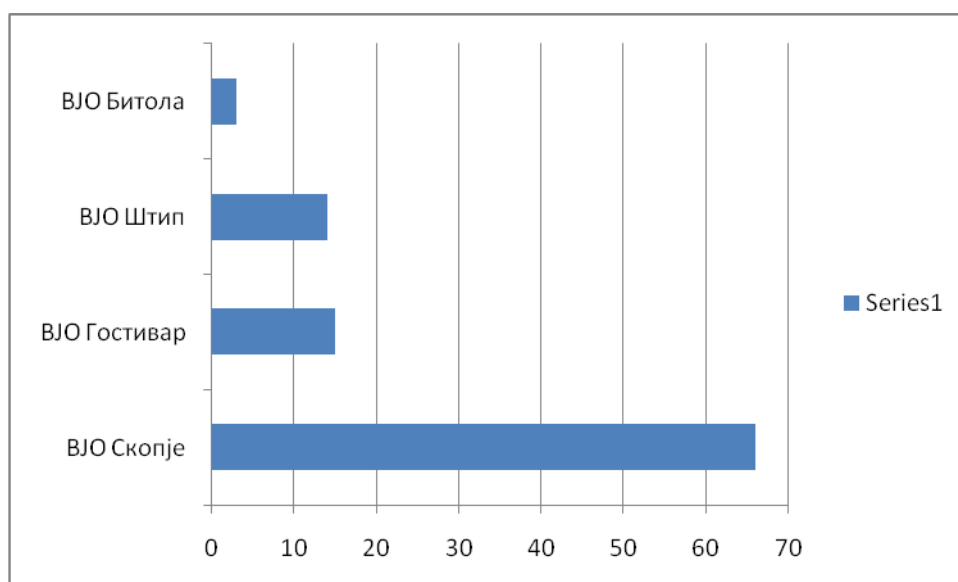
Ваквата можност на јавниот обвинител, значи дека овие пријави се целосно и темелно обработени од јавниот обвинител, прибавени се сите докази со кои се докажува дека

осомничениот го сторил кривичното дело, острани се штетните последици, задоволена е правдата, постигнати се целите на казнувањето, а донесеното решение за отфрлање на кривичната постапка во овие услови значи своевидно постигнување на судска правосилна одлука.

По овој основ во текот на 2015 година решение се кривични пријави против 1.370 лица или 6 % од вкупниот број на решени на предмети.

Значајно е да се напомене дека и оваа година јавните обвинителства од подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје најмногу ги користеле овие законски институти, кои во својата основа се многу блиски до спогодувањето, односно 66 % од донесените решенија се донесени од ова подрачје, следни се подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар и Штип со по 15 %, а најмал број на решенија се донесени од основните јавни обвинителства на подрачјето на Вишото јавнообвинителство Битола.

Графички приказ на донесени решенија за отфрлање на кривични пријави по чл.43 и чл.44 од ЗКП:

Во однос пак на решенијата за отфрлање на кривичната пријава по чл.288 од ЗКП, како и претходните години во годишните извештаи јавните обвинителства истакнуват дека најприменувани основи за отфрлање на кривични пријави се:

- пријавеното дело не е кривично дело за кое се гони по службена должност и
- не постојат основи на сомнение дека пријавениот го сторил кривичното дело.

Од вкупно отфрлени кривични пријави против 8.829 лица состојбата по одделни јавни обвинителства е следната:

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје отфрлени се кривични пријави против 3.351 лица или 37,9 %, што во однос на отфрлени кривични пријави против 5.419 лица во 2014 година претставува намалување за 2.068 лица.

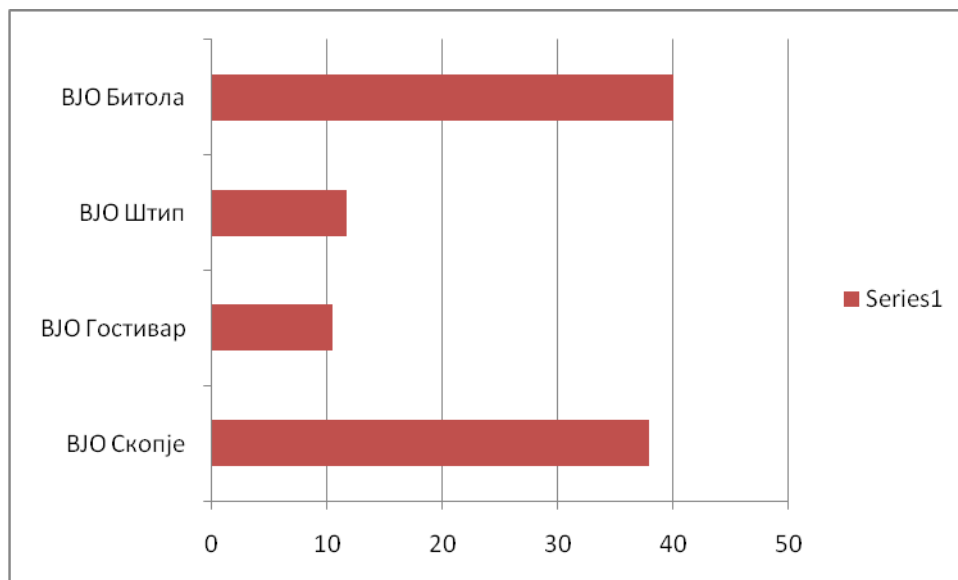
На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола отфрлени се кривични пријави против 3.537 лица или 40 %, што во однос на 2.462 отфрлени во претходната година е зголемување за 1.075 лица.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип отфрлени се кривични пријави

против 1.041 лица или 11,7 % што е намалување за 1.451 лица во однос на претходната година и

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар отфрлени се кривични пријави против 900 лица или 10,4 %, што е намалување во однос на претходната година за 712 лица.

Графички приказ на донесени решенија за отфрлање на кривични пријави по чл.288 од ЗКП:

в) Поднесени наредби за спроведување истрага

Основните јавни обвинителства во 2015 година донеле наредба за спроведување истрага против 1.208 лица што е за 193 лица повеќе во однос на претходната година кога такви наредби биле издадени против 1.015 лица.

Во 2015 година тие постапувале и по нерешени истраги против 2.384 лица од претходната година, така што вкупно во работа имале и истраги против 3.592 лица.

Од вкупниот број на истраги по кои е постапувано во 2015 година решени се истраги против 1.549 лица или 43,12%, а на крајот на годината како истраги во работа останале против 2.043 лица или 56,87%.

г) Учество во истрагата

Согласно одредбите на Законот за кривичната постапка, јавниот обвинител задолжително учествува при распит на обвинети лица и сведоци, во текот на спроведувањето на истрагата. За тоа во колку случаи јавните обвинители присуствувале при ваквите распити во текот на истрагата не се води статистичка евиденција, но од податоците доставени од јавните обвинителства, се утврдува дека во текот на 2015 година тие присуствувале на сослушување на обвинети и сведоци во 7.805 случаи.

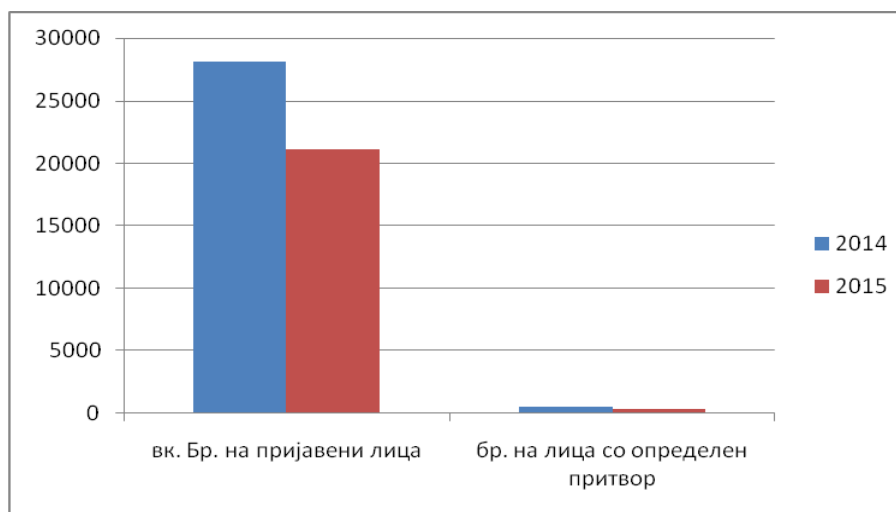
Што се однесува пак на присуство на увид и вештачења во 2015 година е евидентирана бројка од 1.959 што во однос на 2.297 во претходната година е намалување за 338.

д) Примена на мерката притвор

Мерката притвор во 2015 година е применета против 370 лица, што во однос на 504 лица во 2014 година е намалување од 127 лица или 25,2%. Од годишните извештаи на

јавните обвинителства произлегува дека во најголем број случаи мерката притвор траела до 30 дена, а во помал број до 60, 90 или преку 90 дена. Времетраењето на притворот согласно одредбите на Законот за кривична постапка е врзано за висината на казната за поделни кривични дела.

Графички приказа на примена на мерката притвор

Од изложениот графикон видно е дека мерката на обезбедување на присуство на лица и за непречено водење на кривичната постапка, како најстрог вид на мерка е определена во само **1.7 %** од случаите.

Поодделно по подрачја на виши јавни обвинителства, состојбата со примената на овој вид на мерка е следна:

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје по предлог на основните обвинителства мерката притвор била определена против 222 лица што во однос на 334 во 2014 година е намалување за 122 лица или 36,5%.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола оваа мерка била определена против 58 лица, што во однос на 71 во 2014 година е намалување за 13 лица или 18,3%.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар за извештајниот период притвор е определен против 46 лица, што во однос на 66 во 2014 година претставува намалување за 20 лица или 30,3%.

На подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип, мерката притвор била определена против 51 лице, што во однос на 33 во 2014 година е зголемување за 18 лица или 54,5%.

Како и во изминатите години, мерката притвор била најприменувана спрема сторителите на кривични дела: против имотот во 134 случаи, кривични дела против јавниот ред и мир во 33 случаи, кривични дела против здравјето на луѓето во 61 случај, против животот и телото во 42 случаи.

Доколку се има во предвид дека 80 % од неоткриениот криминал во Република Македонија е имотен криминал, дека извршените анализи покажуваат дека најчесто извршителите на имотниот криминал се рецидивисти, како и штетата кој на годишно ниво се причинува со овој вид на криминал, во корелација со фактот дека мерката за обезбедување - притвор во дури 36 % од случаите е изречена против сторители на ваков вид на криминал, се доаѓа до заклучок дека јавното обвинителство оваа мерка на обезбедување на присуство ја користи оправдано само во случаи кога на друг начин не може да се обезбеди непречено одвивање на кривичната постапка.

A.5 Одлуки по спроведена истрага

Од вкупниот број на истраги против 3.592 лица по кои е постапувано во 2.015 година од јавните обвинители решени се истраги против 2.043 лица или 56,9%, а на крајот на годината останале во работа истраги против 1.549 лица или 43,1%.

Од вкупно решени истраги во 2015 година против 2.043 лица, против 1.328 лица биле поднесени обвиненија; против 454 лица запрени се истрагите; против 54 лица истрагите се прекратени; против 106 лица истраги биле решени на друг начин; против 73 лица решени со предлог спогодба во истражна постапка и против 28 лица со предлог спогодба по поднесување на обвинителен акт.

Преминувањето на истрагата од рацете на истражниот судија во рацете на јавниот обвинител и овластувањето на јавниот обвинител да раководи со предистражната постапка, се покажа целисходно од два аспекти. Анализите покажуваат дека бројот на спроведени истраги во компарација со бројот на поднесени барања за спроведување истрага во 2013 година е намален за 22 %, ова значи дека јавните обвинители раководејќи ја предистражната постапка со користење на другите институти согласно законот уште во текот на предистражната постапка собираат квалитетни докази, кои овозможуваат носење на мериторни јавнообвинителски одлуки, а истражната постапка се користи во сложени и комплексни предмети, онаму каде согласно законот мора да се спроведе. Од друга страна, доказите прибавени во текот на истрагата обезбедиле во 44 % јавните обвинители да донесат јавнообвинителската одлука за продолжување на постапката.

Податоците на одлуките по вид и број на решени истраги по одделни јавни обвинителства искажани се во следната табела:

Вишо јавно обвинителство	Обвиненија	Изјави за откажување од гонење и наредби за запирање на истрага	Прекратени	Решени на друг начин	Предлог спогодба по поднесен обвинителен акт	Предлог спогодба во истражна постапка
Скопје	699	226	34	56	3	55
Битола	220	146	2	6	6	54
Штип	230	45	14	11	/	10
Гостивар	179	37	4	33	1	5
Вкупно:	1.328	454	54	106	10	124

По однос на истрагите кои се ставени во колоната решени на друг начин, тоа се предмети за кои по спроведената истрага е констатирано дека јавното обвинителство кое ја водело истрагата не е месно или стварно надлежно за конкретниот кривично-правен настан или пак во текот на истрагата се утврдило дека за тој кривично-правен настан претходно е водена постапка, поради што предметите се споени.

A.6 Предлог спогодби

Донесувањето на пресуда врз основа на спогодба на јавниот обвинител и осомничениот и оваа година беше предизвик во работењето на јавното обвинителство. Како и секоја новина, така и при примената на овој институт ќе биде потребно време од негово целосно заживување во пракса. Но, она што е позитивно дека од првата година на примена на овој институт, во текот на 2015 година се бележи благо зголемување од 8,9 %.

Имено, овој институт во текот на 2015 година е применет во вкупно 300 случаи, од тоа во 166 случаи во скратена постапка, 124 случаи во текот на истражната постапка и во 10 случаи по поднесен обвинителен акт, односно во фаза на оценка на обвинение.

И оваа година како и претходната, најголем процент на склучени спогодби има од основните обвинителства кои се на подрачје на Вишото јавно обвинителство Скопје, односно 65 %, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола 20 %, на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип 13 % и на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар 2%.

Тука, мораме да напомене дека во извештајната 2015 година најголем успех во примената на институтот спогодување има Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, имено ова обвинителство со спогодување решило 15.8 % од вкупниот обем на предмети за 2015 година. Деталите на предлог спогодбите од ова обвинителство ќе бидат дадени во посебната глава за работата на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

Придобивките од користењето на спогодувањето, намалени трошоци за кривична постапка и ефективна и ефикасна кривична постапка со кратко времетраење укажуваат на оправданоста на заложбата на Јавното обвинителство на Република Македонија во иднина се поголем број на предмети да се решаваат на ваков начин.

A.7 Обвиненија

Во 2015 година јавните обвинителства поднеле обвиненија против вкупно 11.703 лица, што е за 4.150 лица помалку во однос на 15.853 во 2014 година.

Од вкупниот број на поднесени обвиненија, против 4.762 лица поднесени се обвинителни предлози, против 5.292 лица предлози за казнен налог, против 1.328 лица поднесени се обвинителни акти по спроведена истрага.

Намалувањето на бројот на обвиненија во 2015 година е резултат на зголемиот број на склучени спогодби помеѓу јавниот обвинител и осомничениот и зголемиот број на решени предмети со примена на чл.43 и 44 од ЗКП.

а) Одлуки на судот по поднесените обвиненија

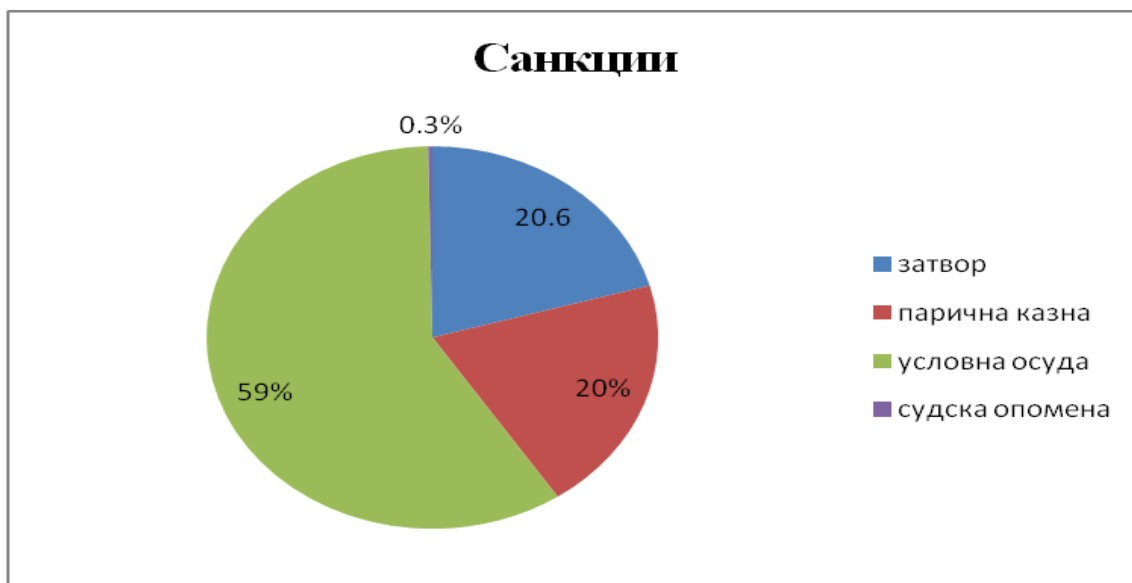
Во 2015 година, надлежни основни судови постапувале по поднесени обвиненија против вкупно 20.514 лица, од кои против 11.703 лица обвиненија се поднесени во извештајната година, а против 8.811 лица што останале непресудени од претходните години.

Во 2015 година јавните обвинители учествувале на вкупно 26.505 одржани главни расправи, од тоа 12.347 главни расправи по обвинителни акти и 14.158 главни расправи по обвинителни предлози, а од страна на надлежни судови биле донесени пресуди против вкупно 12.810 лица или 62,5%, што во однос на 16.959 пресудени во 2014 година е помалку за 4.149 лица или 24,5%.

Податоците за пресуди по вид и број се искажани во следната табела:

Вид на пресуди	Број на лица	Број на лица	Процент на поединечни видови пресуди во однос на вк.број на пресуди за 2015 (12,810)
	2014	2015	2015
Осудителни пресуди	15.526	11.706	91,4%
Ослободителни пресуди	411	387	3%
Одбивателни пресуди	565	451	3,5%
Запирање по предавање на обвинителниот акт на судот и по повлечено обвинение	176	224	1,8%
Мерка за безбедност	227	207	1,6%
Судска опомена	54	37	0,3%
Вкупно	16.959	12.810	62,5%

Од податоците во табелата може да се заклучи дека од вкупниот број на донесени пресуди, осудителни се против 11.706 лица или 91,4 % од вкупниот број на пресуди во 2015 година, од тоа казната затвор е изречена против 2.406 лица или 21,1%, парична казна против 2.337 лица или 19,9%, условна осуда против 6.903 лица или 58,9% и судска опомена 37 или 0,3%.

Во 2015 година во вкупниот број на осудителни пресуди против 11.706 лица, за 1.067 лица согласно на чл.381 од ЗКП донесени се пресуди по основ на признание на вина во текот на главната расправа.

Изречени кривични санкции по предлог спогодби се влезени во вкупниот број на осудителни пресуди, при што треба да се истакне дека во иднина ќе се зголемува бројот на пресудени лица по основ на овие институти, што е и во интерес на обвинети лица, а целта, како што и претходно напоменавме е скратување на времетраење на постапката, помалку трошоци и зголемена ефикасност.

На крајот на 2015 година непресудени обвиненија останале против 7.704 лица или 37,5%, што во однос на непресудени 8.811 во 2014 година е намалување за 1.107 лица или 11,2%.

A.8 Сублигат

Податоците за број на кривични пријави, поднесени обвиненија и донесени пресуди, во последните три години искажани се во следната табела:

Видови одлуки	2013	2014	2015	Разлика 2014/2015	Разлика 2013/2015
Пријавени лица	20.504	28.108	21.068	-7.040	+564
Кривични пријави во работа	10.868	11.192	12.337	+1.145	+1.469
Вкупно кривични пријави	31.372	39.300	33.405	+5.895	+2.033
Поднесени обвиненија по истрага	4.506	2.543	1.328	-1.215	-3.178
Предлог за казнен налог	493	8.337	5.292	-3.045	+4.799
Обвинителни предлози	7.058	4.689	4.762	+73	-2.296
Предлог спогодба во истражна постапка		269	124	-145	
Предлог спогодба во скратена постапка			166	+166	
Предлог спогодба по поднесен обв. акт		15	10	-5	
Вкупно обвиненија	12.057	15.853	11.682	-4.150	-354
Осудителни пресуди	11.005	15.526	11.706	-3.820	+701
Ослободителни пресуди	429	411	387	-24	-42
Одбивателни пресуди	834	565	451	-114	-383
Судски опомени	102	54	37	-17	-65
Вкупно пресуди	12.370	16.556	12.810	-3.746	+440

Други судски одлуки	2013	2014	2015
- Запрени по предавање на обвинителен акт на судот	335	176	224
- Мерки за безбедност	126	227	207

Од податоците изразени во табелата, а имајќи ја во вид анализата која ја дадовме во делот „Обем на работа на основните јавни обвинителства“, произлегува дека нема значителни отстапувања во однос на бројот на кривични пријави во последните три години.

Имено, како што веќе напоменаваме во однос на бројот на пријавени лица податоците изразени во 2014 година не претставуваат релевантен податок за компарација, односно следење на состојбата со криминалитетот во Република Македонија, од причини што евидентираните поднесени кривични пријави од Фондот за здравствено осигурување доведоа до статистичко прикажување на криминал кој не е реален.

Од овие причини за вршење на споредбена анализа се земаат податоците изразени во Годишниот извештај за работата на јавните обвинителства во 2013 година.

Споредбено 2013/2015 година произлегува дека основните јавни обвинителства имале зголемување на обемот на работа за 9 %, како и зголемување на број на осудителни пресуди за 9 %.

Намалувањето на поднесени обвиненија по спроведена истрага се должи на бројот на склучени спогодби во истражна постапка и по поднесено обвинение, а намалувањето на бројот на поднесени обвинителни предлози е резултат на поднесените казнени налози и склучените спогодби во скратена постапка.

Иако видот на одлуката е различен, она што може да се констатира дека и во 2013 и во 2015 година, основните јавни обвинителства 40 % вкупниот обем на работа, го решиле на начин што обезбедиле доволно докази врз основа на кои се донесени јавнообвинителски одлуки за продолжување на постапката и изнесување на сторителите пред судот. Квалитетот на обезбедените докази се огледа и во фактот дека судот врз основа на обвиненијата на основните јавни обвинителства во 90 % донел осудителни пресуди.

На успешноста на основните јавни обвинителства се надоврзува и бројот на донесени решенија за отфрлање на кривичните пријави по чл.43 и чл.44 од ЗКП, за кои одлуки кажавме дека претставуваат своевиден начин на спогодување на јавните обвинители и осомничените.

Врз основа на изложеното, произлегува дека иако основните јавни обвинителства не го добија засилувањето од човечки ресурси кое беше предвидено како предуслов за успешна имплементација на новиот Закон за кривична постапка, извршувајќи ја јавнообвинителската функција совесно и со целосна посветеност, бележат тренд на изнесување на осомничените пред очите на правдата во дури 50 % од решените предмети, кој успех се бележи и во 2013 година кога на сила беше стариот Закон за кривична постапка.

Б. КРИВИЧНИ ДЕЛА ИЗВРШЕНИ ОД ДЕЦА

Б.1 Примени кривични пријави

Во 2015 година до основните јавни обвинителства со проширена надлежност биле поднесени кривични пријави против 1.360 деца, што во вкупен обем на работа по кривични пријави против познати сторители на кривични дела од 22.953 лица претставува учество од 5,9 %.

Од доставените кривични пријави против 1.358 е водена постапка за кривични дела од надлежност на основните јавни обвинителства, а против 2 деца е водена постапка за кривични дела од надлежност на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

Во текот на годината јавните обвинителства постапувале и по кривични пријави од претходната година против 90 деца, така што во работа имале вкупно пријави спрема 1.450 деца.

Од вкупниот број на кривични пријави по кои е постапувано во 2015 година решени се пријави спрема 1.355 деца или 93,4%, а на крајот на годината останале во работа спрема 95 деца или 6,6%.

Од вкупниот број на решени пријави, спрема 443 деца или 32,7% се отфрлени кривични пријави, спрема 813 деца или 59,9% поднесени се барања за подготвителна постапка, на друг начин решени се пријави спрема 84 деца или 6,2%, за 12 деца или 0,9% со предлог спогодба за медијација и спрема 3 деца или 0,2% е поднесен директен предлог за санкции.

Од вкупно 443 отфрлени кривични пријави, спрема 162 деца или 36,6% се отфрлени за кривично неодговорни деца до 14 години возраст, а останатите 281 дете или 63,4% за деца над таа возраст и тоа по основ на начелото на опортунитетот и други основи.

Б.2 Подготвителна постапка

Како што е истакнато, во 2015 година спрема 813 деца поднесени се барања за поведување на подготвителна постапка, што е за 172 помалку во однос на претходната година.

Судии за малолетници на надлежни судови постапувале и по нерешени подготвителни постапки од претходната година против 638 деца, така што вкупно во работа имале подготвителни постапки спрема 1.449 деца.

Во 2015 година од судии за малолетници на надлежни судови биле решени подготвителни постапки спрема 1.099 деца или 75,7%, а останале нерешени на крајот на годината спрема 352 деца или 24,3%.

Од вкупно завршени подготвителни постапки јавните обвинители поднеле предлози за изрекување на воспитни мерки спрема 593 деца или 54%. Спрема 146 деца или 13,3% ставени се предлози за запирање на постапка за 13 деца или 1,2% решени се на друг начин и спрема 46 деца или 4,2% прекратена е подготвителна постапка.

Нерешени во подготвителна постапка на крајот на извештајната година останале постапки спрема 352 деца.

Б.3 Предлози за изрекување на санкции

Во 2015 година од основните јавни обвинителства до совети за деца на надлежни судови, биле поднесени предлози за примена на санкции против вкупно 596 деца што во однос на 703 во претходната година е намалување за 107.

Б.4 Одлуки на Советот за деца и жалби на јавните обвинители

Во 2015 година од Советот за деца на надлежни судови, донесени се одлуки спрема вкупно 811 деца, од тоа спрема 8 деца изречена е казна затвор за деца, спрема 1 дете изречена е санкција протерување на странец од земјата, спрема 22 деца изречени се заводски

воспитни мерки, спрема 465 деца изречени се воспитни мерки – засилен надзор, спрема 2 деца била изречена мерка за безбедност и спрема 3 деца постапката била запрена по основ на начелото на опортунитет и по други основи.

Против одлуките на Советот за деца од јавните обвинители биле вложени вкупно 4 жалби од кои една е по основ на одлуката за санкција и 3 по други основи, сите жалби од повисокиот суд биле одбиени.

Против одлуките на Советот за деца во 2015 година биле вложени и 16 жалби од деца и нивните бранители, од нив повисоките судови уважиле 2 жалби, а 13 биле одбиени, а 1 дете не е донесена одлука.

В. КРИВИЧНИ ДЕЛА ИЗВРШЕНИ ОД НЕПОЗНАТИ СТОРИТЕЛИ

Во 2015 година до јавните обвинителства биле поднесени кривични пријави против 9.060 непознати сторители.

Како што дадовме анализа во делот на „Обем на работа на основните јавни обвинителства“ намалениот број на кривични пријави во 2015 година, во компарација со бројот на кривични пријави во 2014 година не е резултат на намален криминал на територијата на Република Македонија, туку е воведен нов начин на работа на јавните обвинителства кои беше имплементиран во текот на 2015 година, а кој е резултат на новините на Законот за кривична постапка. Имено, фактот дека согласно новиот Закон за кривична постапка јавниот обвинител раководи со предистражната постапка, односно за секој настан правосудната полиција мора да го извести јавниот обвинител кој потоа дава насоки и наредби за постапување доведе до водеување на нова регистрациона книга. На тој начин, се направи измена во начинот во регистрирањето на кривичните пријави во уписникот „КОН“, односно во самото евидентирање на непознатите сторители. Со новиот начин се обезбеди поголема ефикасност во работењето на јавниот обвинител, па така намалувањето на бројката на пријави против непознати сторители од 54,1 % од претходната година е резултат на различниот пристап на обработка на пријавите.

Јавните обвинителства постапувајќи по новопримени кривични пријави против непознати сторители, до Министерството за внатрешни работи доставиле 6.849 наредби за откривање на сторителите на кривичните дела, а во 313 случаи биле издадени наредби и барања за собирање податоци до други органи.

Во 2015 година јавните обвинителства во работа имале и кривични пријави против 126.707 непознати сторители на кривични дела кои останале неоткриени од претходните години, така што вкупно во работа имале кривични пријави против 135.767 непознати сторители на кривични дела.

Со решение за отфрлање на кривичната пријава решени се во 2015 година пријави против 8.265, а од таа бројка по основ на застареност биле отфрлени пријави против 8.053 непознати лица.

Во 2015 година од новоподнесени кривични пријави откриени се 1.197 сторители на кривични дела, а на крајот на годината останале неоткриени против 7.839 непознати лица.

Што се однесува пак до кривични пријави против непознати сторители од претходните години, во 2015 година откриени се 1.781 сторител на кривични дела, а на

крајот на годината останале неоткриени за 116.678 непознати лица. Во 16 случаи пријави се решени на друг начин – на надлежност.

Анализите покажуваат дека и во извештајната 2015 година најголем број од неоткриениот криминал во Република Македонија, и тоа дури 80 %, е на сторители на кривични дела поврзани со имотниот криминал, односно кривично дело - Тешка кражба од чл.236 од КЗ и кривично дело - Кражба од чл.235 од КЗ.

Г. СТРУКТУРА НА КРИВИЧНИ ДЕЛА

Во овој дел од Извештајот ќе бидат изнесени податоци за обемот на криминалитетот спрема структурата на кривичните дела по поодделни глави од Кривичниот законик, со кратка споредбена анализа со податоците од 2014 година.

Состојбата на структурата на криминалитетот според кривичните дела систематизирани према посебните глави на Кривичниот законик на Република Македонија е следната:

Глава XIV од КЗ - Кривични дела против животот и телото

Во текот на 2015 година за кривичните дела од оваа глава примени се кривични пријави против 1.427 лица, кои заедно со пријавите од претходниот период против 443 лица, значи дека вкупно во работа јавните обвинителства постапувале по кривични пријави против 1.870 лица. Во 2015 година биле поднесени обвиненија против 693 лица, а од страна на судовите донесени се првостепени пресуди против 680 лица.

Во споредба со 2014 година кога за овие кривични дела биле примени кривични пријави против 1.424 лица, и против 379 лица од претходен период или вкупно во работа имало пријави против 1.803 лица имаме зголемување за 67 пријавени лица, а намалувањето е евидентирано по однос на поднесени обвиненија за 176 лица и помалку донесени пресуди за 229 лица.

Глава XV од КЗ - Кривични дела против слободите и правата на човекот и граѓанинот

Во текот на 2015 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 1.054 лица, од кои новопријавени се 855 лица, а против 199 лица што останале во работа во претходната година. Јавните обвинителства во 2015 година поднеле вкупно обвиненија против 399 лица, а од судовите биле донесени пресуди против 376 лица. Во споредба со претходната 2014 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 890 лица, од кои новопријавени биле 648, а против 245 што од претходната година имаме зголемување во обем на пријавени лица за 161, на поднесени обвиненија за 36 лица, но и намалување на донесени пресуди за 31 лице.

Глава XVI од КЗ - Кривични дела против изборите и гласањето

Во текот на 2015 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 27 лица, од кои новопримени се против 16 лица и против 11 лица што останале од претходната година. Јавните обвинителства во 2015 година поднеле обвинение против 1 лице, а од судовите биле донесени пресуди против 7 лица. Во споредба со претходната 2014 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 183 лица, биле поднесени обвиненија против 10 лица, а пресудени се спрема

14 лица, имаме намалување во обемот на работа за 156 пријавени лица, помалку поднесени обвиненија за 9 лица и помалку пресудени за 7 лица.

Глава XVII од КЗ - Кривични дела против работните односи

Во текот на 2015 година за овие кривични дела постапувано е по кривични пријави против вкупно 129 лица. Јавните обвинителства во 2015 година поднеле вкупно обвиненија против 16 лица, а од страна на судовите биле донесени пресуди против 20 лица. Во споредба со претходната година кога за овие кривични дела е постапувано по пријавите против вкупно 127 лица, а се поднесени обвиненија против 39 лица и пресудени 35 лица, се бележи зголемување по однос на пријавени 2 лица, а намалување на обвиненија за 23 лица и на пресудени за 15 лица.

Глава XVIII од КЗ - Кривични дела против честа и угледот

Во текот на 2015 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 14 лица, од кои за едно лице од претходната година. Јавните обвинителства во 2015 година поднеле обвиненија против 1 лице, а и за 1 лице е донесена пресуда. Во споредба со претходната 2014 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против 3 лица, било поднесено обвинение за 1 лице, а немало пресудено, имаме зголемување во однос на пријавени лица за 11 лица, ист број на обвинети лица и повеќе донесени пресуди за 1 лице.

Глава XIX од КЗ - Кривични дела против половата слобода и половиот морал

Во текот на 2015 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 160 лица, од кои за 124 лица се нови пријави и за 36 лица што останале во работа од претходната година. Од јавните обвинителства биле поднесени обвиненија против 62 лица, а пресудени се 81 лице. Во споредба со претходната 2014 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 138 лица, биле поднесени обвиненија против 65 лица и пресудени 88 лица, имаме зголемување за 6 пријавени лица, но помалку поднесени обвиненија за 3 лица и помалку пресудени за 7 лица.

Глава XX од КЗ Кривични дела против бракот, семејството и младината

Во текот на 2015 година за овие кривични дела постапувано е по кривични пријави против вкупно 828 лица, од кои новопријавени се 630 лица и за 198 лица што останале во работа од претходниот период. Јавните обвинителства во 2015 година поднеле вкупно обвиненија против 394 лица, а од страна на судовите донесени се првостепени пресуди према 406 лица. Во споредба со претходната 2014 година кога е постапувано по вкупно кривични пријави против 780 лица, а биле поднесени обвиненија против 408 лица и пресудени 357 лица, имаме зголемување по однос на пријави за 48 лица, намалување на поднесени обвиненија против 14 лица, но и повеќе пресудени за 49 лица.

Глава XXI од КЗ - Кривични дела против здравјето на луѓето

Во текот на 2015 година за овие кривични дела постапувано е по кривични пријави против вкупно 1.104 лица, од кои за 814 новопријавени лица и за 290 лица што останале во работа од поранешниот период. Јавните обвинителства во 2015 година поднеле вкупно обвиненија против 451 лице, а од судовите пресудени се 548 лица. Во споредба со претходната 2014 година кога за овие кривични дела е постапувано по пријави против вкупно 1.088 лица, имаме зголемување на број на пријави за 16 лица, но помалку поднесени обвиненија за 104 лица и помалку донесено пресуди за 98 лица.

Глава XXII од КЗ - Кривични дела против животната средина и природата

Во текот на 2015 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 377 лица, од кои за 228 лица се новопримени и 149 од претходниот период. Јавните обвинителства во 2015 година поднеле обвиненија против вкупно 95 лица, а од страна на судовите донесени се пресуди према 100 лица. Во споредба со претходната 2014 година кога за овие кривични дела е постапувано по пријави против вкупно 370 лица, биле поднесени обвиненија против 96 лица и пресудени 160 лица, имаме зголемување на пријави за 7 лица, намалување на поднесени обвиненија за 1 лице и помалку донесени пресуди за 60 лица.

Глава XXIII од КЗ - Кривични дела против имотот

Во текот на 2015 година за овие кривични дела примени се кривични пријави против 6.589 лица што со пријавите кои биле во работа од поранешниот период против 5.194 лица, претставува вкупна бројка од 11.783 лица. Јавните обвинителства во 2015 година за овие кривични дела поднеле обвиненија против 4.846 лица, а од страна на судовите донесени се пресуди против 5.418 лица. Во споредба со претходната 2014 година се бележи намалување на пријавени лица за 339, на поднесени обвиненија за 854 лица и пресудени за 110 лица.

Глава XXIV од КЗ - Кривични дела против културното наследство и природните реткости

Во текот на 2015 година, за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 32 лица, од кои за 22 лица се новопријавени и 10 лица од претходниот период. Јавните обвинителства во 2015 година поднеле обвиненија против 24 лица, а од судовите донесени се пресуди против 15 лица. Во споредба со претходната 2014 година кога за овие кривични дела е постапувано по пријави против вкупно 16 лица, биле обвинети 6 лица и пресудени исто толку, се забележува зголемување на бројот на пријавени за 16 лица, зголемување за 18 обвинети лица и повеќе пресудени за 9 лица.

Глава XXV од КЗ - Кривични дела против јавните финансии, платниот промет и стопанството

Во текот на 2015 година, за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 1.057 лица од кои новопријавени се за 573 лица и за 484 лица што останале во работа од 2014 година. Јавните обвинителства во 2015 година поднеле вкупно обвиненија против 459 лица, а од судовите биле донесени пресуди против 407 лица. Во споредба со претходната 2014 година кога за овие кривични дела биле примени пријави против 719 лица што заедно со пријавите од 2013 година против 208 лица или вкупно против 927 лица, а биле обвинети 396 лица и пресудени 475 лица, имаме намалување за 146 пријавени лица, повеќе поднесени обвиненија за 63 лица и помалку пресуди за 68 лица.

Глава XXVI од КЗ - Кривични дела против општата сигурност на луѓето и имотот

Во текот на 2015 година, за овие кривични дела постапувано е по кривични пријави против вкупно 422 лица, од кои за 291 лице се новопријавени и за 131 лице што останале во работа од претходната година. Јавните обвинителства поднеле обвиненија против вкупно 129 лица, а од страна на судовите биле донесени пресуди према 198 лица. Во споредба со претходната 2014 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 399 лица, биле поднесени обвиненија против 190 лица и пресудени 189 лица, се бележи намалување на бројот на кривични пријави за 93 лица, намалување на поднесени обвиненија за 61 лице, но повеќе донесени пресуди за 9 лица.

Глава XXVII од КЗ - Кривични дела против безбедноста на јавниот сообраќај

Во текот на 2015 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 5.295 лица, од кои за 3.405 лица се новопријавени и за 1.890 што останале во работа од претходниот период. Јавните обвинителства поднеле вкупно обвиненија против 1.594 лица, а од страна на судовите за овие кривични дела пресудени се 1.746 лица. Во споредба со претходната 2014 година, кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 5.549 лица, биле обвинети 2.237 лица и пресудени 2.318 лица, имаме намалување на пријавени за 254 лица, намалување на обвинети за 643 лица и на донесени пресуди за 572 лица.

Глава XXVIII од КЗ - Кривични дела против државата

Во 2015 година за кривичните дела од оваа глава не се примени кривични пријави, а е постапувано по нерешена пријава од претходни години против 3 лица. Како и претходната година за ова кривично дела нема поднесено обвиненија, ниту пак донесено пресуди од страна на судовите.

Глава XXIX од КЗ - Кривични дела против вооружените сили

Во текот на 2015 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 8 лица, од кои за 4 лица се новопријавени, и за 4 лица што останале во работа од претходниот период. Јавните обвинителства во 2015 година поднеле обвиненија против 3 лица, од кои за 1 лице е донесена пресуда. Во споредба со 2014 година кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против 8 лица имаме зголемување на пријавени за 2 лица, повеќе обвиненија за 3 лица и повеќе донесени пресуди за 1 лице.

Глава XXX од КЗ - Кривични дела против службената должност

Во текот на 2015 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 3.045 лица, од кои за 1.900 лица се новопријавени и за 1.145 лица што останале во работа од поранешниот период. Јавните обвинителства во 2015 година поднеле обвиненија против 302 лица, а од страна на судовите донесени се пресуди против 444 лица. Во споредба со претходната 2014 година кога за овие кривични дела е постапувано по пријави против вкупно 2.430 лица, биле поднесени обвиненија против 333 лица и пресудени 317 лица, се бележи зголемување на пријавени лица за 332, помалку поднесени обвиненија за 31 лице, но повеќе пресудени за 127 лица.

Глава XXXI од КЗ - Кривични дела против правосудството

Во текот на 2015 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 709 лица, од кои новопријавени се за 463 лица и 240 лица од претходниот период. Јавните обвинителства во 2015 година поднеле вкупно обвиненија против 150 лица, а од судовите биле донесени првостепени пресуди против 184 лица. Во споредба со претходната 2014 година кога за овие кривични дела е постапувано по пријави против вкупно 700 лица, биле поднесени обвиненија против 201 лице и пресудени 225 лица, се забележува зголемување на бројот на пријавени лица за 9, но и намалување на обвинети за 51 лице и намалување на пресуди за 41 лице.

Глава XXXII од КЗ - Кривични дела против правниот сообраќај

Во текот на 2015 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 3.975 лица, од кои новопријавени се за 2.491 лице, а за 1.484 лица што

останале во работа од претходниот период. Јавните обвинителства во 2015 година поднеле вкупно обвиненија против 1.178 лица, а од страна на судовите биле донесени пресуди против 1.187 лица. Во споредба со претходната 2014 година, кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 10.061 лице, биле обвинети 3.885 лица и пресудени 3.807 лица имаме намалување на пријавени лица за 7.274 лица, помалку обвинети за 2.707 лица и помалку пресудени за 2.620 лица.

Глава XXXIII од КЗ - Кривични дела против јавниот ред

Во текот на 2015 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 1.749 лица, од кои новопријавени се 1.300 лица и за 449 лица што останале во работа од претходниот период. Јавните обвинители во 2015 година поднеле обвиненија против 903 лица, а од страна на судовите донесени се пресуди против 1.061 лице. Во споредба со претходната 2014 година, кога за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 1.558 лица, биле обвинети 1.079 лица и пресудени 1.247 лица, имаме зголемување за 191 пријавено лице, но помалку обвинети за 176 лица и помалку пресудени за 186 лица.

Глава XXXIV од КЗ - Кривични дела против човечноста и меѓународното право

Во текот на 2015 година за овие кривични дела е постапувано по кривични пријави против вкупно 245 лица, поднесени се обвиненија против 158 лица и од страна на судовите биле донесени пресуди против 95 лица. Во споредба со 2014 година кога е постапувано по пријава против 1 лице, немало ниту обвиненија, ниту пресудени лица, се забележува зголемувањето кај пријавени лица за 245, зголемување кај обвиненија за 158 и на донесени пресуди за 95 лица.

Кривични дела по посебни закони

Во текот на 2015 година за кривични дела предвидени во посебни закони, постапувано е по кривични пријави против вкупно 107 лица, од кои новопријавени се за 75 лица и за 32 лица што останале во работа од претходниот период. Јавните обвинителства поднеле вкупно обвиненија против 57 лица, а од судовите донесени се пресуди против 57 лица. Во споредба со претходната 2014 година кога за овие дела е постапувано по пријави против вкупно 100 лица, биле обвинети 55 лица и пресудени 48 лица, имаме зголемување на број на пријавени лица за 7, на поднесени обвиненија за 2 лица и повеќе пресудени за 9 лица.

За движењето на криминалот по поедини карактеристични кривични дела кои се појавуваат во поголем обем во структурата на кривичните дела во 2015 година, во споредба со 2014 година, го даваме следниот преглед:

КРИВИЧНО ДЕЛО	пријавени лица		обвиненија		пресуди	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Глава XIV од КЗ - Кривични дела против животот и телото						
- Убиство чл.123 ст.1	26	26	21	16	19	16
- Убиство чл.123 ст.2	12	21	12	14	10	22
- Убиство во обид	37	25	22	26	29	20
- Тешка телесна повреда чл.131	342	303	292	187	308	278

Глава XV од КЗ- Кривични дела против слободите и правата на човекот и граѓанинот						
-Противправно лишување од слобода чл.140	59	73	37	17	57	18
-Грабнување чл.141	19	17	17	8	9	26
Глава XIX од КЗ - Кривични дела против половата слобода и половиот морал						
-Силување чл.186	49	39	25	18	27	29
-Полов напад врз дете чл.188	34	28	19	22	35	28
Глава XX од КЗ - Кривични дела против бракот семејството и младината						
Точење алкохол на малолетници чл.204 од КЗ	31	7	16	12	10	13
Глава XXI од КЗ - Кривични дела против здравјето на луѓето						
-Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори - чл.215	700	674	328	396	498	457
Глава XXIII од КЗ- Кривични дела против имотот						
-Кражба чл.235 став 1	2.041	1.824	1.642	1.984	1.826	1.981
-Тешка кражба чл.236	2.113	1.800	1.872	1.472	1.965	1.768
-Разбојништво чл.237	192	217	123	122	177	126
-Изнуда чл. 258	67	44	16	12	18	20
Глава XXV од КЗ - Кривични дела против јавните финансии, платниот промет и стопанство						
- Фалсификување пари чл.268	73	48	69	36	59	53
- Криумчарење чл.278	79	143	61	108	72	55
- Даночно затајување чл.279	226	195	156	149	221	157
Глава XXVII од КЗ - Кривични дела против безбедноста на јавниот сообраќај						
- Тешки дела против безбедноста на луѓето и имотот во сообраќајот чл.300	584	574	390	319	483	373
Глава XXX од КЗ - Кривични дела против службената должност						
- Злоупотреба на службената положба и овластување чл.353	1.378	1.635	256	215	210	328
- Примање поткуп чл.357	14	14	12	6	15	10
-Фалсификување службена исправа чл.361	44	32	18	13	12	8

Глава XXXI од КЗ - Кривични дела против правосудството						
- Неизвршување на судска одлука чл.377	61	49	22	20	12	26
Глава XXXII од КЗ - Кривични дела против правниот сообраќај						
-Фалсификување исправа чл.378	639	612	346	421	407	384
Глава XXXIII од КЗ - Кривични дела против јавниот ред						
-Спечување службено лице во вршење службено дејствие чл.382	172	114	163	328	177	139
- Насилство чл.386	495	538	404	381	442	432
-Недозволено изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материи чл.396	192	194	169	115	219	174

Од изложената структура на кривични дела извршени во текот на 2015 година споредбена со 2014 година, може да се заклучи дека и оваа година имаме најголем број на сторители кои извршиле кривични дела против имотот 6.589 лица, по што следни се сторителите на кривични дела против безбедноста на јавниот сообраќај 5.295 лица, или дури 56 % од вкупниот криминал сторен во текот на 2015 година е поврзан со кривичните дела против имотот и против безбедноста на јавниот сообраќај.

Ваквите податоци укажуваат на потребата од пронаоѓање на системско решение за превентивно делување на овие два вида на криминал, од кој едниот носи со себе материјална штета на поединците и нарушување на приватноста, а вториот вид на криминал со себе носи се поголем број на човечки жртви.

Во однос пак на големото намалување на бројот на пријавени лица кои сториле кривични дела против правниот сообраќај, и тоа за 7.274 лица, напоменуваме дека ваквата разлика е резултат повторно на пријавите поднесени од Фондот за здравствено осигурување со кои лицата беа пријавувани за сторено кривично дело - Употреба на исправа со неистинита содржина од чл.380 од КЗ, кое дело спаѓа во Главата на кривични дела против правниот сообраќај.

По однос на останатиот криминал во 2015 година не се бележат значајни компаративни отстапувања.

Препознавајќи ја важноста од посебно излагање на податоците поврзани со дела од корупција, во оваа Глава од извештајот посебно ќе ги презентираме податоците за 2015 година за овие дела.

Под корупција во најширок поим се подразбира искористување на дадените овластувања за приватни цели. Меѓутоа, корупцијата како недостаток на интегритет во постапувањето има и други битни карактеристики преку кои се одвива. Иако, во јавноста корупцијата најчесто се поистоветува со поткуп, директен и индиректен или со злоупотреба на службената положба и овластување, во продолжение ќе ги презентираме кривичните дела од Кривичниот законик кој може да бидат извршени со корупција. Ова значи дека секое извршување од овие дела наведени во продолжение не претставува само за себе коруптивно дело, туку во зависност од позицијата на обвинетиот, начин на извршување, мотивот на извршување и штетата, може да се карактеризира како коруптивно дело.

Кривични дела од Кривичниот законик кој може да бидат извршени со корупција:

- Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од Кривичниот законик
- Злоупотреба на службената положба и овластување (в.в. јавни набавки) од чл.353 ст.5 од Кривичниот законик
- Несовесно работење во службата од чл.353-в од Кривичниот законик
- Проневера во службата од чл.354 од Кривичниот законик
- Измама во службата од чл.355 од Кривичниот законик
- Послужување во службата од чл.356 од Кривичниот законик
- Примање поткуп од чл.357 од Кривичниот законик
- Давање поткуп од чл.358 од Кривичниот законик
- Давање награда за противзаконито влијание од чл.358-а од Кривичниот законик
- Примање награда за противзаконито влијание од чл.359 од Кривичниот законик
- Противправно стекнување и прикривање имот од чл.359-а од Кривичниот законик
- Повреда на избирачкото право од чл.159 од Кривичниот законик
- Повреда на слободата на определување на избирачите од чл.160 ст.1 и 2 од Кривичниот законик
- Поткуп при избори и гласање од чл.162 од Кривичниот законик
- Повреда на тајноста на гласањето од чл.163 ст.1 и 2 од Кривичниот законик
- Уништување на избран материјал од чл.164 ст.1 и 2 од Кривичниот законик
- Изборна измама од чл.165 од Кривичниот законик
- Неовластено примање подароци од чл.253 од Кривичниот законик
- Неовластено давање на подароци од чл.253-а од Кривичниот законик
- Злоупотреба на постапката за стечај од чл.256 ст.2 од Кривичниот законик
- Бесправно градење од чл.244-а ст.4 од Кривичниот законик
- Измама при работењето со хартии од вредности и удели од чл.275 ст.1,2 и 3 од Кривичниот законик
- Несовесно постапување на овластен ревизор од чл.275-б ст.1, 2 и 3 од Кривичниот законик
- Злоупотреба на постапката за јавен повик, доделување на договор за јавна набавка или јавно-приватно партнерство од чл.275-в од Кривичниот законик
- Незаконито постапување на овластен проценувач од чл.275-г од Кривичниот законик
- Злоупотреба при случување на договор меѓу заинтересирани страни од чл.275-г од Кривичниот законик
- Повреда на рамноправноста во вршењето на стопанска дејност од чл.282 од Кривичниот законик
- Спречување, ограничување или нарушување на конкуренција од чл.283 од Кривичниот законик
- Нелојална конкуренција во работи на надворешно-трговскиот промет од чл.284 ст.1 и 2 од Кривичниот законик
- Злоупотреба на овластување во стопанството од чл.287 од Кривичниот законик
- Одавање службена тајна од чл.360 ст.1 и 2 од Кривичниот законик
- Злоупотреба на државна, службена или воена тајна од чл.360-а од Кривичниот законик

Овие кривични дела не се во исклучива надлежноста на посебно формираното Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, односно поголемиот дел од кривичните дела се во надлежност на основните јавни обвинителства.

Заради појасно излагање на податоците, во овој дел од извештајот ќе ги презентираме податоците за 2015 година поврзани со коруптивни кривични дела и оние кои се во надлежност на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и оние кои се во надлежност на основните јавни обвинителства.

Во текот на 2015 година, јавните обвинителства ги воделе следниве случаи:

ОЈО	бр.на пријавени	чл.	фаза
Скопје	еден	353	Запрена истрага
ГОКК	еден	353	Обвинение
Куманово	еден	353	Пресуден
ГОКК	еден	353	Пресуден
ГОКК	еден	353	Истрага
Штип	тројца	273	Пресуден
ГОКК	осум	353 и 273	Истрага
Кичево	еден	353-в	Предистражна постапка
Струмица	еден	353	Отфрлена пријава
Струмица	двајца	353-в	Пресуден
Струмица	пет	353-в	Пресуден
Струмица	еден	353	Пресуден
ГОКК	четири	353	Отфрлена пријава
Штип	двајца	353	Истрага
Штип	еден	353	Предистражна постапка
Кичево	еден	353-в	Отфрлена пријава
Штип	еден	353	Пресуден
Штип	еден	354	Пресуден
Св.Николе	еден	353	Пресуден
Св.Николе	еден	353	Обвинение
Скопје	еден	353-в	Отфрлена пријава
Штип	еден	353	Отфрлена пријава
Скопје	двајца	357	Пресуден
Скопје	седум	353	Предистражна постапка
Скопје	девет	353	Отфрлена пријава
Скопје	еден	353	Предистражна постапка
Скопје	еден	353	Предистражна постапка
Скопје	четири	353	Предистражна постапка

Од табеларниот приказ произлегува дека јавните обвинителства во текот на 2015 година воделе постапка против 64 лица за коруптивни дела, од нив 18 лица се осудени со правосилни пресуди, против 2 лица е подигнато обвинение, против 11 лица се води истрага, против 15 лица во тек е предистражна постапка, а за 18 лица истрагата е запрена или е донесено решение за отфрлање на кривична пријава.

Во однос на профилите на пријавените лица можеме да истакнеме дека постапки во 2015 година се водени против одговорни лица на државни агенции, градоначалници, поранешни градоначалници, одговорни лица во приватни домашни и странски лица, членови на управни одбори, извршители, полициски службеници, професори, припадници на шумската полиција итн.

Од изнесените податоци можеме да заклучиме дека јавното обвинителство има неселективен пристап во борбата против корупцијата и препознавајќи ја штетата од овие дела кои се нанесува на целокупното општество и во иднина ќе продолжи посветено да пристапува на проблемот и на него не само да делува репресивно, туку и превентивно.

Исто така, согласно изработените прелиминарни критериумите за определување случаи на корупција од висок профил во текот на 2015 година Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција по спроведена истрага има подигнато обвинение за едно лице за кривично дело - Примање поткуп од чл.357 од КЗ.

Д. ПРАВНИ ЛЕКОВИ

Д.1 Редовен правен лек - Жалба

Во овој дел важно е да се напомене дека согласно Законот за кривичната постапка од службен весник на РМ.број 150/2010 година, кој се применува од 01.12.2013 година, против Решенијата на Основните јавни обвинители со кои се отфрла кривичната пријава, дозволено е жалба до повисокиот јавен Обвинител, односно до Вишиот јавен обвинител.

Вишите јавни обвинителства во извештајниот период од 2015 година, постапувале по 2268 изјавени жалби на оштетените согласно чл.288 ст.5 од ЗКП, против решенијата за отфрлање на кривичните пријави.

Вишите јавни обвинителства во извештајниот период по 1.690 изјавени жалби одлучиле да се одбијат, уважени биле 497 жалби, додека пак 21 жалби се отфрлени како ненавремени и 60 како недозволенени.

Ова покажува дека од вкупната бројка на 2.268 изјавени жалби, во 1.690 од нив се потврдени првостепените Решенија на Основниот јавен обвинител што процентуално исказано значи дека 74,52% се потврдени првостепени одлуки на Јавниот обвинител.

Споредувајќи по Апелационите подрачја на сите четири Виши јавни обвинителства на територијата на Р.Македонија во текот на извештајниот период, по однос на постапувањето по изјавени жалби на отфрлените кривични пријави, состојбата е следна:

	Вкупно	Уважени	Одбиени	Недозволенени	Ненавремени
За подрачје на ВЈО Скопје	1.153	236	885	21	11
За подрачје на ВЈО Битола	429	170	250	8	1
За подрачје на ВЈО Штип	464	57	375	26	6
За подрачје на ВЈО Гостивар	222	34	180	5	3

Од табеларниот преглед се заклучува дека во поглед број процентуално жалбите се одбиени, додека пак во поглед на уважени жалби овој процент варира па така Вишото јавно обвинителство Скопје во 20,4% одлучило да се уважи жалбата, Вишото јавно обвинителство Битола во 39,6%, Вишото јавно обвинителство Штип во 12,3%, и Вишото јавно обвинителство Гостивар во 15,3% одлучило да се уважат жалбите против одлуките на пониските обвинителства.

а) Вишите јавни обвинителства во 2015 година постапувале по жалбите на првостепените пресуди против вкупно 5.441 изјавени жалби што споредбено со 2014 година, која изнесуваше 6.854 изјавени жалби, во извештајниот период од 2015 година имаме намалување за 1.413 помалку изјавени жалби.

Од вкупниот број на поднесени жалби по кои е постапува Вишото јавно

обвинителство 1.864 жалби изјавиле Основните јавни обвинители, додека пак обвинетите изјавиле жалби против 3.427 пресуди, кое нешто од вкупната бројка 5.441, на изјавени жалби процентуално значи дека во поголем број односно процентуално 63% од изјавените жалби се од обвинетите, додека пак Основните јавни обвинители изјавиле 34,25% од жалбите.

Оштетените изјавиле жалби против 150 првостепени пресуди, односно во 2,75%.

Од вкупната бројка 5.441 на изјавени жалби, Вишите јавни обвинители предложиле да се уважат 1.977 изјавени жалби, 57 изјавени жалби делумно да се уважат и 3.179 жалби да се одбијат, додека пак на 48 изјавени жалби не е даден предлог и на 8 изјавени жалби јавниот обвинител се откажал од жалба.

Од горе наведеното се заклучува дека во 58,4% предлозите на Вишите јавни обвинителства биле да се одбијат жалбите.

Вишите јавни обвинителства во жалбена постапка постапувале според следниот табеларен приказ:

- Вишо јавно обвинителство Скопје

Во текот на 2015 година Вишото јавно обвинителство Скопје постапувало по 2.683 изјавени жалби, против одлуките на првостепените судови. Од вкупниот број на изјавени жалби 898 се изјавени од основните јавни обвинителства, 1.713 жалби изјавиле обвинетите додека 72 жалби се изјавени од оштетените.

Изјавени жалби		
Јавен обвинител	Обвинет	Оштетен
898	1.713	72

Во текот на 2015 година согласно ЗКП, Вишиот јавен обвинител во Скопје во 1.981 случаи има дадено предлог по обвинителен акт што подразбира во редовна жалбена постапка, додека пак во 702 случаи по обвинителен предлог односно во скратена постапка.

Предлози на јавен обвинител по изјавените жалби	
По обвинителен акт	По обвинителен предлог
1.981	702

Од вкупната бројка на дадените предлози во редовна жалбена постапка против првостепената пресуда Вишиот јавен обвинител во Скопје, во 931 жалби предложил да се уважи, 42 делумно да се уважат, 1.646 да се да се одбијат и во 48 случаи да се отфрлат, а во 12 случаи не е даден предлог.

Број и структура на дадените предлози		
Да се уважи	Делумно да се уважи	Да се одбие
931	42	1.646

Во текот на 2015 година вишите јавни обвинители во 4 случаи се откажале од изјавените жалби на основните јавни обвинители, што во споредба со 2014 година кога се откажале во 14 оваа бројка е драстично намалена за 10 случаи.

Имајќи во прдвид предлогот на Вишиот јавен обвинител, одлуката на судот во 2670 случаи била идентична со предлогот на Вишиот јавен обвинител а во 12 случаи не била одлуката согласно предлогот.

Бројот на жалбите од кои се откажал јавниот обвинител спореден со вкупниот број на поднесени жалби од страна на основни јавни обвинителства е незначителен што зборува во прилог дека основните јавни обвинителства во најголем број случаи поднеле основани жалби.

За причините поради кои вишиот јавен обвинител се откажал од жалбите поднесени од страна на основните јавни обвинителства, истите со службена белешка се известувани.

Во текот на 2015 година Вишиот јавен обвинител во Скопје учествувал на 664 јавни седници и на 1.342 нејавни седници одржани пред Апелациониот суд. Јавниот обвинител само во 1 случај го изменил поднесениот писмен предлог до второстепениот суд.

Споредбено со претходниот период од 2014 година кога јавниот обвинител од Вишото јавно обвинителство во Скопје учествувал на 871 јавни седници и на 1.944 нејавни седници, се воочува намалување на учество на јавните седници за 207 учества на јавни седници, и намалување на учества на нејавни седници за 602 случаи на изјавени жалби.

Во изнесените бројки не влегува бројот на жалби што административно се вратени, ниту пак бројот на одлуки на второстепениот суд со кои одлучил поинаку од предлогот на јавниот обвинител.

Во извештајната 2015 година од страна на ВЈО Скопје не е поднесена иницијатива за барање за заштита на законитост.

- Вишо јавно обвинителство Битола

Во текот на 2015 година во Вишото јавно обвинителство Битола биле изјавени вкупно 1.121 жалби против првостепените пресуди.

Од вкупниот 1.121 изјавени жалби најголем број се жалбите изјавени од обвинетите и тоа 695 изјавени жалби, од Основните јавни обвинители изјавени се 401 жалба, а од оштетените се изјавени 25 жалби.

Изјавени жалби			
Јавен обвинител	обвинети	оштетени	Вкупно
401	695	25	1121

Споредбено со 2014 година, вкупната бројка на изјавени жалби е зголемена од 1.109 на 1.121 жалба.

Во однос на претходната 2014 година кога обвинителите вложиле 378 жалби оваа бројка е зголемена за 23 изјавени жалби на Основните јавни обвинители, додека пак во поглед на жалбите од обвинетите вложиле кога во 2014 година таа бројка изнесувала 705 во текот на извештајната 2015 година изнесува 695 што значи намалување за 20 жалби, а во поглед на изјавените жалби на оштетените од 2014 на 26 се намалува на 25 изјавени жалби.

Вишото јавно обвинителство Битола во текот на 2015 година се откажало од 2 изјавени жалби.

Од вкупно изјавените 1.121 жалби, јавниот обвинител предложил во 627 жалби да се одбијат како неосновани, во 426 случаи да се уважат жалбите, додека пак во 3 случаи делумно да се уважат, да се отфрлат како недозволени или неблагоприятни во 49 случаи, додека во 14 случаи не е даден предлог.

Во текот на 2015 година јавниот обвинител учествувал во 86 јавни седници пред судот, додека пак дал предлог на нејавна седница по 561 изјавени жалби.

Споредбено кога во текот на 2014 година јавниот обвинител учествувал на 117 јавни седници, во текот на 2015 година оваа бројка е намалена за 31, додека пак во поглед на нејавните седници кога во 2014 година била 599 оваа бројка во текот на 2015 година е намалена за 38.

Во текот на 2015 година, Вишиот јавен обвинител од Битола во 677 случаи дал предлог по обвинителен акт, а во 444 по обвинителен предлог.

Во поглед на одлуките на судот, 693 случаеви одлуките се идентични со предлогот додека во 204 е одлучено поинаку на предлогот на Вишиот јавен обвинител во Битола.

Во текот на 2015 година од страна на Вишо јавно обвинителство Битола е поднесена 1 иницијатива за подигање Барање за заштита на законитоста.

- Вишо јавно обвинителство Штип

Во 2015 Вишото јавно обвинителство Штип постапувало по 889 изјавени жалби.

Најголем број на жалби биле изјавени од страна на обвинетите 548, додека Основните обвинители изјавиле жалби против 335 првостепени пресуди, оштетените изјавиле вкупно 6 жалби против пресудите.

Споредбено со 2014 година,вкупната бројка на изјавени жалби која изнесуваше 906, во текот на извештајната 2015 година, оваа бројка е намалена за 17 изјавени жалби.

Изјавени жалби			
Јавен обвинител	Обвинети	оштетени	Вкупно
335	548	6	889

Во текот на извештајниот период Вишото јавно обвинителство Штип нема случај на откажување од жалба.

Од вкупните 889 изјавени жалби, Вишото јавно обвинителство Штип во 348 случаи дал предлог да се уважи жалбата, во 498 случаи дал предлог жалбата да се одбие, во 9 случаи даден е предлог за делумно уважување на жалбата, додека пак во 6 случаи јавниот обвинител не се произнесол со предлог, а во 28 случаи дал предлог жалбата да се отфрли како ненавремена или недозволена.

Во поглед на учество на седници пред второстепениот суд, бројката е таква што Вишиот јавен обвинител од Штип учествувал на 77 јавни седници и на 503 нејавни седници. Оваа бројка се разликува од претходниот период од 2014 година, на начин што во 2014 година, имавме учество на јавни седници на 98 и на 492 нејавни седници, така да споредбено имаме намалување за 21 учества на јавни седници и 11 нејавни седници.

Вишото јавно обвинителство Штип во текот на извештајниот период во 429 случаи постапувал по обвинителни акти, а во 460 случаи дал предлог по обвинителни предлози.

Одлуките на судот се такви што 683 предлози се прифатени, додека пак 162 предлози не се прифатени односно одлучено поинаку од предлогот на Вишиот јавен обвинител во

Штип.

Вишото јавно обвинителство Штип во извештајниот период поднесол 1 иницијатива за подигање барање за заштита на законитоста до Јавно обвинителство на Република Македонија.

- Вишо јавно обвинителство Гостивар

Во текот на извештајниот период од 2015 година Вишо јавно обвинителство Гостивар постапувало по 748 изјавени жалби од кои 231 биле изјавени од Јавниот обвинител, 471 биле изјавени од обвинетите а во 47 случаи жалба изјавиле оштетените.

Споредбено во 2014 година кога Вишото јавно обвинителство Гостивар постапувало по 797 изјавени жалби, во текот на извештајната година оваа бројка е намалена за 49 случаи на изјавени жалби.

Процентуално во 62,9% случаи жалба изјавиле обвинетите, додека пак во 30,7% жалба изјавиле Јавниот обвинител, а во 6,28% жалба изјавиле оштетените.

Изјавени жалби			
Јавен обвинител	обвинети	оштетени	Вкупно
230	471	47	748

Од вкупно 748 жалби поднесени против првостепените одлуки, во 328 случаи е постапено по обвинителни предлози, а во 420 по обвинителни акти.

По 272 изјавени жалби е даден предлог жалбата да се уважи жалбата, по 408 жалби даден е предлог да се одбијат жалбите, по 3 изјавени жалби даден е предлог за нивно делумно уважување, во 47 случаи е предложено отфрлање на жалбата како ненавремена или недозволена а во 16 случаи не е даден никаков предлог и во 2 случаи Вишиот јавен обвинител во Гостивар се откажал од изјавена жалба.

Предлози на јавни обвинители по изјавени жалби	
По обвинителен акт	По обвинителен предлог
420	328

Одлуките на Апелациониот суд во Гостивар биле идентични со предлозите на Вишото обвинителство во 527 случаи од решените, а во 160 одлуките биле поинакви од дадениот предлог на јавниот обвинител.

Јавните обвинители на Вишото јавно обвинителство во Гостивар учествувале на 253 јавни и 440 нејавни седници пред Советите на Апелациониот суд Гостивар.

Вишото јавно обвинителство во Гостивар во текот на извештајниот период нема иницијативи до Јавно обвинителство на Република Македонија за барање на заштита на законитоста.

Д.2 Вонредни правни лекови

а) Во кривична постапка

Јавното обвинителство на Република Македонија, во текот на 2015 година, примило 376 иницијативи за подигање барање за заштита на законитост.

Од претходната година во работа останале 37 иницијативи, така да вкупниот збир на иницијативи во извештајниот период изнесува 413 поднесени иницијативи.

Од таа бројка 10 иницијативи се поднесени од Јавните обвинителства.

Од вкупно 376 иницијативи, примени во 2015 година, 104 иницијативи се однесуваат на прекршочна постапка.

Од поднесените иницијативи од Јавното обвинителство на Република Македонија 52 иницијативи останале во работа до крајот на извештајниот период.

Јавното обвинителство на Република Македонија, во текот на извештајниот период прифатило 54 иницијативи по кои е поднесено барање за заштита на законитоста пред Врховниот суд на Република Македонија, од кои 21 барање се однесува на кривична постапка, додека пак 33 барања се однесуваат на прекршочна постапка.

Во 307 иницијативи Јавното обвинителство на Република Македонија не постапувало односно не ги прифатило таквите иницијативи, од кои 236 иницијативи биле од кривична додека пак 71 иницијатива од прекршочна постапка.

Од вкупно 54 поднесени барања за заштита на законитоста 33 се уважени од кои 9 се однесуваат на кривична постапка и кривична одговорност додека 24 на прекршочна постапка и прекршочна одговорност.

Од поднесените барања во Врховниот суд на Република Македонија, непресудени во извештајниот период останале 19 поднесени барања за заштита на законитоста од кои 12 од кривична област додека 7 од прекршочна област.

Во 2015 година, Јавните обвинители во Јавното обвинителство на Република Македонија учествувале на јавни седници пред Врховниот суд во жалбена постапка во 51 обжалени пресуди на второстепениот суд.

Јавното обвинителство на Република Македонија во извештајната година постапувало и по 358 предмети по Барање за вонредно преиспитување на правосилна судска пресуда, од кои на 322 изјавени барања за вонредни преиспитување на правосилни судски пресуди во редовна кривична постапка и во 36 изјавени барања за вонредни преиспитувања против правосилни судски одлуки од областа на организираниот криминал и корупција.

Јавното обвинителство на Република Македонија, постапувало по 260 предмети по барање за вонредно ублажување на казната.

Оваа бројка на ваков вонреденправен лек во споредба со претходната 2014 година е намалена од 299 на 260 барања што подразбира 39 барања помалку, а кое нешто се должи со примената на новиот закон за кривичната постапка согласно кој овој институт е избришан и причините за вонредно ублажување на казната се преточени во причини за повторување на кривичната постапка.

По сите барања за вонредно ублажување на казната Јавното обвинителство на Република Македонија, се произнело со даден образложени одговори.

б) Граѓанско - судски постапки

Со започнување на примената на Законот за парнична постапка од 27.12.2005 година, во граѓанските спорови вонредното правно средство Барање за заштита на законитоста против правосилните судски одлуки е укинато, поради што во текот на извештајниот период во Јавното обвинителство на Република Македонија, не е поднесена ниту една иницијатива од граѓанско судска постапка.

в) Управно-судска и управна постапка

Според Законот за управните спорови од 2006 година, Јавниот обвинител на Република Македонија има овластување пред Врховниот суд на Република Македонија да поднесе барање за заштита на законитоста против одлука на Управниот суд донесена по тужба за повторување на постапката.

Во извештајната 2015 година примени се вкупно 40 иницијативи за подигање на Барање за заштита на законитоста, а од претходната година во работа останале 16 вакви иницијативи.

Во текот на извештајниот период Јавниот обвинител на Република Македонија нема поднесено барање за заштита на законитоста од Управно судска постапка.

Во управната постапка, според Законот за општата управна постапка, Јавниот обвинител е овластен да вложи вонредни правни лекови, и тоа: да поднесе барање за заштита на законитоста, барање за поништување и укинување по право на надзор, како и да предлага огласување на решение за ништовно.

Во извештајната 2015 година странките имаат поднесено една иницијатива за предлагање огласување на решение за ништовно, која Јавниот обвинител на Република Македонија, не ја прифатил.

VI. СТУДИСКО - АНАЛИТИЧКА АКТИВНОСТ

Јавното обвинителство законската обврска не ја исцрпува само преку постапувањето во областа на предметната активност, туку ги следи и проучува општествените односи и појави од интерес за остварување на јавнообвинителската функција.

Во текот на 2015 година, јавното обвинителство остварувањето на вонпредметните активности ги вршеше континуирано и секојдневно со следење и согледување на општествените односи и појави од непосреден интерес за остварувањето на јавнообвинителската функција.

Целта на таквите активности, беше целосно согледување на проблемите кои имаат негативен однос врз остварувањето на прогонот на извршителите на кривични и други казниви дела, насочување на активностите кон превентивно делување и координирано настапување на органите за откривање во попречувањето на криминално и незаконито работење на одредени субјекти во општеството.

Согласно со програмата за работа на Јавното обвинителство на Република Македонија во текот на 2015 година заедно со вишите јавни обвинителства, беа извршени контроли над работата на основните јавни обвинителства при што посебно внимание беше посветено на квалитетот и ажурноста во нивното постапување по кривичните пријави и предмети, и тоа преку контрола на работата на секој јавен обвинител во основните јавни обвинителства и основните јавни обвинители, за кои е донесена соодветна оценка за квалитетот на работата.

VII. ПРЕСТАВКИ И ДРУГИ ПОДНЕСОЦИ

До Јавното обвинителство на Република Македонија во 2015 година поднесени се 349 поднесоци, а од нив 192 се кривични пријави и 157 преставки и други поднесоци.

Кривичните пријави се доставени на надлежност на Основните јавни обвинителства со барање Јавното обвинителство на Република Македонија, да биде информирано за постапувањето по пријавите.

Од вкупно 349 поднесоци, 187 се поднесени од физички лица, 114 од органи и институции, од правни лица, 27 од непознати лица и 21 од други органи и институции.

Поднесоците во најголем број случаи се однесуваат на постапувањето по определени предмети од страна на обвинителствата и судовите од целата држава, на одлуките за отфрлање на кривичните пријави од основните обвинителства, или пак, на неажурно постапување по поднесени кривични пријави. Поднесоците со укажувања се доставени на постапување на надлежните основни јавни обвинителства или на вишите јавни обвинителства заради проверка на наводите со барање Јавното обвинителство на Република Македонија да биде известно за исходот од постапките. По добиените известувања од обвинителствата, информирани се подносителите на поднесоците.

VIII. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Јавното обвинителство на Република Македонија согласно своите законски надлежности и во текот на 2015 година продолжи со остварување на непосредна соработка со јавни обвинителства од другите држави, особено на планот на спречување и гонење на организираниот криминал и други тешки форми на криминал.

Како резултат на успешната и проактивната улога на Јавното обвинителство на Република Македонија на ова поле, во текот на 2015 година склучени се два меморандуми за соработка и тоа, во текот на месец Април со Државното јавно обвинителство на Република Бугарија и во текот на месец Декември со Генералното јавно обвинителство на Руската Федерација.

Акцент на спогодбите е размена на искуства во областа на борба против криминалот, особено против борба со организирани форми на криминал, тероризам, екстремизам, корупција, нелегална миграција и трговија со луѓе, криминал од областа на економијата, високите технологии и други злосторства кои претставуваат сериозна закана за општеството, како и размена на податоци по прашања за унапредување на правните системи и активности поврзани со обезбедувањето на владеење на правото.

Меѓународната соработка во текот на 2015 година се одвиваше и преку остварување на билатерални средби помеѓу Јавниот обвинител на Република Македонија, г-динот Марко Зврлевски и Државниот јавен обвинител во Република Хрватска, Динко Цвитан, Државниот

јавен обвинител во Република Србија, Загорка Доловац и Косовскиот државен обвинител, Суле Хоџа.

Значаен придонес во ова поле имаше и учеството на Јавниот обвинител на Република Македонија на Интернационалниот форум на јавни обвинители, кој се одржа во периодот од 25 до 29 Октомври 2015 година во Минхен, Република Германија на кој присуствуваа главни јавни обвинители од земјите членки на Европската унија, земјите од Западен Балкан и Турција.

На маргините на Интернационалниот форум беше остварена средба со Државниот јавен обвинител на Република Турција, Мехмед Акарча, на која беше истакната потребата од продлабочување на соработката помеѓу двете институции, за која цел и беше договорено потпишување на Меморандум за соработка кое би се реализирало во текот на 2016 година.

IX. СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ И СТРУЧНА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА

Со цел ефективно спроведување на јавнообвинителската функција, а следејќи ги новите трендови на управување со вработените, Јавното обвинителство на Република Македонија за прв пат во текот на 2015 година започна самостојно да спроведува обуки за јавните обвинители и јавнообвинителската служба, насочени кон професионалната етика, односите со јавноста, интерперсоналната комуникација итн.

Имено, со поддршка на Здружението на јавните обвинители на Република Македонија и Мисијата во Скопје на Организацијата за безбедност и соработка во Европа (ОБСЕ), во Јавното обвинителство на Република Македонија беше отворен Медија едукативно-информативен центар. Од подготвените 14 модули на обуки кои треба да се спроведуваат во едукативниот центар во текот на 2015 година започнаа да се реализираат три модули.

Исто така, заложите на Јавното обвинителство на Република Македонија кон остварување на блиска соработка не само со јавните обвинителства од Западен Балкан и Турција, туку и со јавните обвинителства и другите релевантни институции за прогон ширум светот, резултираше да во текот на 2015 година јавното обвинителство биде покането да земе учество со свои претставници на бројни конференции, семинари, тркалезни маси, студиски посети кои се одржаа надвор од Република Македонија.

Имено, претставници на Јавното обвинителство, во кое не се вклучени настаните на кои присуствуваа јавни обвинители од Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, кои се изразени во посебниот дел за работата на ова јавно обвинителство, земаа активно учество во вкупно 16 конференции, семинари, тркалезни маси, студиски посети итн.

Тука значајна е да се напомене студиската посета на највисоките правосудни органи на Република Турција на која присуствуваа седум јавни обвинители, учество на еден јавен обвинител на обука за јавни обвинители која се одржа во Брисел, учество на јавен обвинител во шест работилници организирани во Дубровник, Република Хрватска, помината обука на еден јавен обвинител за воспоставување на заеднички истражни тимови, добри практики и предизвици во Будимпешта, Република Унгарија и др.

Искуствата кои јавните обвинители ги црпат од овие настани и пренесуваат на своите колеги имаат голема вредност и се од особено значење во секојдневното извршување на јавнообвинителската функција.

Со не помала вредност се и настаните организирани во Република Македонија, а кои се со тематики од работата на јавното обвинителство.

Имено, во текот на 2015 година јавни обвинители и јавнообвинителски службеници присуствуваа на 7 настани организирани од страна на Здружението на јавни обвинители на Република Македонија.

И во оваа година акцентот на настаните организирани од Здружението беше организираниот криминал, корупцијата, тероризмот, особено на новата инкриминација во Кривичниот законик, чл.322-а “Учество во странска војска, полиција, паравоени и параполициски формации“, како и на трговијата со луѓе и криумчарењето на мигранти.

Од аспект на процесното право, акцент беше ставен на практичната примена на институтот Донесување на пресуда врз основа на спогодба на јавниот обвинител и обвинетиот. За потребите на овој настан е изработена и Анализа за практичната примена на спогодувањето чии автори се Јавниот обвинител на Република Македонија, Марко Зврлевски, Вишиот јавен обвинител на Штип, д-р Тодор Витларов и Основниот јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, д-р Јован Илиевски.

Во извештајната година јавните обвинители исто така беа активно вклучени во процесот на стручно усовршување преку обуките кои ги организираше Академијата за судии и јавни обвинители во Република Македонија.

Во текот на 2015 година, јавните обвинители од сите инстанции и тоа вкупно 187 јавни обвинители во Република Македонија, беа учесници во 109 обуки од областа на кривичното право и 52 обуки посветени на општи теми. Исто така, 17 јавни обвинители беа ангажирани како предавачи на дел од обуките кои беа спроведени од Академијата за судии и јавни обвинители во Република Македонија.

Значајно е да се напомене дека во текот на 2015 година од Академијата, беше развиен нов концепт на обуките поврзани со новиот Закон за кривична постапка, на начин што поради различните специфики во работењето и надлежноста на судиите и јавните обвинители, обуките беа насочени кон целна група јавни обвинители или пак кон целна група судии.

На четирите модули развиени за примената на Законот за кривична постапка вкупно 79 јавни обвинители учествуваа.

Исто така, во текот на 2015 година Напредна обука за новиот Закон за кривична постапка“ поминаа и 77 јавнообвинителски службеници.

Во однос на стручното усовршување, потребна е да се истакне и обуката поврзана со Законот за одредување на видот и одмерувањето на висината на казната, која ја поминаа 160 јавни обвинители и помал број на јавнообвинителски службеници.

Имено, како дел од процесот на реформирање на правосудниот систем во Република Македонија на ден 29.12.2014 година беше донесен Законот за одредување на видот и одмерувањето на висината на казната, кој стапи во сила на 07.07.2015 година.

Како новитет во нашиот систем, со кој треба да се обезбеди објективизирање на критериумите за одредување на видот и одмерувањето на висината на казната, од суштинско значење беше спроведувањето на овие обуки особено за јавните обвинители кои постапуваат во прв степен и кои најдиректно се поврзани со неговата примена.

Јавното обвинителство на Република Македонија кое директно беше инволвирано во процесот на носењето на Законот, со задоволство може да констатира дека 85 % од вкупниот број на јавни обвинители во Република Македонија ја поминаа оваа обука спроведувана од Академијата, а поддржана од Правната канцеларија на INL програмата при Амбасадата на САД во РМ, со што на јавните обвинители им го приближи концептот на Законот и создаде добра платформа за успешно негова реализација.

Јавните обвинители, исто така поминаа и обуки поврзани со правото на интелектуална сопственост, поткуп, конфискација и борба против корупцијата, како и 14 обуки поврзани со примената на одредбите од Европската конвенцијата за човекови права.

Она што е несомнено е дека Јавното обвинителство на Република Македонија со својата работа и соработка со различни домашни и странски институции дава активен придонес во процесот на стручно усовршување и стручна специјализација како на јавните обвинители, така и на јавнообвинителската служба.

X. ЈАВНОСТ НА РАБОТЕЊЕТО

Јавното обвинителство на Република Македонија согласно Законот за јавното обвинителство е должно да ја информира јавноста за одделни случаи по кои постапува, особено ако се од таква природа што предизвикуваат поширок општ интерес во јавноста или се од значење за остварување на функцијата на јавното обвинителство заради заштита од криминални или други противзаконски дејствија.

Тргувајќи од законската обврска, но и поради обезбедување на поголема транспарентност на работењето на Јавното обвинителство, во текот на 2014 година беше формирана Служба за односи со јавноста при Јавното обвинителство на Република Македонија.

Служба за односи со јавноста обезбедува редовно, јавно и транспарентно информирање за работата на јавното обвинителство преку интернет-страницата www.jorm.mk.

Во текот на 2015 година, од Службата за односи со јавноста преку координативно работење со 30-тина јавни обвинители кои ја остваруваат задачата за информирање на јавноста за предметите по кои се постапува, беа објавени вкупно 138 соопштенија за јавност на интернет-страницата www.jorm.mk и беа одговорени 592 сетови на прашања од медиумите поставени на специјално отворената електронската пошта на Јавното обвинителство на Република Македонија, press@jorm.mk.

Доколку се има во предвид дека во текот на 2014 година од месец Мај до Декември 2014 година беа објавени 73 соопштенија за јавноста и беа одговорени 245 сетови на прашања од медиумите поставени на електронската пошта на Јавното обвинителство на Република Македонија, може да се заклучи дека од година во година се зголемува интересот како на граѓаните, така и на професионалната фела и новинарите кои го покриваат делокругот на работењето на правосудството за работата на Јавното обвинителство на Република Македонија.

Заложбите на Јавното обвинителство на Република Македонија за отчетност и транспарентност во работењето, како и за градење на принципиелни рамноправни односи со сите медиуми во Република Македонија се огледа и во донесената Стратегија за односи со јавност, која беше усвоена кон крајот на 2015 година.

Исто така, во текот на 2015 година, за подобро запознавање на јавноста со поставеноста и работата на јавното обвинителство, интернет-страницата www.jorm.mk беше ажурирана и дополнета со информации поврзани со историјатот, организациската поставеност и постапувањето на Обвинителството.

Новитет од овој аспект на работењето на Јавното обвинителство на Република Македонија е спроведувањето на постапка за изработка и усвојување на лого на јавното обвинителство.

Примената на логото на Јавното обвинителство на Република Македонија во перспектива треба да обезбеди подобрување на институционалната видливост.

XI. БУЏЕТ И ЈАВНИ НАБАВКИ

Согласно одредбите на Законот за јавното обвинителство, средствата за работа на јавните обвинителства се обезбедуваат во Буџетот на Република Македонија, во делот издвоен за буџетскиот корисник - Јавно обвинителство на Република Македонија.

Основните јавни обвинителства, Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и Вишите јавни обвинителства се финансираат преку Јавното обвинителство на Република Македонија.

Буџетските плански проекции за потреби од средства, Јавното обвинителство на Република Македонија ги изразува како единствена буџетска пресметка, изработена врз основа на пресметките доставени од Основните јавни обвинителства, Основното јавнообвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, Вишите јавни обвинителства и планските проекции на Јавното обвинителство на Република Македонија. Единствената буџетска пресметка која се однесува на сите единки корисници - јавните обвинителства и Советот на јавните обвинители на Република Македонија, како и образложението за висината и намената на бараните износи, Јавното обвинителство на Република Македонија ги доставува до Министерството за финансии.

Согласно наведеното, утврдена е потребата од зајакнување и интензивирање на соработката со Министерството за финансии кое го предлага делот на Буџетот на Република Македонија наменет за јавните обвинителства. Потребата од соработка е во насока на задолжителната законска обврска за усогласување на овој дел од Предлогот на Буџетот на Република Македонија, што Министерот за финансии го врши со Јавниот обвинител на Република Македонија пред доставување на истиот до Владата на Република Македонија. Во случај да не се постигне согласност, Министерството за финансии изготвува извештај што го доставува до Владата на Република Македонија. Во исто време, соработката треба да биде и заради должноста на ова министерство предлогот, пред донесувањето и гласањето во Собранието на Република Македонија да го достави на мислење до Јавниот обвинител на Република Македонија, кое мислење задолжително се доставува до Собранието на Република Македонија заедно со предлогот за делот на Буџетот на Република Македонија наменет за јавните обвинителства согласно со закон.

Без да се прави било какво генерализирање, неопходно е да се нагласи дека буџетот наменет за јавните обвинителства не ги задоволува потребите, со што се доведува во прашање вршењето на функцијата на јавното обвинителство утврдена со Уставот и законите.

Иако буџетот се проектира согласно потребите на секое јавно обвинителство - единка

корисник, поодделно, меѓу кои единки корисници се вбројува и Советот на јавните обвинители, континуирано се јавува несогласување помеѓу проекциите и одобрените наменски средства.

Тука особено треба да се нагласи зголемената потреба од наменски средства која произлегува од преминувањето на истрагата во надлежност на јавниот обвинител, пред се во смисла на потребни средства за преземени дејства во врска со истрагата.

Ова пак најнедвосмислено директно се рефлектира и на останатите сегменти од работењето на Јавното обвинителство предизвикувајќи зголемување на потребите од средства и нужноста за одржување на континуитет во нивното обезбедување, а во поглед на :

- зајакнување на кадровските капацитети, како во поглед на потребата од зголемување на бројот и избор на нови јавни обвинители и потребата од нови вработувања, така и од аспект на континуирани обуки на јавните обвинители и јавнообвинителските службеници;
- материјалните средства за тековно работење, односно стоки и услуги;
- обезбедување на адекватен простор за сместување на јавните обвинителства;
- соодветно опремување на јавните обвинителства со потребниот мебел; информатичка опрема и инфраструктура; софтверски решенија; возен парк кој одговара на потребите на јавното обвинителство со што ќе се овозможи непречено вршење на јавнообвинителската дејност како од функционален, така и од безбедносен аспект.

Имајќи ја во вид обврската и заложбата за соодветно сместување и опремување на јавните обвинителства, фактот дека Јавното обвинителство на Република Македонија, Вишото јавно обвинителство Скопје и Основното јавно обвинителство Скопје се сместени во објект на Кеј Димитар Влахов Скопје на 10 ката со стаклена фасада и вкупна површина од околу 11.000м², кој располага со вградена опрема и инсталации за кои гарантниот рок истече во тековната 2015 година и со дополнително набавен мебел и опрема, како и должноста на органите да стопанисуваат со објектите во кои се сместени како добри домаќини и да се грижат за континуирано одржување на истите, кај јавното обвинителство се јавува дополнителна потреба од наменски средства за:

- тековно одржување на градежните објекти, вградената и останата опрема, инсталациите и возниот парк;
- осигурување на недвижности, опрема и возила;
- комунални услуги;
- реконструкција на градежни објекти.

Како поткрепа на напред наведеното, во продолжение на овој дел од анализата следуваат следните споредбени податоци во врска со буџетот за буџетскиот корисник Јавно обвинителство на Република Македонија и тоа по спроведениот ребаланс на буџетот за 2013 и 2014 година, додека за 2015 година изразени се износите на одобрени наменски буџетски средства согласно ребалансот на буџетот за оваа година како и издадениите согласности за прераспределба на средства согласно одредбите на Законот за буџетите од страна на Министерството за финансии, а на барање од Јавното обвинителство на Република Македонија и тоа заклучно со 31.12.2015 година:

податоците се изразени во .000 (илјади денари)

	буџет за 2013	буџет за 2014	буџет за 2015	% на реализација за 2015 година
<u>40 ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ</u>	<u>299.293</u>	<u>298.139</u>	<u>328.667</u>	<u>99,74%</u>
401 Основни плати	218.399	226.000	239.855	99,43%
402 Придонеси за социјално осигурување	80.809	72.054	81.355	100,00%
404 Надоместоци	85	85	60	76,80%
<u>42 СТОКИ И УСЛУГИ</u>	<u>40.657</u>	<u>75.289</u>	<u>86.742</u>	<u>85,67%</u>
420 Патни и дневни расходи	332	1.042	659	59,84%
421 Комунални услуги и комуникација	15.233	30.326	27.848	91,29%
423 Материјали и ситен инвентар	4.217	10.290	8.947	68,25%
424 Поправки и тековно одржување	1.577	3.936	2.400	28,04%
425 Договорни услуги	18.366	28.332	44.488	94,43%
426 Други тековни расходи	932	1.363	2.400	54,68%
<u>46 СУБВЕНЦИИ И ТРАНСФЕРИ</u>	<u>650</u>	<u>727</u>	<u>1.345</u>	<u>76,00%</u>
<u>48 КАПИТАЛНИ РАСХОДИ</u>	<u>59.290</u>	<u>26.100</u>	<u>15.172</u>	<u>46,45%</u>
480 Купување на опрема и машини	11.200	13.500	4.052	75,00%
481 Градежни објекти	23.560	1.600	2.400	/
483 Купување на мебел	23.300	4.000	4.000	99,99%
485 Вложувања и нефинансиски средства	1.230	7.000	1.220	/
486 Купување на возила	/	/	3.500	/

Видно од напред наведените податоци, одобрените наменски средства со буџетот за 2015 година, се забележува намалување на одобрените износи на наменски средства во однос на истите за 2014 односно 2013 година. Последното пред се се однесува на средствата за тековно работење сместени во категоријата стоки и услуги, што секако не оди во прилог на непречено вршење на јавнообвинителската функција согласно закон.

Единствена расходна ставка во категоријата 42 - стоки и услуги каде по пат на барања и одобрени барања за прераспределба Јавното обвинителство на Република Македонија обезбеди поголем износ на наменски средства во однос на 2014 година е 425 - договорни услуги, од која главно се исплаќаат трошоците сторени во кривичната постапка.

Спроведени постапки и реализирани договори за јавни набавки

Во однос на искористувањето на одобрените буџетски средства, покрај спроведените постапки и реализирани договори за јавни набавки на стоки и услуги наменети за тековното работење за кои средствата се обезбедени од расходната категорија 42 - стоки и услуги и тоа за: горива и масла за службени ПМВ; канцелариски материјали и тонери и др. АОП материјали; поправка на службени ПМВ; канцелариски и друг вид мебел; папки, пликови, уписници и стаистички извештаи; јавнообвинителски тоги; работни униформи; спроведен технички дијалог за набавка на интегриран софтвер за водење на материјално и финансиско сметководство и буџетско работење и други постапки за ЈН, потребно е да се наведат и податоци за склучени договори за набавка на капитални стоки и услуги од расходната категорија 48 - Капитални расходи и тоа:

Во 2013 година:

Набавка на информатичка и видео опрема во износ од 5.302.000,00 ден.

Купување на опрема за телекомуникации во износ од 2.257.220,00 ден.

Подготвување на проект за реконструкција на деловен објект - зграда на Државен архив

доделена на користење на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција со Одлука на Владата на Република Македонија во износ од 755.200,00 ден

Во 2014 година:

Набавка на информатичка и видео опрема во износ од 6.753.390,00 ден.

Набавка на мобилни уреди за попис на основни средства во износ од 675.998,00 ден.

Купување на друга опрема за одржување на хигиена во износ од 18.995,00 ден.

Купување на канцелариски мебел во износ од 2.075.620,00 ден.

Во 2015 година:

Набавка на информатичка опрема во износ од 2.718.959,00 ден.

Купување на канцелариски мебел во износ од 3.999.728,00 ден.

Купување на службени патнички моторни возила во износ од 2.696.937,00 ден.

Во текот на 2015 година започната е постапка за доделување на договор за јавна набавка на скенер машина за проверка на багаж, за која договорот е склучен во месец јануари 2016 година, а согласно роковите предидени во ЗЈН и тоа во износ од 1.681.500,00 ден.

Во однос на спроведените постапки и склучените договори за јавни набавки во наведените години, битно е да се истакне и фактот дека дел од нив беа, односно ќе се реализираат во наредните години.

XII. КАДРОВСКА СОСТОЈБА И МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ЗА РАБОТА

XII.1 Кадровска состојба

Човечкиот потенцијал е од голема **важност** за остварување на основните и стратешките цели. Нивното планирање е клуч за успешно оставарување на целите на секоја институција.

Од овој аспект, во претходните поглавја од извештајот го споменаваме проблемот со недостатокот на човечки ресурси, како од аспект на бројот на јавни обвинители, така и на јавнообвинителската служба, кои податоци подетално ќе ги обработиме во понатамошниот аспект.

XII.1.1 Јавни обвинители

Согласно Одлуката за определување на бројот на јавни обвинители на јавните обвинителства и јавните обвинители во јавните обвинителства, донесена од страна на Советот на јавни обвинители, предвидениот број на јавни обвинители изнесува вкупно 251. Пополнети се вкупно 197, а треба да се пополнат и испразнетите 40 места на јавни обвинители.

Состојбата со пополнетите и непополнетите јавно обвинителски места согласно одлуката е следна:

Обвинителство	Предвидени ЈО	Пополнети ЈО
Јавно обвинителство на Република Македонија		
	15	12 во мирување 3
<i>Виши јавни обвинителства</i>		
ВЈО Скопје	18	14 во мирување 1
ВЈО Битола	8	7
ВЈО Штип	6	4 во мирување 1
ВЈО Гостивар	7	7
ОЈО за гонење на организиран криминал и корупција Скопје		
	13	12
<i>Јавни обвинителства со проширена надлежност</i>		
ОЈО Скопје	62	56 во мирување 15
ОЈО Велес	9	6
ОЈО Куманово	14	11 во мирување 1
ОЈО Битола	9	7 во мирување 1
ОЈО Прилеп	8	6
ОЈО Охрид	8	8 во мирување 1
ОЈО Струга	5	4
ОЈО Штип	6	6
ОЈО Струмица	9	9
ОЈО Кочани	6	5 во мирување 1
ОЈО Тетово	10	8 во мирување 1
ОЈО Гостивар	9	5 во мирување 1
<i>Јавни обвинителства со основна надлежност</i>		
ОЈО Кавадарци	5	4
ОЈО Гевгелија	4	3 во мирување 1
ОЈО Крива Паланка	3	1
ОЈО Ресен	2	2
ОЈО Делчево	2	1
ОЈО Берово	2	2 во мирување 1
ОЈО Радовиш	2	2 во мирување 1
ОЈО Свети Николе	2	2
ОЈО Кичево	5	3 во мирување 1
ОЈО Дебар	2	2
ВКУПНО	251	209

Во извештајната година Советот, распиша и објави 5 огласи за избор на вкупно 9 јавни обвинители во повеќе јавни обвинителства. Од овие огласи избрани се 5 јавни обвинители, сите 5 избрани се за основни јавни обвинители на основни јавни обвинителства.

Во 2015 година, Советот разреши 7 јавни обвинители од кои 6 заради исполнување на условите за старосна пензија, а 1 јавен обвинител поради осуда на повеќегодишна казна затвор.

Јавното обвинителство на Република Македонија во својата анализа на капацитетите на јавното обвинителство, имајќи го предвид стапување во сила на новиот Закон за кривична постапка и новата улога на јавниот обвинител во кривична постапка, со кои се предвидува проширување на надлежностите на јавниот обвинител во постапката, утврди дека е потребно зајакнување на капацитетите на јавните обвинителства со јавни обвинители, јавнообвинителска стручна служба и технички персонал.

Од анализата на Јавното обвинителство на Република Македонија се утврдува дека е потребно зголемување на бројот на јавните обвинители на 274 јавни обвинители распоредени по јавните обвинителства според следниов табеларен приказ:

Обвинителство	Потребен број јавни обвинители	Зголемување од
Јавно обвинителство на Република Македонија	15	/
<i>Виши јавни обвинителства</i>		
ВЈО Скопје	19	2
ВЈО Битола	9	1
ВЈО Штип	6	1
ВЈО Гостивар	7	1
ОЈО за гонење на организиран криминал и корупција Скопје	17	4
<i>Јавни обвинителства со проширена надлежност</i>		
ОЈО Скопје	71	9
ОЈО Велес	10	1
ОЈО Куманово	14	3
ОЈО Битола	12	3
ОЈО Прилеп	10	2
ОЈО Охрид	8	/
ОЈО Струга	5	/
ОЈО Штип	7	1
ОЈО Струмица	10	1
ОЈО Кочани	6	/
ОЈО Тетово	10	/
ОЈО Гостивар	9	/
<i>Јавни обвинителства со основна надлежност</i>		
ОЈО Кавадарци	5	/
ОЈО Гевгелија	5	1
ОЈО Крива Паланка	2	/
ОЈО Ресен	2	/
ОЈО Делчево	2	/
ОЈО Берово	2	/
ОЈО Радовиш	2	/
ОЈО Свети Николе	2	/
ОЈО Кичево	5	1
ОЈО Дебар	2	/
ВКУПНО	274	31

XII.1.2 Јавнообвинителска стручна служба

Уредувањето на правата, должностите и одговорностите на лицата вработени во јавните обвинителства за вршење на стручни работи, како и дефинирањето на нивниот статус, ја наметна потребата од донесување на нов закон кој поблиску ќе го регулира конкретното прашање.

Од овие причини, во текот на 2015 година беше донесен посебен Закон за јавнообвинителска служба (Службен весник на Република Македонија бр.62/2015).

Со новиот Закон за јавнообвинителска служба се заменуваат постоечките одредби од Законот за јавното обвинителство (Службен весник на Република Македонија бр.150/2007, 11/2008) во Оддел 7 (чл. 76- чл.87), кои се однесуваат на вработените во јавните обвинителства, проширувајќи го кругот на јавнообвинителските службеници и менувајќи го нивниот статус на државни службеници.

Иако, со новиот закон требаше да се надмине повеќегодишниот проблем за уредување на спецификите на одредена група на вработени во јавните обвинителства - јавнообвинителски помошници, тоа не се случи. Од овие причини, јавното обвинителство и во текот на 2015 година, активно продолжи да работи на изготвување на предлог измени на наведениот закон, кои очекува да се донесат во 2016 година.

Измената на законот, јавното обвинителство ја темели на основните уставни принципи врз кои е дефиниран овој државен орган, а чија основна функција ја спроведуваат јавните обвинители. Во спроведувањето на функцијата на јавните обвинители само јавнообвинителските помошници учествуваат со директно инволвирање во извршувањето на јавнообвинителската функција, и тоа преку постапување по конкретни јавнообвинителски предмети во сите инстанции на постапката. Функцијата на јавнообвинителските помошници не претставува само техничко изработување на одделен дел од постапката, туку претпоставува целосно инволвирање во донесувањето на крајната јавнообвинителска одлука.

Како државен орган, Јавното обвинителство претпоставува потреба од кадар кој со својот делокруг на работни задачи ќе ја остварува неговата цел. Притоа, претпоставките за степенот на образованието и дополнителните едукации се целосно поврзани со овој вид на вработени и основ за понатамошно екипирање на обвинителствата, во делот на изборот на функционери. Впрочем, една од бројните разлики на оваа група на вработени од службеници во другите државни органи е тоа што за разлика од другите државни органи во кои приправниците со високо образование потребно е да положат приправнички испит за да станат административни службеници, во овој државен орган тие правила не важат, односно работниот однос на приправниците од групата на јавнообвинителски помошници ќе им престане доколку истите не положат правосуден испит.

Од овие причини, јавното обвинителство предлага издвојување на јавнообвинителските помошници од групата на административни службеници, со соодветна поделба на групи и звања, како и утврдените бодови за звања, кои ќе бидат приказ на работните задачи кои вработените ги извршуваат и нивните одговорности. Впрочем, поради видот на овој државен орган и неговата организација, компилацијата на различни кадри не може да се систематизира во универзален систем на вредности кои би ги дефинирале звањата на јавнообвинителските службеници.

Останатите вработени својот делокруг на работење го поврзуваат со логистичка поддршка за остварување на основната цел. Оваа дистинкција не претставува дерогирање на дел од вработените, туку дефинирање на основните, секундарните и терцијалните вработени кои учествуваат во просецот на функционално остварување на основниот работен процес во јавното обвинителство.

Иако, донесениот закон не ја отсликува правилно позицијата на сите вработени, по стапување на сила на Законот за јавнообвинителска служба, од страна на Јавниот обвинител на Република Македонија беше донесен нов Правилник за внатрешна организација и систематизација на работните места во јавното обвинителство, со кој врз донесена претходна

Методологија за видот и бројот на вработените, практично се имплементираа одредбите од законот. Бројот на работните места во јавното обвинителство согласно Правилникот е утврден на 1.031, од кои 182 се раководни јавнообвинителски службеници, 19 се јавнообвинителски советници, 18 се виши јавнообвинителски советници, 66 се виши стручни јавнообвинителски службеници, 98 стручни јавнообвинителски соработници и 67 помлади јавнообвинителски соработници, кои спаѓаат во таканаречената група на јавнообвинителски помошници.

Во состав на јавнообвинителската служба е и останатата администрација, која извршува административни, технички, извршни, статистичко - аналитички, материјално-финансиски, информатички и други работи согласно со закон, чија бројка е утврдена на 33 советници, 29 соработници и 7 помлади соработници.

Во Правилникот се утврдени и лица кои извршуваат помошно-стручни работи и тоа 256 самостојни референти, 32 виши референти, 109 референти и 80 помлади референти, како и вработени кои вршат помошно технички работи и тоа следните профили: Одржувач на Електро инсталации/Електро инженер 1, Одржувач на машински инсталации/Машински инженер 1, Одржувач на моторни возила/Машински инженер 1, Работник за одржување на објекти и опрема 2, Главен портир 1, Портир 1, Шеф на возен парк 1, Возачи 32, Хигиеничари 40, Курири 11.

Иако, во текот на 2015 година за прв пат после повеќе години во јавното обвинителство се вработени 132 службеници, кои најголем дел се од редот на предвидените работни места за извршување на помошно - стручни работи, пополнетоста генерално на сите профили на службата е сеуште на многу ниско ниво, односно пополнети се само **392** работни места, од вкупно предвидените **1.031**.

За илустрација од предвидени **182** раководни јавнообвинителски службеници пополнети се само **12**.

Вака високо изразена разлика во поглед на предвидените и пополнетите работни места постои и кај сите други видови работни места, а најмногу е изразено кај работните места на јавнообвинителски помошници, со што се доведува во прашање и успешноста на извршувањето на јавнообвинителската функција. Неповолниот однос во поглед на предвидените и пополнетите работни места исто така силно е изразен и во поглед на стручно-административните јавнообвинителски службеници и вработените кои вршат помошно-стручни работи.

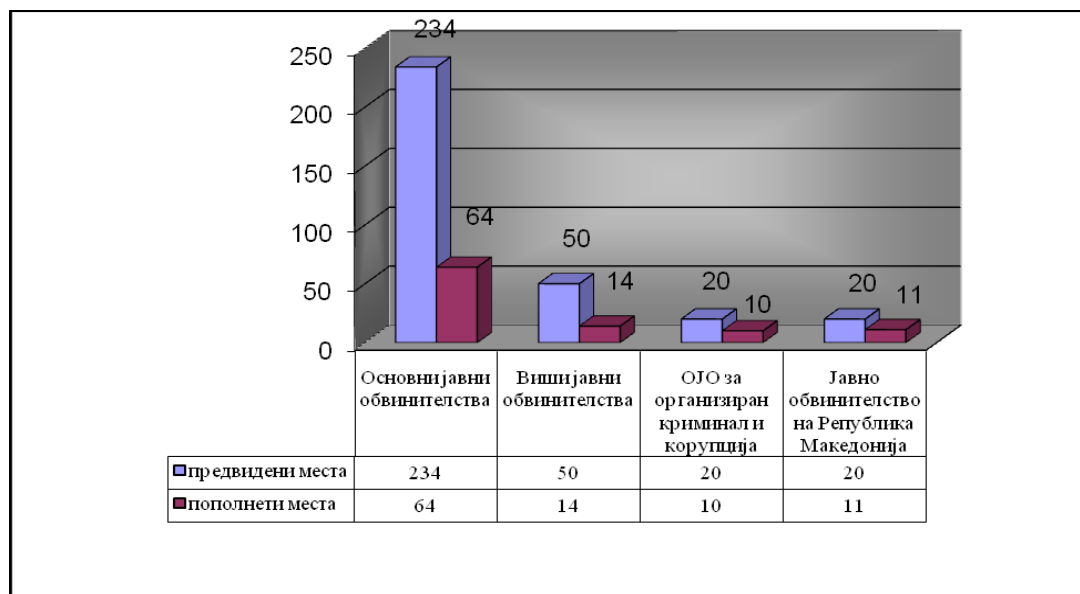
Непополнетоста на предвидените работни места согласно Правилникот за внатрешна организација и систематизација на работните места во јавното обвинителство крајно негативно се одразува во поглед на секојдневното работење на јавното обвинителство, поради што е неопходно потребно овие непополнети работни места како претходно дејствие во поглед на санирањето на ова недозволена лоша состојба да бидат пополнети.

Од вкупно предвидените 408 работни места на јавнообвинителски советници, виши јавнообвинителски советници, виши стручни јавнообвинителски советници, стручни јавнообвинителски соработници и помлади јавнообвинителски соработници-јавнообвинителски помошници, пополнети се само 133 работни места, што значи дека процентуално е пополнето само 33%.

Анализираните податоци укажуваат на особено голем број на непополнети места на работно место јавнообвинителски помошник на ниво на Јавното обвинителство на Република Македонија, ОЈО Скопје, ОЈО ГОКК и вишите јавни обвинителства. Така во Јавното обвинителство на Република Македонија, од предвидените 20 јавнообвинителски

помошници, се потполнети 11, од кои 1 е раководен јавнообвинителски помошник. Во ОЈО Скопје е најизразена непотполнетоста, бидејќи од предвидените 84, пополнети се само 34 работни места од редот на јавнообвинителските помошници, од кои се 2 раководни јавнообвинителски помошници. Во ОЈО за гонење на организиран криминал и корупција се планирани 20 јавнообвинителски помошници, од кои се потполнети само 10, од кои 2 раководни јавнообвинителски помошници. Во Вишото јавно обвинителство Скопје се планирани 17 јавнообвинителски помошници, а се потполнети само 5. Во останатите виши јавни обвинителства состојбата е следна: во Вишо јавно обвинителство Битола се планирани 11 јавнообвинителски помошници, а се потполнети само 2 работни места; во Вишо јавно обвинителство Гостивар се планирани 12 јавнообвинителски помошници, а се потполнети 5 работни места; во Вишо јавно обвинителство Штип се планирани 10 јавнообвинителски помошници, а се потполнети само 2 работни места. Што значи дека на ниво на вишите јавни обвинителства се планирани 50 јавнообвинителски помошници, а се потполнети само 14 работни места. Во останатите основни јавни обвинителства се предвидени 234 јавнообвинителски помошници, а се потполнети 64 јавнообвинителски помошници, од кои 1 е раководен.

Моменталната состојба на систематизирани и пополнети работни места на јавнообвинителските помошници во јавните обвинителства е прикажана на следниов графикон:

Со донесување на Законот за јавнообвинителска служба, се предвиде работно место секретар во јавното обвинителство, меѓутоа од планираните 14 работни места не е потполнето ниту едно работно место.

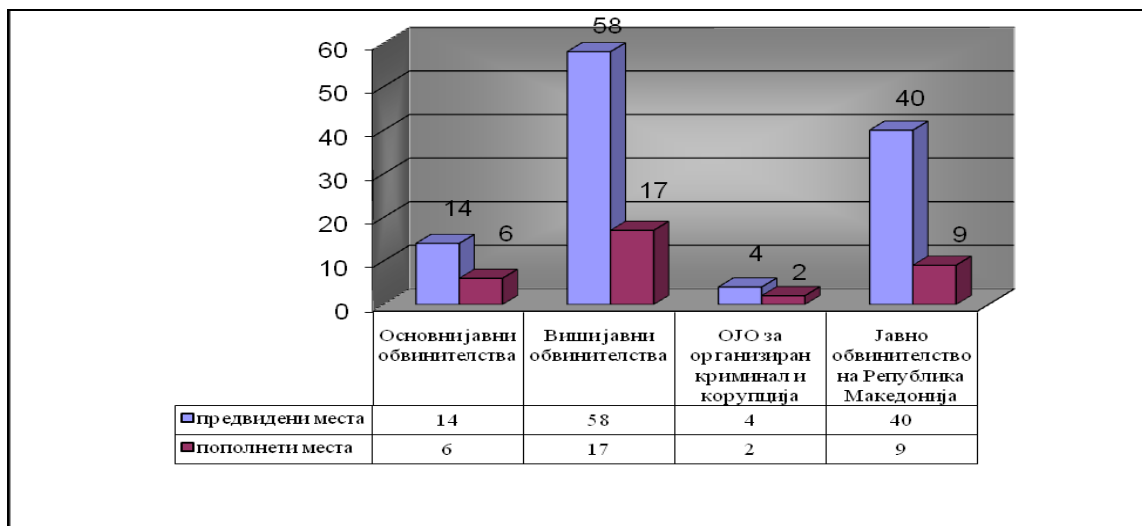
Со јавнообвинителската служба раководи Генералниот секретар во Јавното обвинителство на Република Македонија.

И во поглед на пополнетоста и застапеноста на работни места на административни службеници стои истата констатација дека најголемиот број од овие работни места не се пополнети во повеќето јавни обвинителства.

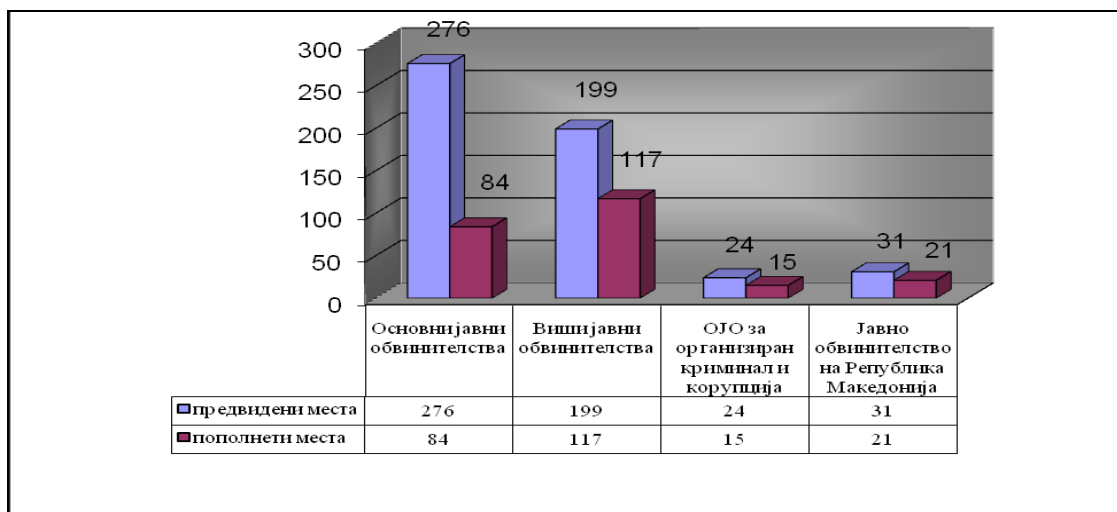
Забележителен е проблемот од недостиг на администрација, бидејќи еден вработен истовремено работи задачи и на уписничар, сметководител, записничар и доставувач. Ова од друга страна носи со себе голем број на ризици во однос на ефективното и ефикасното извршување на работните задачи.

Анализираните податоци укажуваат на особено голем број на непополнети места на работно место записничар, уписничар и сметководител, на ниво на јавното обвинителство. Имено, во Јавно обвинителство на Република Македонија од предвидените 40 административни јавнообвинителски службеници се вработени 9, а од планираните 31 стручно-административни се вработени 21. Во ОЈО Скопје од предвидените 4 административни работници е вработено само 1 лице, а од планираните 79 стручно-административни се вработени 52 лица. Во ОЈО за гонење на организиран криминал и корупција се планирани 4 административни службеници, од кои се потполнети 2, а од планираните 24 стручно-административни се вработени 15. Во Вишото јавно обвинителство Скопје се планирани 2 административни службеници, кои не се вработени, а од планираните 25 стручно-административни се вработени 15. Во останатите виши јавни обвинителства состојбата е следна: во Вишо јавно обвинителство Битола се планирани 3 административни службеници, од кои се потполнети 2, а од планираните 14 стручно-административни се вработени 3; во Вишо јавно обвинителство Гостивар се планирани 3 административни службеници, а се потполнети 2 работни места, а од планираните 14 стручно-административни се вработени само 6 лица; во Вишо јавно обвинителство Штип се планирани 2 административни службеници, а е потполнето само 1 работно место, додека од планираните 12 стручно-административни се вработени само 5 лица. Што значи дека на ниво на вишите јавни обвинителства се планирани 58 административни службеници, а се вработени 17 лица, додека од планираните 199 стручно-административни службеници се вработени 117 лица. Во останатите основни јавни обвинителства се превидени 10 административни јавнообвинителски службеници, а се потполнети 5 работни места. Додека од редот на стручно- административните службеници се планирани 276 работни места, а се потполнети 84.

Моменталната состојба на систематизирани и пополнети работни места на административниот персонал во јавните обвинителства е прикажана на следниов графикон:

Моменталната состојба на систематизирани и пополнети работни места на стручно-административниот персонал во јавните обвинителства е прикажана на следниов графикон:

Во врска со состојбата со човечки ресурси во оваа група, постои недостаток, а истовремено и неопходност од лица од областа на информатичката технологија и тоа во сите обвинителства. Особено што, јавното обвинителство преку ИПА фондовите има добиено електронски систем за водење и менаџирање со предметите чија имплементација започна во 2015 година, а се очекува целосно да се имплементира до мај 2016 година. Овој процес се отежнат имајќи го фактот дека во јавното обвинителство, и тоа во сите 28 единици се вработени само двајца информатичари. Успешноста на овој систем ни оддалеку не може да се очекува доколку итно не се подобрат човечките ресурси од овој тип на вработени.

Тука, посебно треба да се нагласи потребата од редовно обучување и доедуцирање на постоечките човечки ресурси во оваа област.

XII.2 Просторни капацитети

Од особена важност и значење за успешно работење на јавните обвинителства е и состојбата со моменталните просторни капацитети на јавните обвинителства. Ова особено во насока на воведување на новите институти кои се предвидени новиот ЗКП и преминувањето на истрагата во надлежност на јавното обвинителство кои неопходно ја наметнуваат потребата од соодветен простор.

Во изминатите извештаи, јавното обвинителство ја потенцираше потребата од подобрување на просторните состојби во кои се наоѓаат јавните обвинителства, но овој сегмент од работењето драстично го отежна работењето со стапувањето во сила на новиот ЗКП.

Имено, проблемот со просторните капацитети не е само од аспект на недоволен простор, туку од немање сопствен простор. Најголем број од просторните капацитети во кои се сместени јавните обвинителства се наоѓаат во зградите на соодветните основни односно апелациони судови.

Со стапувањето во сила на новиот ЗКП и потребата од блиска и координирана работа на јавните обвинители со припадниците на правосудната полиција, се наметна прашањето на пронаоѓање на трајно решение за просторното сместување на јавното обвинителство, издвојување на јавното обвинителство од објектите на судовите и сместување во објекти во кои ќе има сместувачки капацитет не само за јавните обвинители и јавнообвинителската служба, туку и на припадниците на правосудната полиција.

Проблемот со просторните капацитети со залагањето на Владата на Република

Македонија кон крајот на 2013 година се надмина за Јавното обвинителство на Република Македонија, Вишото јавно обвинителство Скопје и Основното јавно обвинителство Скопје со доделувањето на ново изградениот објект на Кејот на реката Вардар зграда „Петре Пирuze“.

Исто така, до почетокот на 2017 година се очекува надминување на проблемот со просторните капацитети на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, на кои со Одлука на Владата на Република Македонија им е доделен простор во стариот објект на Државниот архив на Република Македонија. За реконструкција и адаптација на овој простор Јавното обвинителство на Република Македонија обезбеди финансиски средства во буџетската 2016 и 2017 година.

Со овие два објекти ќе се надмине проблемот со просторните капацитети за јавните обвинителства кои имаат седиште на територијата на град Скопје, од тие причини во текот на 2015 година Јавното обвинителство на Република Македонија имаше активна улога на давање предлози и можни решенија за надминување на проблемот со сместувачките капацитети за јавните обвинителства кои имаат седиште надвор од територијата на град Скопје, кои ги презентираше на Министерството за правда на Република Македонија, кое согласно законот е одговорно да се грижи за обезбедување просторни и други услови за работа на јавните обвинителства.

Моменталната состојба на просторните капацитети на јавните обвинителства е следнава:

Јавни обвинителства со основна надлежност

ОСНОВНО ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО	СОПСТВЕН ПРОСТОР	ПОД ЗАКУП	ПО ДРУГ ОСНОВ	ВКУПНА ПОВРШИНА
Берово	/	/	Во иста зграда со Основен суд Берово	39 м2
Гевгелија	/	/	Во иста зграда со Основен суд Гевгелија	138,8 м2
Дебар	да	/	/	64 м2
Делчево	/	/	/	43 м2
Кавадарци	да	/	/	500 м2
Кичево	/	/	Во иста зграда со Основен суд Кичево	65 м2
Крива Паланка	/	/	Во иста зграда со Основен суд Крива Паланка	83,5 м2
Радовиш	/	/	Во иста зграда со Основен суд Радовиш	72 м2
Ресен	/	/	Во иста зграда со Основен суд Ресен	40 м2
Свети Николе	/	/	Во иста зграда со Основен суд Свети Николе	65 м2
ВКУПНО:				1088,3 м2

Од табелата е видно дека станува збор за јавни обвинителства со основна надлежност и во нив е даден основот на користењето на просторот, дали е сопствен, под закуп или се користи по друг основ, каде се наоѓа просторот и површината. Во ни едно од овие јавни обвинителства освен во ОЈО Гевгелија и ОЈО Кавадарци просторот не задоволува. Кај сите останати јавни обвинителства потребно е да се зголеми овој простор и тоа:

- за ОЈО Берово треба просторот да се зголеми со 2 канцеларии
- за ОЈО Дебар за 2 канцеларии
- за ОЈО Делчево за 3 канцеларии
- за ОЈО Кичево за 9 канцеларии
- за ОЈО Крива Паланка за 5 канцеларии
- за ОЈО Радовиш да се доградат санитарии
- за ОЈО Ресен за 50м²
- за ОЈО Свети Николе за 1 канцеларија

Предлог решение:

ОЈО Кичево во моментот користи простории во зградата во кое е сместен и Основниот суд Кичево. Во зградата е предвидено да се изврши доградба со која ќе можат да се обезбедат потребните просторни услови за работа на ова обвинителство.

Јавни обвинителства со проширена надлежност

ОСНОВНО ЈАВНО ОБВИНИТЕЛ	СОПСТВЕН ПРОСТОР	ПОД ЗАКУП	ПО ДРУГ ОСНОВ	ВКУПНА ПОВРШИНА
Битола	/	/	Во иста зграда со Апелационен суд Битола/ право на користење	250 м ²
Велес	/	/	Во иста зграда со Основен суд Велес/ право на користење	182 м ²
Гостивар			Во иста зграда со Основен суд Гостивар	188 м ²
Кочани	/	/	Во иста зграда со Основен суд Кочани	64 м ²
Куманово			Во иста зграда со Основен суд Куманово	124 м ²
Прилеп			Дел од Основен суд Прилеп, целосно адаптиран со средства на јавно обвинителство	240 м ²
Охрид		/	Во иста зграда со Основен суд Охрид	150 м ²
Тетово			Во иста зграда со Основен суд Тетово	209 м ²
Струга	/	/	Во иста зграда со Основен суд Струга	105 м ²
Струмица	да	/	/	184,04 м ²
Штип	да	/	Во иста зграда со суд	115 м ²
ВКУПНО:				2617,04 м²

Од табелата е видно дека станува збор за јавни обвинителства со проширена надлежност и во нив е даден основот на користењето на просторот, дали е сопствен, под закуп или се користи по друг основ, каде се наоѓа просторот и површината. Во ни едно од овие јавни обвинителства просторот не задоволува. Потребно е да се зголеми и тоа:

- за ОЈО Битола просторот треба да се зголеми за 529м2
- за ОЈО Велес да се зголеми за 8 канцеларии
- за ОЈО Гостивар за 25 канцеларии
- за ОЈО Кочани за 12 канцеларии
- за ОЈО Куманово за 32 канцеларии
- за ОЈО Прилеп за 250м2
- за ОЈО Охрид за 600м2
- за ОЈО Скопје за 129 канцеларии
- за ОЈО Струга за 130м2
- за ОЈО Струмица
- за ОЈО Штип за 4 канцеларии

Предлог решение:

- ОЈО Гостивар користи простории во зградата заедно со Основниот суд Гостивар, во моментот не постои можност за проширување во рамките на овој објект. Најцелисходно би било да се изгради нов објект на местото на сегашниот објект во државна сопственост во кое е сместено Бирото за вработување, а кое се наоѓа во непосредна близина на зградата на судот. Во овој објект би можело да се смести и Вишото јавно обвинителство Гостивар, со што трајно би се решил проблемот и за двете јавни обвинителства.

- ОЈО Тетово користи простории во зградата заедно со Основниот суд Тетово, во моментот не постои можност за проширување во рамките на овој објект. Најцелисходно би било да се изгради нов објект. Објектот би можел да биде и во зградата на Основниот суд Тетово со доградба на постоечкиот објект.

- ОЈО Струмица користи простории во објект кој што е одделен од зградата на Основниот суд Струмица. Овој простор воопшто не ги задоволува потребите за функционирање на ова обвинителство. Можно решение за потребите на ова обвинителство би било доделувањето на просториите во кои порано било сместено СВР Струмица. Просторот подолго време не се користи и ќе биде потребно негово санирање и адаптирање кон потребите на јавното обвинителство.

Виши јавни обвинителства

ВИШО ЈАВНО ОБВИНИТ ЕЛСТВО	СОПСТ ВЕН ПРОСТ ОР	ПОД ЗАКУ П	ПО ДРУГ ОСНОВ	ВКУПНА ПОВРШИН А
Битола			Во иста зграда со Апелационен суд - право на користење	150 м2
Гостивар	/	/	Во иста зграда со суд	185 м2
Штип			Во иста зграда со суд	190 м2
ВКУПНО:				525 м2

Од табелата е видно дека станува збор за вишите јавни обвинителства и во нив е даден основот за користење на просторот, дали е сопствен, под закуп или се користи по друг основ, каде се наоѓа просторот и неговата површина. Во ни едно од овие јавни обвинителства просторот не задоволува. Потребно е да се зголеми и тоа:

- за ВЈО Битола просторот треба да се зголеми за 266м²
- за ВЈО Гостивар просторот да се зголеми за 5 канцеларии (75м²)
- за ВЈО Штип просторот да се зголеми за 2 канцеларии

Очигледно е дека состојбата во која сега се наоѓаат најголемиот број јавни обвинителства во поглед на нивното просторно сместување е проблематично и од аспект на недоволен простор, но исто така и од аспект на немање сопствен простор – дадено право на користење

По однос на сопственоста на објектите, од прикажаните податоци може да се види дека најголем број од просторните капацитети во кои се сместени јавните обвинителства се наоѓаат во зградите на соодветните основни судови. Незначителен дел од јавните обвинителства плаќаат закуп, а во најмал број од случаите, поточно само три јавни обвинителства се сместени во сопствени простории. Во тој поглед најдобри просторни услови има Основното јавно обвинителство Кавадарци кое располага со 500м² сопствен простор. Меѓутоа и во ова Основно јавно обвинителство има потреба од дополнително вложување заради поправки на објектот.

Од податоците во дадените табели, може да се забележи дека постојат разлики помеѓу поодделни јавни обвинителства, но сепак може генерално да се каже дека во најголемиот број на јавни обвинителства постои очигледна несразмерност помеѓу расположливиот простор и бројот на вкупните човечки ресурси.

Како дополнување на наведените просторни потреби за непречено функционирање на јавното обвинителство, потребно е да се обезбедат и

- 30 истражни канцеларии со аудио визуелно снимање
- 25 серверски простории.

ХП.3 Опрема и материјални услови за работа на јавните обвинителства

Јавното обвинителство на Република Македонија во изминатите три години активно и посветено работи на обезбедување на потребната ИТ опрема, друг вид на опрема и подобрување на материјалните услови за работа на јавните обвинителства. За таа цел, во Јавното обвинителство на Република Македонија е формирано посебно Одделение за јавни набавки, во кое во 2015 година е вработено едно лице, а едно лице јавнообвинителски помошник е делегирано да работи на оваа проблематика. Иако, бројот на вработени во ова одделение ни оддалеку не ги задоволува потребните човечки ресурси, во координација со другите одделенија и сектори, во текот на 2015 година се спроведени голем број на успешни јавни набавки кои подетално беа обработени во Главата - Буџет и јавни набавки.

Како резултат на успешноста на овој сегмент на работењето, од крајот на 2013 година секој јавен обвинител е задолжен со службен мобилен телефон, службени мобилни телефони имаат добиено и дел од јавнообвинителската служба (раководители на одделенија, возачи, доставувачи и лица кои имаат активна комуникација со странки).

Во текот на 2014 и 2015 година со буџетски средства набави 300 персонални комјутери и поголем број на принтери и скенери, секој јавен обвинител има добиено нов комјутер и печатар, како и извршена е замена на дотраената ИТ опрема на поголем број на јавнообвинителската служба. Секое јавно обвинителство има свој скенер за електронскиот систем за водење на уписници и дополнително секое јавно обвинителство има скенер за брза достава на списи по електронски пат.

Преку ИПА фондовите дополнително обезбедени се 100 персонални компјутери, како и опрема за собите за аудио видео снимање на испитувањата, и тоа опрема за три соби во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, опрема за пет соби за Основното јавно обвинителство Скопје и опрема за по една соба за јавни обвинителства со проширена надлежност Велес, Прилеп, Битола, Штип, Кочани, Струмица, Куманово, Тетово, Струга, Охрид и Гостивар.

Користењето на оваа софистицирана опрема во јавните обвинителства со седиште надвор од Скопје е усложнета поради како што претходно наведовме не доволниот сместувачки капацитет.

Исто така, Јавното обвинителство на Република Македонија во текот на 2015 година за непречена имплементација на електронскиот систем за водење на уписници и менаџирање со предмети, спроведе јавна набавка за обезбедување на интернет за сите 28 единки корисници.

Во текот на 2015 година Јавното обвинителство на Република Македонија набави и три нови теренски возила, кои беа дадени на ОЈО Битола, Штип, Куманово. Едно возило е обезбедено преку Агенцијата за одземен имот и ова возило ќе биде дадено ОЈОГОКК.

Во текот на 2014 година набавен е преку Јавното обвинителство на Република Македонија канцелариски мебел за опремување на јавните обвинителства на територијата на Скопје, а во текот на 2015 набавен е и заменет дел од дотраениот мебел во јавните обвинителства низ Република Македонија.

Од изнесеното произлегува дека Јавното обвинителство на Република Македонија редовно врши анализи за потребите на сите јавни обвинителства и во рамките на обезбедените Буџетски средства максимално ги користи средствата за подобрување на состојбата во јавните обвинителства. Во оваа насока оди и фактот дека Јавното обвинителство на Република Македонија во текот на 2015 година на ставките стоки и услуги има 85,67 % реализираност, на ставка купување на опрема 75 % реализираност а на ставка купување на мебел 99,99 % реализираност.

Стратешка определба на Јавното обвинителство на Република Македонија и во наредните години да работи на ова поле, особено во делот на подобрување на јавните обвинителства со возила, бидејќи набавените три теренски возила во 2015 година е прва набавка од овој вид во јавното обвинителство по повеќе од десет години, а пренесувањето на истрагата во рацете на јавните обвинители дополнително го акцентираше проблемот со возниот парк во јавните обвинителства, односно фактот дека повеќе јавни обвинителства воопшто не располагаат со службени моторно возила или поседуваат возила кои поради нивната дотраеност не се исправни, а вложувањата во нив не се оправдани.

Доколку не се постигне тренд на подобрување на оваа состојба на јавните обвинителства директно ќе се влоши ефективноста на работењето на јавните обвинители, од аспект на излегување на лице место заради вршење на увид.

На крајот, сакаме да напоменеме дека иако во изминатиов период јавните обвинителства значително се подобрија од аспект на опременост со информатичка опрема, она до што се дојде до заклучок е дека во сите јавни обвинителства недостасува едукација од областа на информатичката технологија, а во некои јавни обвинителства, има јавни обвинители на кои им е неопходна и обука за користење на компјутери.

ХИИ. ОСНОВНО ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО ЗА ГОНЕЊЕ НА ОРГАНИЗИРАН КРИМИНАЛ И КОРУПЦИЈА

ХИИ. 1. ФУНКЦИЈА НА КРИВИЧНО ГОНЕЊЕ

ХИИ.1.1 Надлежност и обем на работа

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција кое е основано за целата територија на Република Македонија и да постапува пред Одделението за организиран криминал и корупција при Основниот суд Скопје 1 Скопје, согласно на член 31 од Законот за Јавно обвинителство стварно надлежно е за гонење на сторители на кривични дела и тоа:

- за кривични дела извршени од структурирана група од 3 или повеќе лица, која постои одреден временски период и дејствува со цел да се изврши едно или повеќе кривични дела за кое е предвидена казна затвор од најмалку 4 години, со намера директно или индиректно да стекне финансиска или друга корист,
- за кривични дела извршени од структурирана група или злосторничка организација на подрачјето на Република Македонија или други држави или кога кривичното дело е подготвено или планирано во Република Македонија или во друга држава,
- за кривични дела Злоупотреба на службена должност и овластување од член 353 став 5, Примање поткуп по значителна вредност од чл. 357, Противзаконито постапување од чл 359 извршени од избран или именуван функционер, службено лице или одговорно лице во правно лице, Неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл 315 ст 3, Перење пари и други приноси од казниво дело од чл 273, Терористичко загрозување на уставниот поредок и безбедноста од чл 313, Давање поткуп од значителна вредност од член 358, Незаконето влијание врз сведоци од чл 368-а ст3, Злосторничко здружување од чл 394, Терористичка организација од чл 394, Тероризам од чл 394-б, Трговија со луѓе од чл 418-а, Криумчарење мигранти од член 418-б, Трговија со малолетно лице од чл 418-г сите од КЗ и за други кривични дела против човечноста и меѓународното право од Кривичниот законик независно од бројот на сторителите.

Во текот на 2015 година до ова обвинителство биле поднесени 217 кривични пријави против 525 полнолетни сторители на кривични дела, а е постапувано и по нерешени кривични пријави од претходната година против 103 лица, така што вкупно во работа имало кривични пријави против 628 полнолетни сторители на кривични дела.

Во извештајната година биле поднесени кривични пријави и против 2 деца.

Споредено со 2014 година кога вкупно во работа имало кривични пријави против 499 полнолетни сторители на кривични дела, од кои против 417 лица се примени во тековната година, а против 82 лица што останале нерешени од претходната година претставува зголемување во вкупен обем на работа за 129 лица или 25,8%, а во однос на кривични пријави против деца имаме намалување за 2 пријави.

ХИИ.1.2 Подносители на кривични пријави

Од вкупно поднесени кривични пријави против 525 лица во 2015 година, најголемо учество со поднесени кривични пријави против 407 лица или 77,52% зазема Министерството за внатрешни работи, а учеството на останатите субјекти на пријавување е како што следи:

- Министерство за финансии учествува со пријавени 7 лица или 1,33%,
- Други државни органи со пријавени 6 лица или 1,14%,
- По сопствена иницијатива обвинителството има процесуирано пријави против 15 лица или 2,86%, и
- Од други основни јавни обвинителства биле отстапени кривични пријави против 90 лица или 17,14%.

XIII.1.3 Постапување по кривични пријави

Во текот на 2015 година како што е истакнато, Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција постапувало по кривични пријави против 628 лица, од кои против 525 лица се новопријавени и против 103 лица што останале нерешени од претходната година.

Од вкупниот број на кривични пријави по кои е постапувано, во 2015 година решени се пријави против 437 лица или 69,6%, а на крајот на годината останале како нерешени кривични пријави против 191 лице или 30,4%.

Од нерешени кривични пријави против 191 лице во јавното обвинителство се евидентирани како нерешени против 90 лица или 47,1% , а кај други органи против 101 лице или 52,9%.

XIII.1.4 Претходно прибирање на известувања

Во извештајната 2015 година донесени се Наредби за собирање на потребни податоци и известувања против 47 лица, што во однос на 2014 година кога била евидентирана бројка од 16 претставува зголемување на примената на овој институт за 31 лице.

Зголемувањето во обемот на примената на овој институт е резултат на раководна улога на јавниот обвинител во предистражна постапка согласно одредбите на ЗКП, при што е потребно да се потенцира дека јавните обвинители самостојно, во најголем број случаи, ги преземат дејствијата на собирање податоци и известувања, а Министерството за внатрешни работи се ангажира само во помал број случаи и само кога за тоа има реална потреба.

XIII.1.5 Одлуки по кривични пријави

Од вкупно кривични пријави против 628 лица, по кои е постапувано решени се пријави против 437 лица или 69,6%.

Структурата на донесени одлуки по пријавите е следната:

- За 33 лица или 7,6% кривични пријави се отфрлени,
- За 48 лица или 11% поднесен е обвинителен предлог,
- За 298 лица или 68,2% донесени се наредби за спроведување на истрага,
- За 28 лица или 6,4% решени се со предлог спогодба во скратена постапка , и
- За 30 лица или 6,8% решени се на друг начин.

На крајот на 2015 година останале нерешени кривични пријави против 191 лице или 30,4%.

Во однос на 2014 година, кога од вкупно кривични пријави против 499 лица, по кои е постапувано, биле решени пријави против 396 лица, а останале нерешени против 103 лица, во 2015 година имаме повеќе решени кривични пријави против 41 лице, но и повеќе нерешени пријави за 88 лица, кое нешто се должи на зголемен обем на работа.

XIII.1.6 Отфрлени кривични пријави

Од вкупниот број на решени кривични пријави против 437 лица, во 2015 година, со решение за отфрлање на кривична пријава решени се пријави против 33 лица или 7,6%., што во однос на 2014 година кога биле отфрлени кривични пријави против 15 лица е зголемување

за 18 лица.

Како и претходните години, најприменувани основи за отфрлање на кривичната пријава се дека пријавеното дело не е кривично дело за кое гонењето се презема по службена должност и по основ на немање доволно основи на сомнение дека осомничениот го сторил кривичното дело.

ХИИ.1.7 Наредби за спроведување истрага

Во 2015 година, од Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, донесени се наредби за спроведување на истражна постапка против 298 лица што е учество од 68,2% во вкупен број на решени пријави против 437 лица.

Ова обвинителство во 2015 година постапувало и по нерешени истраги од претходната година против 125 лица, така што вкупно во работа имало истраги против 423 лица.

Од вкупно истраги по кои е постапувано во 2015 година решени се истраги против 231 лице или 54,6%.

Структурата на одлуки на решени истраги против 231 лице, во 2015 година е следната:

Обвинителни акти се поднесени против 115 лица или 49,8%,

- Со наредби за запирање на истрага против 38 лица или 16,5%,
- Со наредба за прекуатување на истрага против 23 лица или 9,9%,
- Со предлог-спогодба во истражна постапка против 50 лица или 21,6%, и
- По предлог-спогодба по поднесен обвинителен акт против 5 лица или 2,2%.

На крајот на 2015 година останале нерешени истраги против 192 лица или 45,4%.

Споредено со 2014 година, кога од вкупно истраги против 288 лица по кои е постапувано, биле решени за 163 лица или 56,6%, а како нерешени останале против 125 лица или 43,4%, имаме повеќе решени истраги за 68 лица, но исто така и повеќе нерешени пријави за 67 лица.

ХИИ.1.8 Притвор

Во 2015 година, на предлог на Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција од надлежен судија на претходна постапка мерката притвор е определена против вкупно 228 лица, од тоа за 5 лица бил определен куќен притвор, што во однос на 1014 година кога притворот бил определен против 251 лице, а од тоа за 1 лице куќен притвор, имаме намалување по однос на мерката притвор за 23 лица и зголемување на мерката куќен притвор за 4 лица.

Времетраење на мерката притвор против 228 лица во 2015 година:

до 8 дена	до 30 дена	до 60 дена	до 90 дена	до 6 месеци	над месеци	6	Вкупно
27	31	30	29	47	64		228

Времетраењето на определената мерката куќен притвор против 5 лица во 2015 година:

до 8 дена	до 30 дена	до 60 дена	до 90 дена	до 6 месеци	над месеци	6	Вкупно
/	/	/	3	1	1		5

Структура на кривични дела и број на лица против кои е определена мерка притвор е следната:

- За кривично дело - Криумчарење мигранти од чл.418-б од КЗ притворот е определен против 114 лица или 50% од вкупниот број на мерката притвор,
- За кривично дело - Тероризам од чл.394-б од КЗ мерката притвор е определена за 35 лица или 15,35%,
- За кривично дело - Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 од КЗ против 33 лица или 14,50%,
- За кривично дело – Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење на мигранти од чл.418-в од КЗ против 14 лица или 6,14%,
- За кривично дело – Учество во странска војска, полиција, паравоени и параполициски формации од чл.322-а од КЗ против 12 лица или 5,26%,
- За кривично дело – Злосторнично здружување од чл.394 од КЗ против 9 лица или 3,95%,
- За кривично дело – Шпиунажа од чл.316 од КЗ против 4 лица или 1,75%,
- За кривично дело – Перење пари и други приноси од казниво дело од чл.273 од КЗ против 3 лица или 1,31%,
- За кривично дело – Злоупотреба на везвизен режим со државите членки на Европска унија и на Шенгенскиот договор од чл.418-д од КЗ против 2 лица или 0,88%,
- За кривично дело – Злоупотреба на службена положба и овластување од чл.353 од КЗ против 1 лице или 0,43%, и
- За кривично дело – Насилство спрема претставници на највисоки државни органи од чл.311 од КЗ против 1 лице или 0,43 %.

Мерката куќен притвор пак е определена за кривично дело Криумчарење мигранти од чл.418-б од КЗ против 3 лица и за кривично дело Тероризам од чл.394-б од КЗ против 2 лица.

Како што претходно е истакнато во 2015 година во однос на 2014 година мерката притвор помалку е определена за 23 лица, куќен притвор повеќе за 4 лица, но за одбележување е фактот што во извештајната година спрема 30 лица се определени други мерки на обезбедување – претпазливост, што е позитивна тенденција за која ова обвинителство и во иднина ќе се залага.

XIII.1.9 Предлози за спогодување

Во 2015 година од Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција биле поднесени, а од надлежен судија на претходна постапка и Советот за оценка на обвинителен акт прифатени вкупно предлог спогодби против 83 лица, од тоа:

- Предлог-спогодба во скратена постапка за 28 лица или 33,73%,
- Предлог-спогодба во истражна постапка против 50 лица или 60,24%, и
- Предлог-спогодба по поднесен обвинителен акт против 5 лица или 6,02%.

Структурата на кривични дела и за колку сторители на истите биле поднесени спогодби во 2015 година, покажува:

Од вкупниот број на поднесени 83 предлог-спогодби спрема 28 лица се спогодби во скратена постапка и сите се за кривично дело Криумчарење мигранти од чл.418-б ст.2 од КЗ.

Во истражна постапка пред поднесување на обвинение поднесени се вкупно 50 предлог-спогодби и тоа:

- За кривично дело - Криумчарење мигранти по чл.418-б ст.4 в.в. ст.2 од КЗ за 35 лица или 42,16%,
- За кривично дело - Неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори по чл.215 ст.3 в.в. ст.1 од КЗ за 8 лица или 9,6%,
- За кривично дело - Криумчарење мигранти по чл.418-б ст.2 в.в. ст.1 од КЗ, за 4 лица или 4,81%,
- За кривично дело - Злоупотреба на безвизниот режим со државите членки на Европска унија и Шенгенскиот договор по чл.418-д од КЗ за 2 лица или 2,40%,
- За кривично дело - Шпиунажа од чл.316 ст.4 од КЗ за 1 лице или 1,20%.

Спогодби по поднесување на обвинителен акт против 5 лица се поднесени за кривични дела и тоа:

- за кривично дело – Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 ст.3 в.в. ст.1 од КЗ за 3 лица или 3,61%,
- За кривично дело – Криумчарење мигранти од чл.418-б ст.4 в.в. ст.2 од КЗ за 1 лице или 1,20%, и
- за кривично дело – Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ и кривично дело - Злосторничко здружување од чл.394 ст.1 од КЗ за 1 лице или 1,20%.

Од страна на надлежен судија на претходна постапка и Советот за оценка на обвинителниот акт донесени се пресуди за 83 лица по предлог-спогодби, од тоа на 2 лица изречена им е условна осуда, а на 81 лице изречени им се казни затвор во времетраење од 10 месеци па до 7 години, зависно од тежината на кривичното дело и висината на запретената казна за истото.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, во иднина, заради поголема ефикасност скратување на времетраење на постапката и трошоците за истата, ќе се залага за што поголема примена на институтот спогодување.

XIII.1.10 Обвиненија

Во текот на 2015 година од страна на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција поднесени се обвиненија против вкупно 163 лица, од тоа против 115 лица или 70,5% обвинителни акти по спроведена истрага и против 48 лица или 29,5% обвинителни предлози.

Во однос на 2014 година кога биле поднесени обвиненија против вкупно 199 лица од кои обвинителни акти против 139 лица и обвинителни предлози против 30 лица се забележува намалување за 36 обвинителни акти, но повеќе поднесено обвинителни предлози за 18 лица.

Како што е истакнато во 2015 година биле поднесени и 83 предлог спогодби и тоа:

- Предлог спогодби во скратена постапка за 28 лица,
- Предлог спогодби во истражна постапка против 50 лица и предлог спогодба по поднесен обвинителен акт против 5 лица.

За судење по основ на поднесени обвиненија и предлог спогодби во 2015 година биле вкупно 246 лица.

XIII.1.11 Имотна штета

Во текот на 2015 година по поднесени обвиненија имотна штета од сторените кривични дела изнесува 564.248.571,00 денари што во однос на 2014 година кога имотната штета изнесувала 134.978,289,50 денари, се забележува зголемување на висина на имотна штета за 429.270.282,00 денари.

ХИП.1.12 Барања за обезбедување на средства и имот

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во текот на 2015 година, согласно Законот за кривична постапка до надлежниот суд, поднесе во еден случај барања за привремено обезбедување на имот и барање за замрзнување на средства и тоа :

Во врска со кривична постапка која се води против 6 лица за кривични дела – Злоупотребан на службената положба и овластување од чл.353 ст.3 в.в. ст.1 и кривично дело - Перење пари и приноси од казниво дело од чл.273 ст.5 в.в. ст.1 , 2 и 3 од КЗ поднесено е барање и е донесено решение со кое е определена мерка – Привремено запирање на извршување на финансиски трансакции на повеќе сметки во Алфа банка АД Скопје , НЛБ Тутунска банка и Охридска банка.

ХИП.1.13 Пресудени предмети

Во 2015 година биле донесени првостепени пресуди за 357 лица. Во вкупниот број на пресудени предмети во 2015 година влегува и бројот на пресуди врз основа на спогодба. Споредбено кога во текот на 2014 година биле донесени првостепени пресуди за 306 лица, а во 2013 година биле донесени пресуди за 213 лица, може да се заклучи дека бројот на првостепени пресуди во 2015 година е поголем во однос на 2014 година за 41 првостепена пресуда, а во однос на 2013 година е поголем за 144 првостепени пресуди што секако е резултат на зголемена ефикасност по примената на новиот закон за кривична постапка, а особено институтот спогодување за вина.

ХИП.1.14 Структура на првостепени пресуди

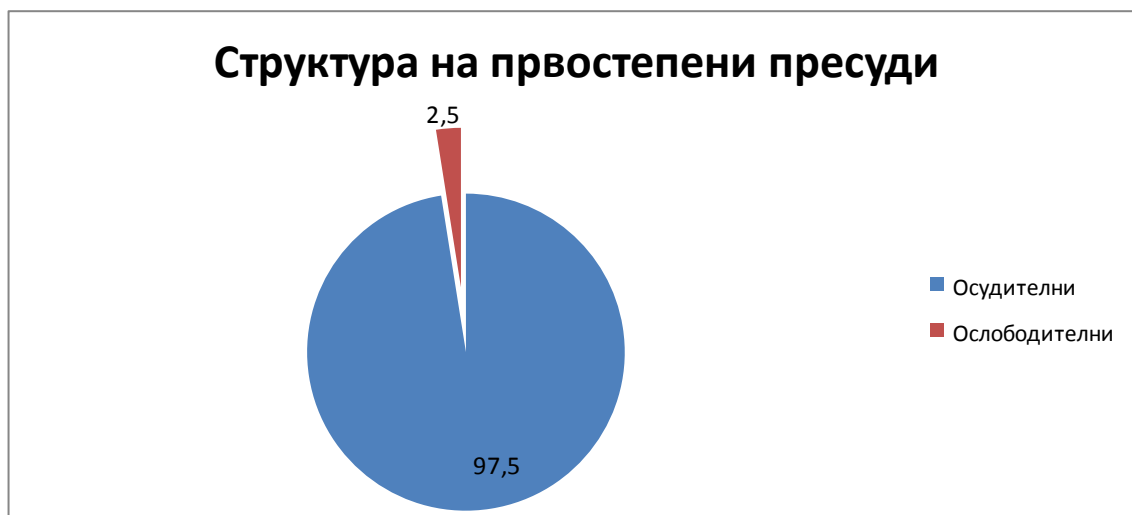
- Осудителни239 лица или 97,5 %
- Ослободителни.....6 лица или 2,5 %

Вкупно..... 245 лица

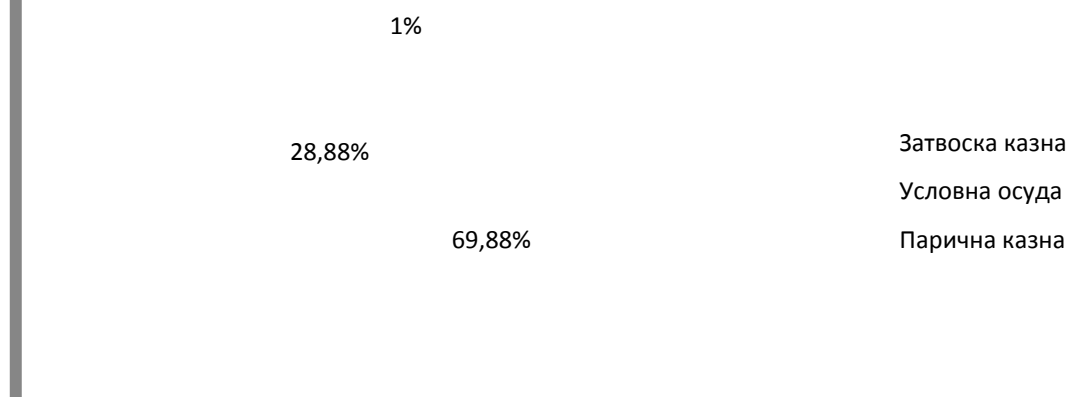
ХИП.1.15 Изречени кривични санкции

- Затвор167 лица или 69,88%;
- Условни.....69 лица или 28,88 %;
- Парични.....3 лица или 1,25%,

Вкупно239

Структура на осудителни пресуди

ХИП.1.16 Второстепени пресуди

Во текот на 2015 година донесени се второстепени пресуди за вкупно 241 лица од кои за 192 лица или 79,67%, првостепените пресуди се потврдени, а за 26 лица првостепената пресуда со одлука на второстепениот суд е укината или 10,79%, а за 23 лица првостепената пресуда е преиначена со одлука на второстепениот суд што изнесува 9,54%.

Во 2014 година биле донесени второстепени пресуди за 265 лица од кои за 216 првостепените пресуди се потврдени за 48 лица преиначени и за едно лице е укината, а во 2013 година биле донесени второстепени пресуди против 237 од кои за 185 лица или 75,06% првостепените пресуди се потврдени, за 48 лица или 20,26 % првостепената одлука е преиначена, а за 5 лица или 2,92 % првостепените пресуди се укинати.

ХИП.1.17 Жалби и одговор на жалби

Во 2015 година против првостепените пресуди ова обвинителство изјавило жалби против вкупно 144 лица како и одговор на жалби за 116 лица. Анализата на вложените жалби го покажува степенот на компатибилниот став на обвинителството со одлуките на судот што е случај и во 2014 година во која ова јавно обвинителство изјавило жалби против 114 лица и одговор на жалба за 67 лица, а во 2013 година кога против пресудите на надлежните судови биле изјавени жалби против 66 лица и 80 одговори на жалби очигледно е дека постои тренд на зголемување на вложените жалби, како и на одговор на жалби.

Одговорот на жалба како процесна можност на јавниот обвинител кои партиципира и го продлабочува принципот на контрадикторност во една напредна фаза на постапката во која во писмена форма се спротиставува на аргументите на другата странка во постапката, но истовремено ги претставува ставовите на Јавното обвинителство пред повисокиот суд на јасен и прецизен начин е искористен во текот на годината која што се анализира на мален начин и обем, но сообразно со кривично-правните ситуации. Токму тоа е целта второстепениот суд да добие повеќе аргументи од двете странки во постапката и да може да ја ревидира одлуката на првостепениот суд, особено во оние ситуации кога Јавниот обвинител одлучил да не се жали на првостепената пресуда, но примил жалба од обвинетиот и неговата одбрана. Влијанието на одговорите на жалба при донесувањето на одлуките пред второстепениот суд се гледаат во образложенијата на второстепените пресуди и очигледно е дека тие имаат влијание при носење на судска одлука со квалитет на правосилност.

ХП.1.18 Одземени предмети

Во текот на 2015 година одземени се од 229 лица предмети кои што потекнуваат од кривично дело. Со пресуда донесена врз основа на предлог – спогодба склучена помеѓу Јавниот обвинител и обвинетиот и неговиот бранител одземени се предмети од 103 лица. Со пресуда донесена во прв степен од страна на првостепениот суд одземени се предмети од 116 лица.

Одземени предмети врз основа на пресуда по предлог спогодба од 103 лица се одземени по сторување на следните кривични дела:

- Криумчарење мигранти од чл.418-б ст.4 од КЗ одземени се предмети од 43 лица или 41,74%;
- Криумчарење мигранти од чл.418-б ст.2 од КЗ одземени се предмети од 33 лица или 32,03%;
- Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори по чл. 215 од КЗ одземени се предмети од 19 лица или 18,44%;
- Злосторничко здружување од чл. 394 од КЗ одземени се предмети од 5 лица или 4,85% ;
- Злоупотреба на безвизниот режим со државите членки на Европската Унија и на Шенгенскиот Договор од чл.418-д одземени се предмети од 3 лица или 2,91%;

Предмети коишто се одземени во цитираните случаи по кривични дела се следните :

- За кривичното дело - Криумчарење мигранти од чл.418-б ст.2 од КЗ се одземени 22 патнички моторни возила, 2 товарни моторни возила, 36 мобилни телефони, 5.060 евра, 55.000,00 денари и 1 таблет;
- За кривично дело - Криумчарење мигранти од чл.418-б ст.4 од КЗ се одземени 28 патнички моторни возила, 7 товарни моторни возила и една приколка, 54 мобилни телефони и 300,00 денари и 2295 евра;
- За кривичното дело - Злоупотреба на безвизниот режим со државите членки на Европската Унија и на Шенгенскиот Договор од чл.418-д одземени се 2 патнички моторни возила и 1 мобилен телефон;
- За кривичното дело - Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори по чл. 215 од КЗ одземени се 3 патнички моторни возила, 28 мобилни телефони, 5405 евра, 359.510,00 денари и 713 американски долари, 100 дански круни, 70 франци, 40 левови и 100 австралиски долари, 3 дигитални ваги, една мемориска картичка, 99,8 грама хероин, 147 грама марихуана, 500 грама мешавина од парацетамол и кофеин, 2 таблети екстази;
- За кривичното дело - Злосторничко здружување од чл. 394 од КЗ одземени се 5 патнички моторни возила, 20 мобилни телефони, 230 швајцарски франци, 1500 денари, 3720 евра, 2 УСБ, 2 таблети, една мемориска картичка, еден лаптоп и едно куќиште од компјутер, сигнален пиштол калибар 9 мм, една рамка за муниција, куршуми калибар 7,62 мм , 37 куршуми, 5 куршуми калибар 9мм и еден куршум 7,9мм.

~~Одземени предмети во фаза на предлог~~ спогодба

Криумчарење мигранти по чл. 418-б ст.4 од КЗ

Криумчарење мигранти по чл. 418-б ст.2 од КЗ

Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори по чл. 215 од КЗ

Злосторничко здружување по чл. 394 од КЗ

Злоупотреба на безвизен режим со државите членки на Европската унија и Шенгенскиот договор по чл. 418-д од КЗ

4.85^{2.91}

18.44

41.74

32.03

Во постапка водена пред судот, во постапка по обвинителен акт или обвинителен предлог со првостепена пресуда одземени се предмети од 116 лица.

Видот на кривичните дела по повод кои е водена постапката, а во која се одземени предметите се следните:

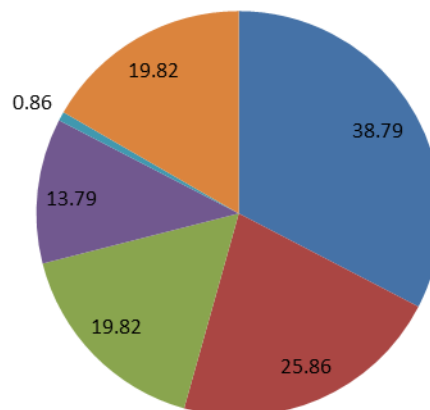
- Криумчарење мигранти од чл.418-б ст.2 од КЗ одземени се предмети од 45 лица или 38,79%;
- Криумчарење мигранти од чл.418-б ст.4 од КЗ одземени се предмети од 30 лица или 25,86%;
- Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ одземени се предмети од 23 лица или 19,82%;
- Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори по чл. 215 од КЗ одземени се предмети од 16 лица или 13,79%;
- Незаконито влијание врз сведоци од чл.368-а од КЗ одземени се предмети од едно лице или 0,86%;
- Примање награда за противзаконито влијание од чл.359 од КЗ одземени се предмети од едно лице или 0,86%.

Видот на предметите кои се одземени со пресуда од цитираните кривични дела е следен :

- За кривично дело - Криумчарење мигранти од чл.418-б ст.2 од КЗ одземени се 31 ПМВ, 3 ТМВ, две полуприколки, еден влекач, 30 мобилни телефони и 70 евра,
- За кривично дело - Криумчарење мигранти од чл.418-б ст.4 од КЗ одземени се 23 ПМВ, 3 тмв, 31 телефон;
- За кривично дело - Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори по чл. 215 од КЗ одземени се 6 пмв, 2 тмв, 25 телефони, 89.100,00 денари, 1299,512 грама марихуана, 5500 грама хашиш, 1,14 грама анфетамин, една мемориска картичка, една дигитална вага, една автомаска пушка калашников АЦ-47, два шаржера, 419 куршуми калибар 7,62мм, 83 куршуми калибар 9мм, еден лаптоп и 10 душеци;
- За кривично дело - Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ одземени се 2 ТМВ, 30 телефони, 6.506 евра, 300 денари, 9800 леќи , две метални шипки, еден сврдел, една шипка со сврдел, една метална фигура, еден метал детектор, три лаптопа, два хар диска, едно куќиште за компјутер, еден компјутер, една картичка, две флопи, еден скенер, три цд, 17 различни вида парички, два керамички сада, 10 пасоши за говеда, 10 ушни марамици, 3 говеда, еден пасош, 4 клучеви, една сообраќајна дозвола, 78 мали петарди, 69 зелени петарди, 12 црвени петарди, 7 триаголни сиви петарди, 200 други петарди, 2 наставци за пушка, една футрола за пушка, еден оптички нишан, еден револвер магнум 357, еден револвер натанд 1890, еден пиштол CZ 7,62мм, две рамки за пиштол, два школки куршуми 12,7мм, 21 боев куршум , 40 зрна од куршуми од непознат калибар, 4 зрна за вежбовни гранати, 14 вежбовни патрони со зрно, 13 вежбовни патрони без зрно, 10 метални шрапнери, 90 парчиња ловна муниција, 19 куршуми за магнум 357, 40 парчиња муниција за карабин, еден боев панцирно пробоев куршум, еден револвер т1208, еден револвер 1932, една ловна пушка калибар 12, една ловна двоцевка калибар 12, 8 куршуми ППУ 7,9 мм, пет куршуми 8,50 мм, еден боев куршум 7,65мм, 8 куршуми за автомаската пушка 7,62мм, 27 куршуми за малокалибарка;
- За кривично дело - Незаконито влијание врз сведоци од чл.368-а од КЗ одмени се 1000 денари;
- За кривично дело - Противканотио посредување чл.359 од КЗ одмени се еден мобилен и 24 000 денари.

Одземени предмети по со првостепена пресуда

- Криумчарење мигранти по чл. 418-б ст.2 од КЗ
- Криумчарење мигранти по чл. 418-б ст.4 од КЗ
- Злосторничко здружување по чл. 394 од КЗ
- Недозволено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори по чл. 215 од КЗ
- Незаконито влијание врз сведоци по чл. 368 -а од КЗ
- Примање награда за против законито влијание по чл. 359 од КЗ

XIII.1.19 Конфискација на имот

Со донесените пресуди во 2015 година изречени се конфискации на имот за 16 лица и тоа:

Во пресуда која се однесува за кривично дело – Злоупотреба на службена положба и овластување по чл. 353 ст.5 од КЗ од 1 лице конфискувани се 1.200.000,00 денари.

Во пресуда која се однесува за кривично дело-Криумчарење мигранти од чл.418-б ст.4 од КЗ од едно лице конфискувани се 1311,50 евра и 1000 денари.

Во пресуда која се однесува за кривично дело – Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 од КЗ од 3 лица конфискувани се 24500денари , 10 евра, 86 лева и 409 стотинки.

Во пресуда која се однесува за кривично дело – Злосторничко здружување од чл.394 од КЗ од 11 лица конфискувани се вкупно 49.172.021,00 денар

Во извештајниот период конфискуван е имот во вкупна вредност од 50.397.521,00 денар и 1321,50 евра.

XIII.2 СТРУКТУРА НА КРИВИЧНИТЕ ДЕЛА И ВИД НА ОДЛУКИ

Глава XIV

КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ЖИВОТОТ И ТЕЛОТО

За кривично дело - Убиство од чл.123 од КЗ во 2015 година доставена е кривична пријава против 2 лица и истата е отстапена на надлежно постапување во друго основно јавно обвинителство.

Глава XXI

КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ЗДРАВЈЕТО НА ЛУЃЕТО

За кривично дело - Неовластено производство и пуштање во прометна наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 од КЗ, во текот на 2015 година биле поднесени кривични пријави против 39 полнолетни лица. Кривичните пријави се решени со тоа што за 37 лица е донесена наредба за спроведување на истражна постапка и за 2 лица е донесена наредба за претходно прибирање на известувања.

За 37-те лица за кои е донесена Наредба за спроведување на истражна постапка против 18 лица истражната постапка се уште е во тек, за едно лице има прекин на истрагата, а за 18 лица истрагата завршила, од кои против 10 лица бил подинат обвинителен акт, од кои за 3 лица се донесени пресуди врз основа на предлог спогодба во фаза на оцена на обвинителен акт, а за 8 лица биле донесени пресуди врз основа на предлог спогодба.

По поднесени обвинителни акти во претходните години во извештајната 2015 година донесени се 13 првостепени пресуди за 13 лица и за сите е изречена осудителна пресуда. Второстепенито суд донел 12 пресуди за 12 лица со кои за 9 лица е потврдена пресудата на првостепениот суд, а со три пресуди ја преиначил пресудата на првостепениот суд.

По поднесените обвинителни акти од извештајната 2015 година и по обвинителни акти од претходни години донесени се првостепени пресуди за 7 лица во втор степен, со кои се потврдени осудителните пресуди за 7 лица изречени во првостепена пресуда, а донесени се првотепени пресуди за 12 лица од кои за сите 12 лица донесени се осудителни пресуди на казна затвор.

Глава XXV

КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ЈАВНИТЕ ФИНАНСИИ, ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ И СТОПАНСТВОТО

За кривично дело – Перење пари и други приноси од казниво дело по чл.273 од КЗ, во работа биле кривичните пријави за 21 лица.

За 3 лица кривичната пријава била отфрлена, за 2 лица кривичната пријава останала нерешена, за 4 лица донесена е наредба за собирање потребни известувања, за 12 лица е донесена наредба за спроведување истражна постапка.

За 5 лица истрагата завршила со поднесување на обвинителен акт , а против 7 лица истрагата е во тек.

Глава XXVIII

КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ДРЖАВАТА

За кривично дело – Насилство спрема претставници на највисоките државни органи од чл.311 од КЗ, за кривично дело - Шпионажа од чл.316 од КЗ и кривично дело – Неовластено прислушкување и тонско снимање од чл.151 од КЗ во текот на извештајната 2015 година поднесена е кривична пријава против 3 лица, а за кривично дело – Насилство спрема претставници на највисоките државни органи од чл.311 од КЗ поднесена е кривична пријава против 2 лица и за кривично дело Шпионажа од чл.316 од КЗ поднесена е кривична пријава против едно лице.

За сите 6 пријавени лица за пријавените кривични дела е донесена Наредба за спроведување на истражна постапка која е завршена со донесување пресуда врз основа на предлог спогодба за едно лице за За кривично дело – Насилство спрема претставници на највисоките државни органи од чл.311 од КЗ, за кривично дело- Шпионажа од чл.316 од КЗ и кривично дело – Неовластено прислушкување и тонско снимање од чл.151 од КЗ, а за останатите 5 лица поднесен е обвинителен акт кој е отстапен на надлежно постапување во Јавното обвинителство за гонење на кривични дела поврзани и кои произлегуваат од содржината на незаконското следење на комуникациите.

За трите лица за кои што е поднесен обвинителен акт за кривично дело - Шпионажа од чл.316 од КЗ обвинителниот акт сеоднесува и на сторено кривично дело – Неовластено прислукување и тонско снимање од чл.151 од КЗ, кое кривично дело спаѓа во главата за кривични дела против слободите и правата на човекот и граѓанинот.

За кривично дело – Учество во странска војска, паравоена полиција и паравоени полициски формации од чл.322-а од КЗ биле поднесени кривични пријави против 36 лица, од кои што се донесени 36 наредби за спроведување на истражна постапка спрема 36 лица, кои се се уште во тек.

Глава XXX

КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ СЛУЖБЕНАТА ДОЛЖНОСТ

За кривичното дело – Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ, во текот на 2015 година биле поднесени нови кривични пријави против 96 лица. Кривичните пријави се решени со тоа што за 5 лица кривичната пријава е отфрлена, за 11 лица кривичната пријава е отстапена на надлежно постапување на друго Основно јавно обвинителство, за 17 лица кривичните пријави останале нерешени кај други органи по поднесени барања за собирање на потребни известувања, за 12 лица биле донесени наредби за спроведување на истражна постапка и за 47 лица кривичните пријави се нерешени.

За едно лице истрагата завршила и бил поднесен обвинителен акт. За едно лице била завршена истрагата со донесување Наредба за запирање на истражна постапка, а за 10 лица истрагите се во тек.

За кривично дело – Примање поткуп од чл.357 од КЗ, во текот на 2015 година била поднесена кривична пријава против едно лице, за кое е донесена една Наредба за спроведување на истражна постапка и по истата е поднесен обвинителен акт до надлежниот суд.

За кривично дело - Давање поткуп чл.358 од КЗ и кривично дело - Лажно пријавување на кривично дело од чл.366 од КЗ поднесена е кривична пријава за едно лице и по истата нема донесено јавнообвинителска одлука.

По поднесени обвинителни акти во извештајната 2015 година, по предмети по кои се постапувало во изминатите години, за кривично дело - Противзаконито посредување од чл.359 од КЗ донесена е една првостепенa пресуда за едно лице на кое што му е изречена казна затвор. Второстепениот суд донел две пресуди и тоа една пресуда со којашто се потврдува осудителна пресуда, а другата пресуда се однесува на укинување на првостепената пресуда.

Глава XXXI

КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ПРАВОСУДСВОТО

За кривичното дело - Незаконито влијание врз сведоци од чл. 368-а од КЗ, во работа во извештајната година примени се нови кривични пријави за 13 лица. За 5 лица кривичната пријава била отфрлена, за 3 лица се поднесени обвинителни предлози, а 3 обвинителни предлози се поднесени од други основни обвинителства, за 2 лица донесена е Наредба за собирања потребни известувања. За 5 лица донесени се 4 осудителни пресуди во кои што во две од нив е изречена казна затвор, во две од нив е изречена парична казна, а за едно лице донесена е една одбивателна пресуда.

Вложени се жалби против 2 лица. Второстепениот суд донел една пресуда со која што ја потврдил првостепената пресуда.

За кривично дело - Помагање на сторител по извршено кривично дело од чл.365 од КЗ пријавени се 4 лица, а кривичната пријава е отстапена на надлежно постапување на друго основно јавно обвинителство.

Глава XXXII

КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ПРАВНИОТ СООБРАЌАЈ

Во текот на 2015 година за кривично дело – Употреба на исправа со неистинита содржина од чл. 380 од КЗ поднесена е една пријава против едно лице и по истата не е донесена јавнообвинителска одлука.

Глава XXXIII

КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ЈАВНИОТ РЕД

За кривичното дело - Злосторничко здружување по чл.394 од КЗ, во работа биле кривични пријави за вкупно 31 лица, од кои две лица се новозаведени по предмет заведен во 2014 година. Донесени наредби за спроведување на истражна постапка против 21 лице, за 6 лица кривичната пријава е отстапена на надлежно постапување на друго Основно јавно обвинителство, за 4 лица поднесени се барања за собирање на претходни известувања, за 12 лица истражната постапка се уште е во тек.

За 9 лица бил подинат обвинителен акт, за едно лице донесена е пресуда врз основа на предлог спогодба по поднесено обвинение.

По поднесените обвинителни акти од извештајната 2015 година и по обвинителни акти од претходни години донесени се првостепени пресуди за 9 лица со кои на 9 лица изречена им е казна затвор. Од страна на Второстепениот суд донесени се две пресуди за две лица, од коишто со едната пресуда се потврдува осудителната пресуда на првостепениот суд, а за едно лице првостепената пресуда е укината.

Треба да се има во предвид дека со оглед на објектот на заштита кај кривичното дело-Злосторничко здружување во претходно дадената нализа со стаитистички податоци влегуваат и податоци за други кривични дела со кои се поврзува кривичното дело Злосторничко здружување затоа што во најголемиот број на одлуки кривичниот прогон се превзема во комбинација со некое друго кривично дело. Најчесто станува збор за кривично дело- Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ, кривично дело – Фалсификување исправа од чл. 378 , со кривично дело – Изнуда од чл.258 од КЗ и кривично дело - Лихварство од чл.260 од КЗ, кривично дело - Криумчарење мигранти од чл.418-б од КЗ, кривично дело -Употреба на исправа со неистинитата содржина од чл.380 од КЗ и кривично дело - Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење мигранти по чл. 418-в ст.1 од КЗ.

За кривично дело – Тероризам од чл.394-б од КЗ, за кривично дело - Терористичка организација од чл.394-а од КЗ и кривично дело - Недозволено изработување, држење и тргување со оружје и распрскувачки материи од чл.396 од КЗ во извештајната 2015 година поднесени се кривични пријави против 45 лица,од кои за 45 лица се донесени наредби за спроведување на истражна постапка,од кои барања за три лица е донесена Наредба за запирање на истражна постапка, за 2 лица е прекината истражната постапка. Против 29 лица се подигнати 29 обвинителни акти од кои во извештајната година не е донесена првостепена пресуда, а за 10 лица истрагата е во тек, а за едно лице истрагата е завршена на тој начин што со оглед да евидира два пати во уписникот КО по поднесена кривична пријава со два различни идентитети за истото лице, по утврдување на вистинскиот идентитет, истражната постапка продолжува само за едно лице со вистинскиот идентитет.

Глава XXXIV

КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТА И МЕЃУНАРОДНОТО ПРАВО

За кривично дело - Трговија со луѓе по чл. 418-а од КЗ во извештајната година поднесени се кривични пријави за 3 лица од коишто за сите три лица обвинителните акти бил доставен на надлежно постапување до Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција од друго обвинителство.

За кривичното дело - Криумчарење мигранти по чл. 418-б ст.2 од КЗ во работа биле кривични пријави против 92 лица, од кои што за 40 лице поднесени се обвинителни предлози, за 28 лица донесени се пресуди врз основа на предлог спогодби, за 7 лица отфрлени се кривичните пријави, за 8 лица поднесени се барања за собирање на потребни известувања, за едно лице кривичната пријава е отстапена на надлежно постапување во друго обвинителство, по 8 поднесени кривични пријави не е донесена јавнообвинителска одлука.

Донесени се првостепени осудителни пресуди за 5 лица од кои на 5 лица им е изречена казна затвор. Второстепениот суд во текот на 2015 година, постапувајќи по обвинителни предлози од претходни пресуди донел 11 пресуди од кои 9 потврдени осудителни пресуди на првостепениот суд, а две пресуди со кои се укинува пресудата.

Во текот на 2015 година по пријави во извештајната година донесени се 34 пресуди за кривичното дело - Криумчарење мигранти по чл. 418-б ст.2 од КЗ од кои 9 се пресуди врз основа на признание на вина. Од вкупниот број на осудителни пресуди по вид на изречена

казна, во 29 пресуди е изречена казна затвор, а во 5 пресуди е изречена условна осуда. Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција поднело 5 жалби против пресуди за 5 лица и второстепениот суд донел 6 пресуди со кои што ги потврдил првостепените пресуди. Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција на поднесени жалби од страна на одбраната вложило два одговора на жалба против две лица.

За кривичното дело - Криумчарење мигранти по чл. 418-б ст.4 од КЗ во работа биле кривични пријави против 74 полнолетни лица и 2 деца во судир со законот. За овие 74 лица се донесени наредби за спроведување на истражна постапка против 73 лица, заедно лице е поднесено наредба за собирање на потребни известувања. За две деца во судир со законот донесени се еден предлог за спојување на постапка против едно дете и еден предлог за спојување на постапка и еден предлог за изрекување на воспитна мерка против другото дете. За едно дете е даден предлог за определување на мерка притвор. За 35 лица донесени се пресуди врз основа на предлог спогодба, против 24 лица се поднесени обвинителни акти, од кои за едно лице е донесена пресуда врз основа на предлог спогодба во фаза на оценка на обвинителен акт, за 2 лица има прекин на истрагата и за 4 лица истражната постапка е запрена со Наредба, а за 8 лица истражната постапка е во тек на крајот од извештајниот период.

Во извештајната година донесени се 16 првостепени пресуди против 16 лица од кои во сите случаи е изречена казна затвор, а 6 од овие пресуди се донесени врз основа на признание на вина. Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција вложило една жалба против едно лице. Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција вложило одговор на жалба против две лица. Второстепениот суд во 7 случаи за 7 лица ги потврдил првостепените осудителни пресуди.

Во 2015 година од претходните години за 17 лица се донесени првостепени осудителни пресуди од кои за 16 лица се изречени казни затвор, а за едно лице е изречена условна осуда. Второстепениот суд со 12 пресуди ги потврдил пресудите на првостепениот, суд, а со 5 пресуди првостепените пресуди се преиначени.

За кривично дело - Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење мигранти по чл. 418-в ст.1 од КЗ, во работа биле кривични пријави против 8 лица. За 8 лица се донесени наредби за спроведување на истражна постапка, за едно лице е донесена наредба за прекин на истражна постапка, против 4 лица се поднесени обвинителни акти, а за едно лице истражната постапка е запрена. За 2 лица е донесена пресуда врз основа на предлог спогодба.

За кривично дело - Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење мигранти по чл. 418-в ст.2 од КЗ, во работа биле кривични пријави против 10 лица. За овие 10 лица се донесени 10 наредби за спроведување на истражна постапка, за 7 лица се поднесени обвинителни акти, донесени се 2 пресуди врз основа на предлог спогодба, а за едно лице истражната постапка е запрена.

За кривично дело - Трговија со малолетно лице по чл. 418-г од КЗ во извештајната година во работа биле кривични пријави против 2 лица, за кои се донесени 2 наредби за спроведување на истражна постапка, за кои истрагата е во тек.

За кривично дело – Злоупотреба на безвизниот режим во државите членки на Европската унија и Шенгенскиот договор по чл. 418-д од КЗ во извештајната година во работа биле кривични пријави против 39 лица. За 32 лица донесени се наредби за спроведување на истражна постапка, за 4 лица побарани се потребни известувања, а за 2 лица кривичните пријави се отфрлени, за едно лице кривичната пријава е отстапена на надлежно постапување, за 4 лица донесена е наредба за прекин на истражната постапка, а за 3 лица донесена е наредба за запирање на истражната постапка. За 23 лица истражната постапка се уште е во тек. За две лица донесени се 2 две пресуди врз основа на предлог спогодба. Во извештајната година од претходни години во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција примени се 5 пресуди донесени од страна на

првостепениот суд од кои за 4 лица првостепените пресуди се потврдени,а во една пресуда е преиначена првостепената пресуда.

Структуратана кривичните дела по кои постапуваше Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и видот на одлуки кои се донесени во текот на 2015 година, е видна од следниот табеларен преглед:

Член од КЗ	Истражни дејств. на ЈО	ПО	Надлеж.	Решен. за отфрлање	Обв. предлог	Предлог спогодби во претходна постапка	Наред. за истражна постапка	Предлог спогодба во истрага	Обв. акт	Пред. спогодба при оцена на обвин. акт	изјава	Првос. те. пресуда	Жалби	Второстепена пресуда	
378		5													
418-а									3 обв.а кти од друг и обв			5			
418-б ст.2		8	1	7	40	28						45		22	
418-б ст.4		1					73	35	24	1		30	10	29	
418-в ст.1							8	2	4			5		10	
418-в ст.2							10	2	7					8	
418-г							2					6	5	7	
418-д		4	1	2			32	2						6	
357							1		1			2		3	
358 и 366															
353		17	11	5			12		1			69	67	17	
215		2					37	8	10	3		33	20		
278														18	
273		4		3			12		5			4		13	
365			4												
368а		2		5	3 и 3 од други ојо							8	3	2	
316 151 311			5				6	1	5						
322-а							36								
123			2												
394		4	6				21		9	1		36	35	47	
394-а, 394-б и 396							45		29	1					
359												2	2	4	
Вкупно		47	30	22	46	28	295	50	98	5		245	144	241	

XIII.3 СОРАБОТКА СО ДРУГИ ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИИ

Меѓуинституционалната соработка на јавните обвинителства со други државни органи и институции е предуслов во борбата против криминалот воопшто, а особено во борбата против организиран криминал и корупција, во 2015 година таа биле непосредна и интензивна.

Во текот на 2015 година заради целосна имплементација на новодонесениот закон за кривична постапка, раководната улога на јавниот обвинител во предистражна и истражна постапка е остварувана во меѓуинституционална соработка на јавните обвинителства со Министерството за внатрешни работи и други државни органи.

Потребно е да се нагласи интензивна и тесна соработка на Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција со Центарот за сузбивање на организиран криминал и корупција при МВР, со Управа за јавни приходи, со Управа за финансиско разузнавање, со Царинска управа, како и со Државна комисија за спречување на корупција. По конкретни кривични случаи и секогаш кога за тоа имало потреба, под раководство и координација на ова обвинителство одржувани се состаноци со претставници на одредени органи и институции, давани се конкретни напатствија, формирани се заеднички тимови и се правени стратегии за постапување во конкретни кривични предмети, а се со цел да се сузбие, открие и процесуира овој најтежок вид криминал кој е организиран.

Во резултат пак на соработката со Министерството за правда, јавното обвинителство зема активно учество со номинирани свои претставници при донесувањето на Законот за јавното обвинителство и други закони од областа на кривичното право.

XIII.4 МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА, СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ И СТРУЧНА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА

XIII.4.1. Меѓународна соработка

Во резултат на претходно потпишани Меморандуми за соработка на Јавното обвинителство на Република Македонија со Јавните обвинителства од земјите на регионот, а и дел од земјите на Европска Унија, со прифаќањето на релевантни меѓународни конвенции и документи за кривична материја, склучени билатерални договори, а и со поддршка од Министерството за правда на САД, во 2015 година е реализирана меѓународна соработка во која биле вклучени јавните обвинители од сите нивоа.

Меѓународната соработка на Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција во сузбивањето на организиран криминал кој ги надминува државните граници е од особена важност заради што и посебно се истакнува.

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција има значајна улога во активности на советодавната јавнообвинителска група на земјите од Југоисточна Европа **SEEPAG** во која членуват и јавните обвинителства на земји од регионот Албанија, Босна и Херцеговина, Грција, Молдавија, Романија, Србија, Црна Гора, Турција, Хрватска и Унгарија.

Во рамките на Договорот за формирање на заеднички истражни тимови склучен меѓу Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција со јавните обвинители од Република Германија, Кралството Холандија и Република Австрија, остварена е соработка за преземање на докази и укажување на правна помош.

Воспоставената пракса за директна комуникација и соработка помеѓу обвинителствата во соседните држави и државите во ЕУ, со цел да се прибават докази, да се забрзат постапките за меѓународната правна помош, како и да се реализираат заеднички истраги кога е воспоставена во 2013 година продолжи и во 2015 година и тоа особено во

делот на предметите кои влегуваат во групата кривични дела против здравјето на луѓето, особено кривичното дело – Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од чл.215 ст.3 од КЗ и кривично дело – Перење пари и други приноси од казниво дело од чл.273 од КЗ.

Во контекст на наведеното потребно е да се истакне дека во 2015 година не само јавните обвинители од Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција имат земено учество на разни конференции, форуми, работилници и обуки одржани во земјите на регионот и во земјите од Европска Унија.

Во 2015 година одреден број на јавни обвинители беа и во повеќедневна студиска посета во Република Турција на покана од Правосудна академија на Република Турција.

XIII.4.2. Стручно усовршување

Сите јавни обвинителства од стапувањето во сила на новиот Закон за кривична постапка се активно вклучени во едукативниот дел на обуките, како на базични, така и напредни, организирани од Академијата за судии и јавни обвинители. Во текот на 2015 година јавните обвинители земаа активно учество на повеќето семинари, работилници и конференции одржани во Република Македонија, а и на меѓународни конференции, кворуми, обуки, што е истакнато во претходниот дел, а се со цел на стручно усовршување и прифаќањето на добри практики според општо прифатените стандарди. Во рамките на самите обвинителства секогаш кога ќе се укаже потреба на стручни колегииуми и јавните обвинители расправале за одредени правни прашања заземале правни ставови се со цел да ги надминат дилемите и предизвиците кои ги наметна имплементацијата на новодонесениот Закон за кривичната постапка.

XIV. ЗАКЛУЧОК

Статистичките податоци за работењето во јавните обвинителства во Република Македонија, гледано самостојно и во врска со податоците од претходните години, без оглед на предизвиците пред кои беа исправени и без оглед на субјективни и објективни потешкотии во имплементацијата на Законот за кривичната постапка, во извештајната 2015 година јавнообвинителската функција ја имат извршено професионално со постигнат висок степен на објективност и стручност.

Без оглед на тоа што од податоците во извештајот за 2015 година во однос на 2014 година е исказано намалување во вкупен обем на работа за 17.978 лица, и тоа намалувањето на пријавите кај непознати сторители за 10.668 лица, кај полнолетни сторители против 7.040 лица и кај деца за 270, неможе да се заклучи дека криминалитетот е во опаѓање. Ова од причини што, разликата кај непознати сторители е резултат на различниот пристап во евидентирање на пријавите против непознати сторители, а разликата кај пријавените полнолетни сторители е резултат на неправилно поднесените кривични пријави од Фондот за здравствено осигурување во текот на 2014 година. Детална анализа на овие параметри е дадена во делот V.1 Обем на работа на основните јавни обвинителства.

Од друга страна, имаме зголемувањето од 25,8 % на кривични пријави против познати сторители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција. Фокусирањето на јавното обвинителство кон сузбивање на поголеми и добро организирани криминални групи во кои членуваат поголем број на лица, како и мигрантската гриза, доведе и до зголемување на бројот на познати сторителите по кои постапуваше ова јавно обвинителство во извештајната 2015 година. Имено, за кривичното дело - Криумчарење мигранти имаме пораст од 38,33 % на бројот на пријавени лица во 2015 година, во однос на 2014 година.

Значајно е да се напомене дека во текот на 2015 година, по неполна година дена од измените на Кривичниот законик со кои беше извршена инкриминација на сите подготвителни дејствија и дејствија на извршување за регрутирање на граѓани на Република Македонија во странски војски, полиции или паравоени формации, беше отворена истрага против 36 лица за кривично дело - Учество во странска војска, паравоена полиција и паравоени полициски формации од чл.322-а од КЗ. Имајќи го во вид наведеното, произлегува дека јавното обвинителство успешно ги користи сите алатки дадени од законодавецот во борба против глобалните закани по безбедноста и посебно против тероризмот.

Податоците од извештајот, говорат дека јавните обвинителства и покрај сите проблеми со кои се соочуваа во текот на 2015 година, успеа да го задржат континуитетот на совладување на приливот на кривични пријави. Па така и во оваа извештајна година се бележи успех од решени 66,8 % од вкупниот број на пријави.

Од вкупниот процент на пријави кои во текот на 2015 година останале во работа кај јавните обвинители и другите државни органи 33,2 %, најголем број на предмети се евидентирани на подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје. Ваквата состојба е резултат на фактот што во вкупен обем на работа од 33.405 лица ова обвинителство учествува со 17.423 пријавени лица или 52,2%, меѓутоа причините за ваквата состојба не е само обемот на работа, туку и структура на криминалитетот, сложеноста на предметите, квалитетот на пријавите и објективни причини во примената на одредбите на ЗКП кои се во врска со раководната улога на јавниот обвинител во кривичната постапка.

Во поглед на овие кривични пријави, нужно е да се истакне дека исто така во најголем број случаи се работи за пријави поднесени од оштетени физички и правни лица, непоткрепени и без доволно основи на сомненија за да се иницира постапката пред суд, кое нешто пак директно влијае за примена на институтот собирање потребни известувања, било непосредно од самите јавни обвинители, било преку Министерството за внатрешни работи и други органи.

На анализата се надополнува и фактот дека Основното јавно обвинителство Скопје, како основно обвинителство со најголем обем на работа, во 2015 година јавнообвинителската функција ја извршуваше преку 41 јавен обвинител од систематизираниите 62 јавни обвинители, кој број дополнително треба да се прошири за дополнителни 30 %.

Процентот на решени 66,8 % од вкупниот број на кривични пријави е резултат на превземени истражни дејствија против 9.794 лица, спроведени истраги против 1,549 лица и прибавени потребни податоци и известувања во дури 13.370 случаи.

Квалитетот на прибавените докази од бројните преземени дејствија се огледа во фактот дека основните јавни обвинителства 40 % од вкупниот број на решени предмети, го решиле на начин што донеле јавнообвинителски одлуки за продолжување на постапката и изнесување на сторителите пред судот. Квалитетот на обезбедените докази се огледа и во фактот дека судот врз основа на обвиненијата поднесени од јавните обвинителства и предлог спогодбите склучени помеѓу јавните обвинители и осомничените судовите донеле осудителни пресуди во 91,4 %.

И покрај убедувањето на јавноста дека јавното обвинителство многу често ја користи мерката притвор како мерка за обезбедување присуство на лица и за непречено водење на кривичната постапка, статистиката говори дека во извештајната 2015 година оваа мерка е употребена во само 1,7 % од случаите и тоа во најголем дел против сторители на имотен

криминал. Овие податоци укажуваат на фактот дека јавното обвинителство оваа мерка на обезбедување на присуство ја користи оправдано само во случаи кога на друг начин не може да се обезбеди непречено и успешно одвивање на кривичната постапка.

Значајно е да се напомене дека во 2015 година има благ пораст на користење институтите од чл.43 и чл.44 од ЗКП и склучувањето предлог спогодби помеѓу јавните обвинители и осомничените. Придобивките од користењето на спогодувањето и примената на одредбите од чл.43 и чл.44 од ЗКП, намалени трошоци за кривична постапка и ефективна и ефикасна кривична постапка со кратко времетраење укажуваат на оправданоста на залошбата на Јавното обвинителство на Република Македонија во иднина се поголем број на предмети да се решаваат на ваков начин.

Но она што е карактеристично дека Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција бележи значителен број на склучени предлог спогодби во текот на 2015 година. Имено, ова јавно обвинителство 15,8 % од вкупниот број на решени предмети го има решено токму со склучување на предлог спогодба. Ваквиот процент претставува позитивен тренд во примената на одредбите од новиот ЗКП.

Исто така, битно е да се напомене дека во 23 % од вкупниот број на решени предмети се поднесени казни наложби, со кој институт се обезбедува забрзување на постапката, скратување на нејзиното времетраење и зголемување на ефикасноста.

Во услови на сериозно намален број на човечки ресурси и работа во несоодветни просторни услови, слободно можеме да констатираме дека со исклучителна посветеност и залажба како на јавните обвинители, така и на јавнообвинителската служба, со висок интегритет во работењето се постигнати изложените статистики.

Јавното обвинителство и во иднина со ист интензитет и жар ќе продолжи да ја обавува јавнообвинителската функција.

Извештајот за 2015 година ќе го завршиме со цитат на сега покојниот поранешен Јавен обвинител на Република Македонија, Александар Прчевски, кој гласи:

„Обвинителството не е патувачки театар.

**Но не е ниту она што беше до вчера и не треба да
остане тоа што е денес.**

**Тоа се труди да докаже дека не е прегазено од
денешниот ден...”**

Со почит,

**ЈАВЕН ОБВИНИТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Марко Зврлевски**